

PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ

a

REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAMOK keretében megjelent

Pályázati Felhívásokhoz

Verzió: 2012-01

Hatályos: 2012. április 1-től

Tartalomjegyzék

A. DOKUMENTUM CÉLJA, HATÁLYA	4
B. PÁLYÁZÓK KÖRE.....	5
B1. Helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályok.....	5
B1. A konzorciumokra vonatkozó szabályok.....	5
C. A PÁLYÁZAT TARTALMA	7
C1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek.....	7
C1.1 Támogatható tevékenységekre vonatkozó általános feltételek.....	7
C1.2 Kötelezően megvalósítandó tevékenységekre vonatkozó feltételek	7
C2. Elszámolható költségekre vonatkozó feltételek.....	9
C2.1. Általános elszámolhatósági feltételek	10
C2.2 A pályázatban tervezett elszámolható költségek alátámasztása.....	11
C2.3. Elszámolható költség típusokra vonatkozó általános előírások.....	13
C2.4. Nem elszámolható költségek.....	20
C3. A projekt megkezdése	21
C4. A projekt fizikai befejezése és megvalósítása	23
C5. Fenntartási kötelezettség általános előírásai, a projekt lezárása	24
C6. Horizontális elvekre vonatkozó előírások	25
C6.1 Fenntarthatósági és esélyegyenlőségi alapelvek érvényesítése	25
C6.2 A területi kohézió támogatási alapelvei	26
C7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek.....	26
C8. Közszolgáltatás, közműfejlesztés, közműkiváltás	30
D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK	31
D1. Az önrész összetétele.....	31
D2. Előlegigénylés szabályai.....	36
D3. Biztosítékok köre	37
D3.1. Biztosítékokra vonatkozó egyéb feltételek	38
D4. Állami támogatási szabályok.....	39
D4.1 Vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó állami támogatási szabályok	40
D4.2 Nem vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó szabályok	45
D5. A megvalósítás időszakában keletkező bevételek kezelése.....	45
E. KÖZBESZERZÉSI SZABÁLYOK.....	46
F. KIZÁRÓ OKOK ÉS EGYÉB ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK.....	46
F1. A pályázó személyére vonatkozó kizáró okok.....	46
F2. A projektre vonatkozó kizáró okok	48
F3. Egyéb általános feltételek.....	48
G. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	50
G1. Költségcsökkentés a projektkiválasztás során	50
G2. Egyéb előírások.....	51
H. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK	51
H1. A pályázati dokumentáció összeállításával és a pályázatok benyújtásával kapcsolatos gyakorlati információk	51
H2. A Projekt adatlap kitöltésével kapcsolatos gyakorlati információk:	52
H3. A pályázatok benyújtásához kapcsolódó egyéb információk:	52
H4. A projektkiválasztás folyamatának bemutatása	53

H4.1. Sérült küldemény, hiányzó nyilatkozat.....	53
H4.2. Érkeztetés, a nem hiánypótolható befogadási kritériumok vizsgálata ...	53
H4.3. Befogadás	53
H4.4. Támogathatósági kritériumok vizsgálata, hiánypótlás	54
H4.5. Bírálat	55
H4.6. Döntés.....	55
H5. A Támogatási Szerződés megkötésének feltételei.....	55
H6. A Támogatási Szerződés módosítása.....	56
H7. A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamata.....	56
H8. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje és előrehaladási jelentések.....	56
H9. Helyszíni szemle és ellenőrzések	57
H10. Kifogás.....	57
H13. Vonatkozó általános jogszabályok listája.....	59
H14. Fogalomjegyzék	62
H15. Segédletek	67

A. DOKUMENTUM CÉLJA, HATÁLYA

A Pályázati Útmutató c. dokumentum (a továbbiakban Pályázati Útmutató), valamint a mellékletét képező útmutatók, segédletek célja, hogy a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében meghirdetésre kerülő pályázati felhívások tekintetében tájékoztatást nyújtson a minden pályázóra vonatkozó általános feltételekről.

A Pályázati Útmutató jelen verziója – mellékleteivel együtt – a 2012. április 1-jét követően megjelent pályázati felhívások elválaszthatatlan része, amely a Projekt adatlappal együtt tartalmazza a pályázáshoz szükséges összes feltételt.

Az előzőektől eltérően jelen Pályázati Útmutató nem elválaszthatatlan része az ún. KMOP tükör felhívásoknak¹, amennyiben azokban nincs kifejezett utalás erre vonatkozóan.

A Pályázati Útmutatóban, illetve mellékleteiben foglaltaktól való eltérés kizárólag a Pályázati Felhívás jelen dokumentumra vagy mellékletére, és annak konkrét pontjára történő hivatkozással ellátott rendelkezése esetén lehetséges.

Felhívjuk a tisztelt pályázók figyelmét, hogy a Pályázati Útmutató, valamint a pályázati felhívások és dokumentumaik esetén a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (továbbiakban: NFÜ) a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.ujszechenyiterv.gov.hu, illetve a www.nfu.hu honlapon megjelenő közleményeket! A beadás előtt ellenőrizzék, hogy a pályázati dokumentumokat a honlapon megadott sablonoknak megfelelően állították össze, mert az ettől való (akár formai, akár tartalmi) eltérés esetén a pályázat elutasításra kerülhet.

---

¹ KMOP tükör kiírásoknak az alábbiakban felsorolt kódszámú pályázati kiírások minősülnek: KMOP 1.1-1.4., KMOP 3.2., 3.3.3., 3.3.4., KMOP 4.1.1/A, 4.1.2/B, 4.2.1/B, 4.3.1/B, 4.3.3/B, 4.4.

B. PÁLYÁZÓK KÖRE

Az egyes pályázatok benyújtására jogosult szervezetek körére vonatkozó feltételeket minden esetben a Pályázati Felhívás határozza meg, a pályázók személyét érintő általános kizáró okokat a jelen dokumentum F1. pontja tartalmazza, míg a pályázók jogi státuszának igazolására az 1. számú, „A pályázati csomaghoz benyújtandó általános mellékletek formai és tartalmi követelményei” c. melléklet (a továbbiakban: 1. számú melléklet) szerint benyújtott okiratok, igazolások szolgálnak.

Amennyiben a pályázat állami tulajdonú országos közutat is érint, a pályázat előkészítésekor egyeztetni szükséges a vagyongazdálkodási Közeledésfejlesztési Koordinációs Központtal a megfelelő pályázói kör meghatározása érdekében!

B1. Helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályok

- **Kizárás**

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.) 94. § alapján nem nyújthat be pályázatot az a helyi önkormányzat - ideértve a helyi önkormányzat részvételével működő települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulását, helyi önkormányzatok társulását, valamint a konzorciumot is -, amely a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló 2004. évi XXX. törvény X. melléklet 8. Környezetvédelem címszó alatt előírt határidőig

a) a szennyvízkezeléssel kapcsolatban a települési szennyvíz kezeléséről szóló 1991. május 21-i 91/271/EGK tanácsi irányelv 3., 4. és 13. cikkét,

b) az ivóvízkezeléssel kapcsolatban az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 1998. november 3-i a 98/83/EK tanácsi irányelvet, valamint

c) a hulladékkezeléssel kapcsolatban a hulladékokról szóló 2006. április 5-i 2006/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet és a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet

átültető jogszabályban előírt kötelezettségeket 2012. január 1-jéig nem teljesítette, a teljesítésre irányuló beruházások nincsenek folyamatban, vagy a teljesítés érdekében nem nyújtott be pályázatot, kivéve, ha 2012. január 2-át követően a fent jelzett feladat, kötelezettség teljesítése érdekében nyújt be pályázatot,

- **Helyi önkormányzatok, illetve költségvetési szerveik által benyújtandó pályázatok**

Minden esetben szükséges a pályázat benyújtásához a képviselő-testület pályázat benyújtását jóváhagyó határozata. A pályázat benyújtója főszabályként az önkormányzat. Ebben az esetben a pályázatot az önkormányzat nevében kötelezettségvállalásra jogosult személy írja alá. Ez alól kivételt az az eset képez, amikor a fejlesztéssel érintett vagyon valamely vagyongazdálkodási könyveiben van nyilvántartva, ekkor a vagyongazdálkodási, illetve a vagyongazdálkodási nevében kötelezettségvállalásra jogosult benyújtani a pályázatot.

B1. A konzorciumokra vonatkozó szabályok

A 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 23. § alapján a pályázati felhívás lehetővé teheti, hogy projektjavaslatot ne csak egy önálló pályázó, hanem a projekt megvalósítására létrehozott konzorcium is benyújthasson. Az alábbiakban a konzorciumokra vonatkozó legfontosabb

szabályok kerülnek kifejtésre, a konzorciumokra vonatkozó további feltételeket a jelen dokumentum mellékletét képező „Útmutató a Regionális Operatív Programok keretében konzorciumi formában megvalósuló projektek kezeléséhez” (a továbbiakban Konzorciumi útmutató), illetve a Pályázati Felhívások tartalmazzák. A konzorciumok tagjainak jogi státuszára, képviseleti jogosultságára, továbbá a pénzügyi szempontok és alkalmasság igazolására az 1. számú mellékletben előírt mellékleteket kell benyújtani.

- **Konzorciumokra vonatkozó általános feltételek**

A konzorciumok esetében a jelen dokumentumban, valamint a Pályázati Felhívásban meghatározott követelményeknek való megfelelés kiterjesztően értelmezendő abból a szempontból, hogy minden konzorciumi tag részt vesz a pályázat alapvető céljának megvalósításában, továbbá támogatásban részesül.

A konzorcium célja, hogy lehetővé tegye a komplex, egy önálló pályázó által nem, vagy nem megfelelő hatékonysággal megvalósítható fejlesztések létrehozásához szükséges összefogást, az egyes beruházásokkal közvetlenül érintettek bevonását a projekt kidolgozásába, megvalósításába és fenntartásába.

Ennek megfelelően minden tagra vonatkozóan a követelményeknek való megfelelést – ettől eltérő rendelkezés hiányában - igazolni kell, meg kell adni a szükséges adatokat, illetve a mellékletekben foglalt igazolásokat, nyilatkozatokat, okiratokat csatolni szükséges.

Felhívjuk a figyelmet, hogy konzorciumok esetén a pályázatot benyújtó konzorciumvezető a Pályázati Felhívásban, a Pályázati Útmutatóban és a Projekt adatlapon szereplő nyilatkozatokat valamennyi konzorciumi partner nevében teszi meg, illetve azokat a Projekt adatlapon aláírásával valamennyi konzorcium partner nevében fogadja el.

A Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában nem lehet konzorciumi tag a kizárólag projektmenedzsment feladatokat és/vagy a nyilvánosság biztosításához kapcsolódó feladatokat ellátni kívánó szervezet.

- **A konzorcium létrehozása, tagok, képviselet**

A konzorcium konzorciumi együttműködési megállapodással jön létre, amelynek minimum követelményeit, tartalmát a 6. számú, Konzorciumi megállapodás minta a pályázat benyújtására c. melléklet tartalmazza.

A konzorciumi együttműködési megállapodással a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a projektet a projektdokumentációban meghatározott módon közösen megvalósítják.

A konzorciumot az NFÜ-vel és a Közreműködő Szervezettel szemben a konzorciumi együttműködési megállapodásban kijelölt tag képviseli.

Konzorcium tagja csak olyan szervezet lehet, amely a Pályázati Felhívásban meghatározott követelményeknek megfelel és támogatásban részesülhet.

A támogatási döntést követően bekövetkező konzorciumi tag változásokra a jelen dokumentum mellékletét képező Projekttartalom-változás útmutatóban, valamint a Konzorciumi útmutatóban foglaltak érvényesek.

C. A PÁLYÁZAT TARTALMA

C1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek

C1.1 Támogatható tevékenységekre vonatkozó általános feltételek

Az egyes pályázati kiírások tekintetében a konkrét támogatható tevékenységeket a Pályázati Felhívás tartalmazza, amelyben meghatározásra kerülhetnek önállóan támogatható és önállóan nem támogatható tevékenységek is.

A Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában az önállóan támogatható tevékenységek közül elegendő egynek a megvalósítása, továbbá nem szükséges megvalósítani önállóan nem támogatható tevékenységet.

Az önállóan nem támogatható tevékenység esetén szükséges legalább egy, az önállóan támogatható tevékenység között felsorolt tevékenység megvalósítása is.

Kizárólag a Pályázati Felhívásban felsorolt tevékenységek minősülhetnek támogatható tevékenységnek.

C1.2 Kötelezően megvalósítandó tevékenységekre vonatkozó feltételek

Valamennyi projekt esetén kötelezően megvalósítandó tevékenységek a következők:

Nyilvánosság biztosítása

A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.ujszechenyiterv.gov.hu, illetve www.nfu.hu) honlapjáról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentum, valamint az „Arculati Kézikönyv” tartalmazza.

A kommunikációs tevékenységek megkezdése előtt javasoljuk, egyeztetés céljából vegye fel a kapcsolatot a közreműködő szervezet kommunikációs munkatársával.

Az előírt kommunikációs tevékenységek elhagyása vagy részleges teljesítése, illetve az előírtaktól eltérő formában történő megvalósítása a megítélt támogatás kommunikációra elszámolható részének csökkentését vonja maga után.

Könyvvizsgálat

Amennyiben a projektre vonatkozóan megítélt támogatás összege meghaladja az 50 Mft-ot, a projekt befejezésekor kötelező a projektszintű könyvvizsgálat elvégzése, az erről szóló igazolást – a jelen útmutató mellékletét képező tartalommal – a záró elszámolás részeként szükséges benyújtani.

Akadálymentesítés

1. **Ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás esetén** a fejlesztéssel érintett valamennyi, közösségi célú funkciót ellátó és/vagy ügyélforgalmat lebonyolító és/vagy állandó munkavégzés helyszínéül szolgáló épület/épületrész² tekintetében – függetlenül az

---

² Jelen pontban a közszolgáltatás fogalmába a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv 4. § f) pontjában megadott meghatározások mindegyike beleértendő.

infrastrukturális beruházás tárgyától – a pályázat keretében biztosítani kell az épület bejáratának és legalább egy mellékhelyiségének az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai és info-kommunikációs) akadálymentesítését.

Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást a pályázathoz be kell nyújtani.

A beruházásnak ezen túl meg kell felelnie a **projektarányos akadálymentesítés** követelményeinek. A projektarányos akadálymentesítés fogalmát jelen útmutató H14. pontja tartalmazza.

A tervezés és megvalósítás során kötelező a jelen Útmutató mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” című dokumentumban részletezett előírások maradéktalan betartása. Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az országos településrendezési és építési követelményekről szóló, 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) előírásainak, valamint a jelen Útmutató mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentumban foglalt követelményeknek való megfeleléséről a tervezőnek nyilatkoznia szükséges.

E követelmény alól a Kormányhivatalok Kulturális Örökségvédelmi Irodái által kiadott építési/örökségvédelmi engedélyben foglaltak alapján mentesülhetnek az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek (bármely fogyatékosági csoport számára tervezett beavatkozás esetén), továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a jelen Útmutató mellékletét képező „Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében” című dokumentum tartalmazza.

2. Új építés esetén teljes körű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) előírásainak, valamint a jelen Útmutató mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentumban foglalt követelményeknek való megfeleléséről a tervezőnek nyilatkoznia szükséges.

Felújítás, bővítés, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélye megfelel a Pályázati Felhívás megjelenése napján hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és hatályos építési engedély bizonyítja. (Az építési engedéllyel kapcsolatos tartalmi követelményekről és mellékleti kötelezettségekről lásd részletesen az 1. számú melléklet releváns előírásait.)

Energiahatékonysági korszerűsítés

Közhasználatú építmény³ esetén a tervezett építési tevékenységgel érintett épületrészen valósítandó meg az épület energiahatékonysági korszerűsítése (pl. utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje, egyéb épületszerkezetek hőszigetelése, alternatív, megújuló energiaforrások használata).

E követelmény alól a Kormányhivatalok Kulturális Örökségvédelmi Irodái által kiadott építési/örökségvédelmi engedélyben foglaltak alapján mentesülhetnek az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az energiahatékonysági korszerűsítés legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására.

Azbesztmentesítés

A fejlesztés által érintett közhasználatú építményben valósítandó meg, amennyiben releváns.

C2. Elszámolható költségekre vonatkozó feltételek

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a Pályázati Felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek, vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a pályázat részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a pályázó meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a pályázaton kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a pályázatban, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A pályázat részeként benyújtott részletes költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét!

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a betervezett, elszámolni kívánt költségek projektkiválasztás során történő csökkentésére vonatkozó előírásokat a jelen dokumentum G. pontja tartalmazza.

---

³ Közhasználatú építmény: az olyan építmény (építményrész), amely a település vagy településrész ellátását szolgáló funkciót tartalmaz, és

- használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható (pl. alap-, közép-, felsőfokú oktatási, egészségvédelmi, gyógyító, szociális, kulturális, művelődési, sport, pénzügyi, kereskedelmi, biztosítási, szolgáltatási célú építmények mindenki által használható részei), továbbá

- használata meghatározott esetekben kötelező, illetve elkerülhetetlen (pl. a közigazgatás, igazságszolgáltatás, ügyészség építményeinek mindenki által használható részei), valamint, amelyet

- törvény vagy kormányrendelet közhasználatúként határoz meg.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos – az alábbiakban nem részletezett – további előírások a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentumban található.

Közsféra szervezet pályázókra⁴ vonatkozó speciális előírás:

Közsféra szervezet pályázók kizárólag a Pályázati Felhívásban adott tevékenység vonatkozásában meghatározott maximális támogatási intenzitással (százalékos mértékkel) igényelhetnek támogatást, az ezen felüli költség nem elszámolható, de a projekt összköltségének részét képezi.

C2.1. Általános elszámolhatósági feltételek

A pályázat elszámolható költségei között az alábbi feltételeknek megfelelő költségek tervezhetőek, illetve számolhatóak el a megvalósítás során:

- A Kedvezményezetteknel **ténylegesen felmerült költségek** (ide nem értve a vállalkozói előleg szállítói finanszírozási mód keretében történő kifizetését, valamint az átalány alapon történő elszámolást), amelyeknek **jogalapjuk** (szerződéssel, megrendelővel, közigazgatási határozattal, stb.) és **teljesülésük** (számlával, bevallással, egyéb hiteles számviteli vagy egyéb belső bizonylattal) igazolható.
- A Pályázati Felhívásokban és a Támogatási Szerződésben rögzített elszámolhatósági időszakban merültek fel. A támogatásban részesülő projektek esetén elszámolhatóak
  - a 2006. december 20. után felmerülő előkészítési költségek – a projekt C3. pont szerinti megkezdését követően is –, valamint
  - a pályázat benyújtását követően felmerülő megvalósításhoz kapcsolódó költségek.
- **Közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekthez**, hozzájárulnak a projekt céljainak eléréséhez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához és a projekt elfogadott költségvetésében, illetve annak hatályos módosításában betervezésre kerültek.
- Szerepelnek a Pályázati Felhívásban meghatározott elszámolható költségek listáján, és nem szerepelnek a nem elszámolható költségek között.
- A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a **szokásos piaci árat**. A szokásos piaci ár vizsgálata a pályázat értékelésének, továbbá a projektmegvalósítás során a költség-elszámolás ellenőrzésének a részét képezi!
Az elszámolható személyi jellegű költség mértéke nem haladhatja meg a kedvezményezett szervezetében szokásos mértéket, valamint igazodnia kell az alkalmazásban állók esetén a szokásos jövedelmi viszonyokhoz.
- A költségek csak olyan mértékben számolhatóak el, amilyen mértékben a támogatott projekthez kapcsolódnak, illetve amilyen mértékben annak célját szolgálják.
- Az egyes költségek elszámolása alkalmával nem valósulhat meg kettős finanszírozás.
- Csak olyan vállalkozói szerződésekkel kapcsolatban felmerült költségek számolhatóak el, amelyek a projekt előkészítéséhez és/vagy végrehajtáshoz feltétlenül szükségesek és arányos **hozzáadott értéket képviselnek**.
- Nem számolhatóak el az olyan közvetítőkkal vagy tanácsadókkal kötött vállalkozói szerződéssel kapcsolatban felmerült költségek, amely szerződésben az adott tevékenység ellenértékét a projekt vagy az adott projekt tevékenység összköltségének vagy a támogatásnak a százalékos arányában határozzák meg, kivéve, ha a részteljesítés lehetőségét a szerződés, vagy hatályos módosítása tartalmazza, és az

---

⁴ A definíció a fogalomjegyzékben található.

ilyen ténylegesen felmerült és kiegyenlített részköltséget a végső Kedvezményezett alátámasztja a munka vagy a szolgáltatás tartalmára és valóságos értékére való hivatkozással.

- Az akciótervben, illetve a Pályázati Felhívásban meghatározott földrajzi területen a projekt végrehajtása érdekében merülnek fel.
- Amennyiben a Kedvezményezett a pályázatban megjelölt, támogatásból finanszírozni kívánt tevékenységével kapcsolatban felmerült költségeire vonatkozóan általános forgalmi adó levonására nem jogosult, akkor a támogatás számításának alapja a tevékenységhez kapcsolódó fejlesztés áfával növelt, bruttó elszámolható költsége, azaz a projekt – ezen tevékenységre vonatkozó – költségvetését bruttó módon kell megterveznie.
- Amennyiben a Kedvezményezett a pályázatban megjelölt, támogatásból finanszírozni kívánt tevékenységével kapcsolatban felmerült költségeire vonatkozóan általános forgalmi adó levonására jogosult, akkor a támogatás számításának alapja a tevékenységhez kapcsolódó fejlesztés levonható áfa nélkül számított nettó elszámolható költsége, azaz a projekt – ezen tevékenységre vonatkozó – költségvetését nettó módon kell megterveznie.
- Amennyiben a Kedvezményezett a pályázatban megjelölt, támogatásból finanszírozni kívánt tevékenységével az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény hatálya alá tartozik, a projekt költségvetését nettó módon kell megterveznie.
- A költségek elszámolása a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában kizárólag valósköltség-alapon, szükség esetén arányosítással történhet.

C2.2 A pályázatban tervezett elszámolható költségek alátámasztása

A költségek alátámasztására a pályázónak a Pályázati Felhívásban meghatározott formában és tartalommal részletes költségvetést kell benyújtania.

A Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában a részletes költségvetési táblában szereplő összegeket az alábbiak szerint szükséges meghatározni, illetve alátámasztani:

- Előkészítéshez kapcsolódó, a pályázat benyújtása előtt megrendelt vagy teljesített szolgáltatás, saját teljesítés: pontos feladat-meghatározás, továbbá megrendelő, szerződés vagy költség számla (pályázó által hitelesített másolata), saját teljesítés esetén közvetlen önköltség; ingatlanvásárlás esetén független minősített értékbecslőtől vagy jogszabályban meghatalmazott hivatalos szervtől igazolás, amely megerősíti, hogy a vételár nem haladja meg a piaci értéket – részletes költségvetési táblához mellékelve;
- Előkészítéshez kapcsolódó, a pályázat benyújtását követően megrendelt vagy felmerülő szolgáltatás, saját teljesítés: pontos feladat-meghatározás vagy árajánlat, valamint a pályázó tételes árbecslése – részletes költségvetési táblában meghatározva;
- Projektmenedzsment tevékenység: a pályázó tételes árbecslése, árajánlat vagy saját szervezeten belül történő ellátása esetén bér- és járulékterv - részletes költségvetési táblában meghatározva;
- Építési, kivitelezési tevékenység: a Pályázati Felhívásban meghatározott projektdokumentációval kapcsolatos feltételek alapján, a következők szerint:
  - Tanulmányterv, megvalósíthatósági tanulmány, elvi engedélyes terv kérése esetén: fajlagos költségbecslés, az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekre stb. külön-külön lebontva (tervező által aláírt eredeti példány);
  - Engedélyezési terv esetén: munkanemenkénti költségbecslés (szakágak szerinti munkacsoportokra bontva); új építés és átalakítás, felújítás stb. esetén, azok

értelemszerű különböztetésével (az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. külön-külön lebontva); ezen kívül – a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában – az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. vonatkozóan a költségbecslés alapján számított fajlagos költségek táblázatos bemutatása (tervező által aláírt eredeti példány);

- o Kiviteli terv, tenderterv, vagy közbeszerzés kiírására alkalmas közbeszerzési dokumentáció esetén: tételes költségvetés (szakágakra, munkanemekre, anyag és munkadíjra bontott tételes költségvetés, rezsióradíj megjelenítéssel munkanemenként külön-külön, nettó+áfa=bruttó bontásban); új építés és átalakítás, felújítás stb. esetén, azok értelemszerű különböztetésével; ezen kívül – a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában – az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. vonatkozóan a költségvetés/áránlat alapján számított fajlagos költségek táblázatos bemutatása (tervező/áránlatadó által aláírt eredeti példány);
- o Nem engedélyköteles építési, kivitelezési tevékenység: munkanemenkénti költségbecslés (szakágak szerinti munkacsoportokra bontva); új építés és átalakítás, felújítás stb. esetén, azok értelemszerű különböztetésével (az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. külön-külön lebontva); ezen kívül – a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában – az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. vonatkozóan a költségbecslés alapján számított fajlagos költségek táblázatos bemutatása (tervező által aláírt eredeti példány);
- Eszközbeszerzés: a pályázó tételes árbecslése vagy áránlat, továbbá műszaki specifikáció - részletes költségvetési táblában meghatározva;
- Szolgáltatások: a pályázó tételes árbecslése vagy áránlat, a feladat, illetve a teljesítés gyakoriságának meghatározásával - részletes költségvetési táblában meghatározva.

Amennyiben a részletes költségvetési táblában szereplő összegek független statisztika, kimutatás (különös tekintettel hivatalos központi, pl. KSH adatokra, kamarai díjszabásokra) alapján kerülnek meghatározásra, kérjük az indoklásban az erre való kifejezett hivatkozást.

A költségeket alátámasztó dokumentumok (tételes árbecslések, költségbecslések, áránlatok, megrendelők, feladatleírások, stb.) részletezettségének lehetővé kell tennie a beszerzendő termékek illetve szolgáltatások pontos azonosítását, amely alapján az értékelés folyamatában egyértelműen ellenőrizhető a piaci árak való megfelelés.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a részletes költségvetési táblának a projekt összes költségét, tehát a nem elszámolható vagy elszámolni nem kívánt költségeit is tartalmazni kell oly módon, hogy az elszámolható és nem elszámolható költségek egyértelműen elkülöníthetőek legyenek!

A költség-alátámasztó dokumentumoknak összhangban kell lenniük a Projekt adatlap, illetve a részletes költségvetés vonatkozó pontjaival!

Azon költségtételek, amelyek - sem a pályázatban, sem hiánypótlás során - nem kerültek a fentieknek megfelelően alátámasztásra, el nem számolható költségnek minősülnek. Ezen költségek a pályázat értékelése során automatikusan a költségcsökkentés részét képezik (lásd G. pont).

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektmegvalósítás során a szokásos piaci ár igazolására vonatkozó részletes szabályokat a jelen Útmutató mellékletét képező „Pénzügyi elszámolás részletes szabályai” című dokumentum tartalmazza!

C2.3. Elszámolható költségtípusokra vonatkozó általános előírások

Jelen pont tartalmazza a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében elszámolható költségtípusokra vonatkozó általános előírásokat, azonban **a felsorolt költségtípusok kizárólag akkor tervezhetők be a projekt költségvetésébe, illetve számolhatók el a projekt megvalósítása során, ha a Pályázati Felhívásban szerepelnek az elszámolható költségek között.**

I. Előkészítési költségek

1. Projekt-előkészítés költségei

A projekt előkészítéséhez feltétlenül szükséges és igazoltan kapcsolódó alábbi költségek támogathatók:

- Pályázati Felhívásban kötelezően előírt előzetes tanulmányok, úgymint megvalósíthatósági tanulmány/üzleti terv, költség-haszon elemzés, hatástanulmány, hatásvizsgálat, egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények elkészítésének költsége, illetve indokolt esetben ezek átdolgozásának költsége;
- Pályázati Felhívásban kötelezően előírt akcióterületi terv, integrált városfejlesztési stratégia elkészítése (beleértve a KSH-tól történő adatkérés valamint az anti-szegregációs terv kidolgozásának költségeit);
- Terület-előkészítéshez szükséges előzetes felmérő munkálatok költsége, változási vázrajzok elkészítésének költségei;
- Kötelezően előírt igényfelmérés, helyzetfeltárás, célcsoport elemzés, piackutatás, forgalomszámlálás költsége;
- Szükséges engedélyezési, kivitelezési dokumentumok, tendertervek, egyéb műszaki tervek és ezek hatósági díjának költségei (ideértve a művelési ág váltás, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét, továbbá a szükséges módosítások költségét is);
- Fejlesztéssel érintett ingatlanok térképmásolatainak kikérése egy alkalommal, amennyiben a Pályázati Felhívás értelmében kötelező benyújtani;
- A fejlesztéssel érintett ingatlanok Pályázati Felhívás szerinti tulajdoni lapja kikérésének költsége egy alkalommal;
- Az állami főépítész által működtetett építészeti-műszaki tervtanács díját;
- Tervpályázat előkészítési költsége;
- Tervellenőr költsége, amennyiben alkalmazása jogszabály⁵ alapján kötelező;
- Rehabilitációs környezettervező szakmérnök díja, amennyiben alkalmazása a Pályázati Felhívás alapján kötelező;
- Közbeszerzési eljárások költségei (ideértve a közbeszerzési szakértő díját, és a feltételeken lefolytatott közbeszerzési eljárások költségeit is, amennyiben a közbeszerzés nem kizárólag a támogatott projekthez kapcsolódó beszerzést tartalmaz, akkor közbeszerzési érték arányosan);
- Városfejlesztő társaság alapításának költsége, amennyiben a Pályázati Felhívás az alapítást kötelezően előírta;
- Új intézmény létesítésének költségei, amennyiben a Pályázati Felhívás kifejezetten engedi;

---

⁵ Az építőipari kivitelezési tevékenységről 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 10. § szerint.

- Előzetes PR tevékenységhez, és kötelező nyilvánosságbiztosításhoz kapcsolódó költségek (amennyiben a beruházás problémamentes megkezdéséhez indokolt);
- Előkészítéshez kapcsolódó, a Pályázati Felhívásban előírt projektdokumentáció szakmai tartalmának kidolgozásához kapcsolódó szakértői közreműködés díja.

2. Ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzése

Az ingatlantulajdon, illetve szolgalmi jog megszerzésének költsége a következő feltételekkel számolható el:

- a tulajdonjog, szolgalmi jog megszerzése elengedhetetlen a projekt eredményes végrehajtásához, továbbá
- a vásárlást megelőzően független minősített értékbecslőtől vagy jogszabályban meghatalmazott hivatalos szervtől olyan igazolást szükséges beszerezni, amely megerősíti, hogy a vételár nem haladja meg a piaci értéket. Amennyiben az igazolás szerint a vételár meghaladja a piaci árat, a független minősített értékbecslő vagy jogszabályban meghatalmazott hivatalos szerv által meghatározott ár képezi az elszámolható költség alapját,

Elszámolható költségnek az ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzésével kapcsolatos költségek tekinthetők (ideértve az ügyvédi díjakat, az értékbecslés költségét, a kisajátítási, kártalanítási költségeket, tulajdoni lapon történő bejegyzés költségét is).

Nem számolhatóak el azonban a peres ügyekkel, késedelmi kamattal, ítélet alapján fizetendő kártérítésekkel kapcsolatos költségek.

II. Megvalósítási költségek

1. Projektmenedzsment költségek

A projektmenedzsment tevékenység saját szervezetén belül történő ellátása esetén a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében kizárólag a projektmenedzseri, pénzügyi-könyvelési, jogi, műszaki, egyéb szakmai és adminisztratív feladatokat ellátó, munkaviszonyban, kormány- vagy köztisztviselői, közalkalmazotti jogviszonyban, megbízási viszonyban foglalkoztatott munkatársak **bruttó munkabér- és bérjárulék költsége**, illetve annak a projekt menedzselésére fordított munkaidejével arányos része számolható el. A bérek a hazai jogszabályok (adó, társadalombiztosítás stb.) szerint fizetendő adókkal és járulékokkal együtt számolhatóak el.

A közigazgatási dolgozók bére csak akkor elszámolható, ha tevékenységük a projekt végrehajtásához kapcsolódik és a munkaköri leírásukban foglalt feladatkörük részét képezi. **Közigazgatási dolgozók esetén nem elszámolható a megbízási díj**, továbbá a projekttel összefüggésben, a kedvezményezett hatáskörébe tartozó kötelező hatósági feladatok ellátásához kapcsolódóan felmerülő költség.

Önkormányzat, önkormányzati társulás, költségvetési szerv kedvezményezettek esetén a polgármester, alpolgármester, vezetői megbízású kormány- és köztisztviselő, közalkalmazott vagy munkavállaló, továbbá főjegyző, jegyző, aljegyző bér- és bérjárulék költsége, megbízási díja nem elszámolható.

Amennyiben a pályázó helyi önkormányzat, projektmenedzsment költségen belül elszámolhatónak minősül a polgármesteri hivatal vagy a körjegyzőség alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költsége is a jelen pontban meghatározott egyéb feltételekkel.

A projektmenedzsment tevékenység saját szervezetén belül történő ellátásán túlmenően lehetőség van a projektgazdára jogszabály vagy szerződés alapján irányadó beszerzési vagy közbeszerzési szabályok alkalmazásával szakértői szolgáltatást is igénybe venni, a projektmenedzsment költségkeret terhére.

Amennyiben egy munkavállaló több, uniós támogatással megvalósuló projekt megvalósításában vesz részt egyidejűleg, a munkatársak munkaköri leírásában nem szükséges projektenként rögzíteni, hogy az adott munkatárs munkaidejének mekkora hányadát fordítja az egyes projektek megvalósítására. A kifizetési igénylés benyújtásakor – a munkaidő nyilvántartásban – azonban szükséges bemutatni, hogy mekkora az egyes projektek esetében ténylegesen elvégzett feladat óramennyisége, és az alapján szükséges az egyes projektekre jutó költségeket arányosan meghatározni. Igazolni kell továbbá, hogy a párhuzamosan folyó projektek viszonylatában a munkatárs foglalkoztatásának az ideje nem lépi át a munkaköri leírásban meghatározott mértéket. Ekkor a munkaköri leírásban elegendő az érintett projektkör tételes vagy összefoglaló megjelenítése.

Útiköltség és kiküldetés:

Amennyiben a Pályázati Felhívás lehetővé teszi, a projektben részt vevő munkatársaknak a projekt megvalósításához közvetlenül köthető, a támogatott tevékenységekhez kapcsolódó, külső helyszínen történő munkavégzése miatt felmerülő utazás költségei elszámolhatóak. Az utazási és napidíj költségek a magyar jogszabályok szerint járulékokkal együtt számolhatóak el.

Az útiköltségek a projekthez való hozzájárulás mértékéig 2. osztályú tömegközlekedési eszközök igénybevétele alapján, hivatali vagy magán tulajdonú gépkocsi használat esetén a megtett kilométerek alapján a tényleges benzinköltség/ vagy az NAV által közzétett elszámolható üzemanyag költség és a kilométerenkénti adómentes térítés figyelembe vételével számolhatóak el. A napi utazási idő és a bekerülési költségek alapján kell dönten a naponta való utaztatás és az egyszeri (több hetes távollét esetén, hetente egyszeri) utaztatás és a helyszínen való elszállásolás között. Amennyiben a napi utazási idő meghaladja a három órát, akkor célszerű az utóbbit választani, egyéb esetekben a költségek felmérését követően az alacsonyabb költséggel járó megoldást kell választani.

Utazási bérlet költségét olyan arányban lehet figyelembe venni, amilyen arányban az a projekt tevékenységet szolgálja (pl. ha a képzés két hétig tart, akkor a havi bérlet árának felét, stb.).

Külföldre repülőgéppel történő utazás esetén turista osztályú repülőjegy igénybevétele, valamint a reptéri illeték számolható el. Külföldre utazás esetén az utasbiztosítás költsége elszámolható.

2. Szolgáltatások igénybevételének költsége

A külső, harmadik féltől megrendelt, a támogatott tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó alábbi szolgáltatások igénybevételének költsége számolható el:

- A projekt beruházásainak megvalósításához szükséges szakmai szolgáltatások igénybevételének költségei:
  - műszaki ellenőrzés díja (műszaki ellenőr vagy – amennyiben a támogató előírja – független mérnök, független szakterületi ellenőr díja);
  - a beruházás megvalósításához szükséges szakértői költségek: pl. építész, épületgépész, belsőépítész, informatikai szakértő, felelős műszaki vezető (saját teljesítés esetén), tervezői művezetési, és egyéb szakfelügyelet alkalmazásával kapcsolatos költségek;

Amennyiben releváns, kizárólag a Magyar Építész Kamara vagy a Magyar Mérnöki Kamara által kiadott szakértői (szakmagyakorlási) jogosultsággal rendelkező személy által folytatott tevékenységekhez kötődő költségek számolhatók el.

- a Pályázati Felhívásban részletezett egyéb elengedhetetlen szakmai szolgáltatások (pl. akadálymentesítéshez, energiahatékonysági korszerűsítéshez igénybevett tanácsadás) költsége;
  - a megvalósítás során felmerült hatósági eljárási, igazgatási szolgáltatási díjak (pl. használatbavételi engedélyezési eljárás díja).
- Képzési szolgáltatás igénybevételének alábbi költségei:
- az oktatók személyi jellegű és utazási költségei;
  - a képzéshez közvetlenül kapcsolódó tananyagok, készletnek minősülő fogyóeszközök költségei;
  - a képzési projekttel kapcsolatos tanácsadói szolgáltatások költségei;
  - komplett képzési szolgáltatás beszerzése esetén a jogszabály által képzési szolgáltatásra jogosult képzőintézmény díja.
- Projekt szakmai tartalmának részeként megvalósított rendezvények lebonyolításának költsége;
- A projekt megvalósításához kapcsolódó egyéb szolgáltatások költségei:
- Jogi szolgáltatással kapcsolatos költségek:
    - jogi tanácsadás díjai (ide nem értve az előkészítési költségnek tekintett közbeszerzési költségek között elszámolandó jogi szolgáltatási költségeket);
    - közjegyzői díj és költségtérítés;
    - jogi biztosítékok költségei: a kedvezményezett számára esetlegesen előírt jogi biztosítékkal (bankgarancia, vagy garanciaszervezet által vállalt kezesség, vagy készfizető kezességvállalás, vagy jelzálogjog ingatlan és ingó vagyontárgyra) kapcsolatban felmerült, igazolható költségek.

A jogi szolgáltatás harmadik féltől való igénybevételének költsége csak akkor számolható el, ha a kedvezményezett nem rendelkezik megfelelő, a tevékenység ellátására – munkaköri leírása szerinti is – jogosult szakemberrel a feladat ellátásához. Jogi szolgáltatás saját szervezeten belül történő ellátása esetén a projektmenedzsment költségek keretében, annak terhére és szabályai szerint történhet a költség elszámolása.

- Nyilvánosság biztosításának költségei (ideértve a kötelezően ellátandó tevékenységek között felsorolt nyilvánosság biztosításához kapcsolódó költségeket is):
  - kiadványok, információs füzetek készítéséhez, az elektronikus megjelenéshez, képzések meghirdetéséhez, tudatosság növeléséhez, tájékoztatáshoz, kommunikációs kampányokhoz kapcsolódó költségek, a nyomtatott sajtóban való megjelentetés költsége, információs táblák költsége;
  - a beavatkozások helyi elfogadásához és sikeres végrehajtásához szükséges szolgáltatások, kommunikációs szolgáltatások díja, fórumok, tájékoztató rendezvények szervezésének költsége, egyéb marketing költségek stb.
- Kötelezően elvégzendő projektszintű külön könyvvizsgálat díja. (Az 50M Ft-ot el nem érő megítélt támogatással rendelkező projektek esetében a könyvvizsgálat költsége nem elszámolható.)

3. Építési (új építési, átalakítási, bővítési, felújítási) költségek

Építés (új építés, átalakítás, bővítés, felújítás), épület- vagy építmény- vagy létesítmény-kivitelezési költsége akkor tervezhető, ha a projekt végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények, egyéb ingatlanok építési, bővítési és értéknövelő felújítási költségei számolhatók el, amelyhez támogatott tevékenységek köthetők.

Az építési költségek alatt kell érteni minden, az építmény, ingatlan üzemszerű-, biztonságos és rendeltetésszerű használatát, hasznosítását lehetővé tevő alábbi tevékenységek költségét:

- Komplex terület-előkészítés, területrendezés: megelőző régészeti feltárás, régészeti megfigyelés, falkutatás, egyéb örökségvédelmi előkészítési tevékenység, irtási munkák, tényfeltárás, környezeti kármentesítés, lőszermesztés, rekultiváció, műszaki beavatkozás, tereprendezés, talajmunka;
- Bontás;
- Hozzáférs, védelem;
- Helyreállítás, rekonstrukció, restaurálás;
- Felújítás;
- Átalakítás;
- Bővítés;
- Építés (ideértve deponálás, takarítás, építéshez szükséges ideiglenes létesítmények, kútfúrás, kútépítés);
- Technológiai szerelés (gépészet, villamosság stb.);
- Próbaüzem (azonban az ezen időszak alatt keletkező bevétel vonatkozásában a bevételek kezelésére vonatkozó – jelen útmutatóban, valamint a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. mellékletben foglalt – előírásokat kell alkalmazni);
- Infrastrukturális beruházásokhoz kapcsolódó közműépítések, átalakítások, felújítások, pl. ivó-, ipari-, tűzvíz hálózat, szennyvízelvezetés, csapadék- és belvíz elvezetés, közvilágítás, telefon, kábelhálózat, őrző-védő elektronikai rendszer, stb., közműfejlesztési hozzájárulás;
- Parkosítás, parképítés, növénytelepítés, zöldfelületi fejlesztés.

Építési anyagköltség a kedvezményezett által közvetlenül akkor számolható el, ha az adott munkafázis (projektem) építési vállalkozói szerződésében kizárólag munkadíj szerepel, vagy tételesen felsorolásra kerülnek a felhasznált anyagok, és azok között a közvetlenül elszámolni kívánt tételek nem szerepelnek.

4. Eszközbeszerzések költségei

A támogatható tevékenységek körében meghatározott tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszközbeszerzések számolhatóak el. Elszámolható költségnek az eszköz bekerülési értékének a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) 47. § (1), (2), (4) d) és (7) bekezdése szerinti tételek minősülnek.

Új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembe helyezésű gépek, technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható. Új beruházási jellegű termékeknek minősül, amelyek esetében a Kedvezményezett rendelkezik a vétel (a számla kiállítás dátuma) időpontjában kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott, hiteles dokumentumokkal.

Amennyiben a Pályázati Felhívás erre kifejezetten lehetőséget ad valamely pályázói kör részére, használt eszközök beszerzési költsége az alábbi feltételekkel elszámolható:

- az adott eszközt a megelőző hét évben nem EU vagy hazai támogatásból szerezték be vagy állították elő korábban és más megoldás (új eszköz beszerzése, lízing, stb.) igénybevétele nem indokolt,
- az eszköz eladója igazolja az eszköz eredetét,
- értéke nem érheti el a hasonló rendeltetésű, azzal azonos, vagy közel azonos műszaki paraméterekkel rendelkező új eszköz piaci értékét.

Műemléki védelem alatt álló objektum számára vásárolandó használt tárgy (berendezési tárgy, bútor, műtárgy, épületalkatrész, épülettartozék) a fentiekén túlmenően akkor elszámolható, ha:

- megvásárlása műemléki szempontból indokolt, és az illetékes kormányhivatal kulturális örökségvédelmi irodája igazolja, hogy az épület helyreállításához, berendezéséhez szükséges,
- a tárgy használt/régi/történelmi jellege hozzájárul a műemlék értékének növeléséhez, kibontakoztatásához.

A lízing keretében történő eszközbeszerzés esetén a projekt fizikai megvalósulásáig terjedő időszakban felmerülő lízingdíj elszámolható, ha zártvégű pénzügyi lízing keretében történik a beszerzés és a kedvezményezett tulajdonszerzésével zárul legkésőbb a projekt lezárásáig, a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentumban foglalt további előírások figyelembe vételével.

5. Immateriális javak beszerzése

Az immateriális javak költségei között számolható el a projektvégrehajtáshoz szükséges szellemi termékek és vagyoni értékű jogok bekerülési értéke, a számviteli törvény vonatkozó rendelkezései alapján.

A támogatható immateriális javaknak meg kell felelniük a következő feltételeknek:

- kizárólag a támogatott feladat ellátásában használhatóak fel,
- leírható eszközöknek kell tekinteni,
- piaci feltételek mellett harmadik – nem konzorciumi partner vagy a számviteli törvény szerint kapcsolt vállalkozásnak tekinthető – féltől kell megvásárolni,
- a kedvezményezett eszközei közé kell sorolni, és a projekt befejezésétől számítva a kötelező fenntartási időszak alatt a kedvezményezett tulajdonában szükséges tartani, illetve amennyiben releváns, a támogatásban részesülő létesítményben kell felhasználni.

6. Bértámogatás

A Pályázati Felhívás keretében támogatott foglalkoztatási programok esetében a bértámogatás – valamint a kapcsolódó bérjárulékok támogatása – elszámolható, amennyiben hozzájárul a foglalkoztatott tartós foglalkoztatásához és a munkáltató, jogutódja, vagy a foglalkoztatást szerződésben átvállaló vállalja a legalább a támogatás időtartamával, bérszintjével, munkaidejével, munkakörével, az alkalmazás jogviszonyával megegyező továbbfoglalkoztatást.

A munkanélküli személy foglalkoztatására nyújtott összes pénzügyi támogatás mértéke nem haladhatja meg a foglalkoztatással összefüggő összes bérköltség teljes összegét. A támogatás mértékének meghatározásakor figyelembe kell venni a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben és a 2204/2002/EK rendeletben foglaltakat.

III. Egyéb elszámolható költségek

1. Áfa, valamint más adók és közterhek

Az áfa, valamint más adók és közterhek olyan mértékben tekinthetők elszámolható költségnek, amennyiben azok jogszabály alapján az azt elszámolni kívánó pályázó, illetve konzorciumi tag esetén nem levonhatóak. Amennyiben az adók, közterhek levonhatóak, nem számolhatóak el, még abban az esetben sem, ha a végső Kedvezményezett, vagy az egyéni Kedvezményezett ténylegesen nem él a levonás lehetőségével.

Amennyiben az adólevonási jogosultság a Kedvezményezettnél tevékenységenként vagy időszakonként eltér, az érintett tételeket a költségvetésben megbontva kell kezelni, és az áfa csak azon részek esetében számolható el, ahol és amikor az nem levonható.

Az áfa elszámolhatóságára azonos szabályok vonatkoznak a támogatások EU és hazai részét illetően.

Amennyiben a pályázó az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény hatálya alá tartozik, az áfa nem elszámolható költség.

2. Tartalék

Tartalék a Pályázati Felhívásban meghatározott mértékben képezhető az előre nem látható, nem tervezhető, de elszámolható költséget jelentő kiadások fedezetére.

Amennyiben a pályázó eltérő támogatási mértékkel támogatható tevékenységei vonatkozásában tervez tartalékot, a tartalékra jutó támogatás mértékét az érintett tételek támogatási mértékének súlyozott átlaga alapján szükséges meghatározni.

A tartalék a projektmegvalósítás során csak a KSz előzetes írásbeli engedélyével használható fel.

A tartalék felhasználása során figyelembe kell venni a vonatkozó uniós és hazai jogszabályokat, a Pályázati Felhívásban részletezett korlátokat és a költségvetés belső arányaira vonatkozó szabályokat.

3. Saját teljesítés

Amennyiben a Pályázati Felhívás meghatározott támogatható tevékenységek vonatkozásában kifejezetten engedi, a szolgáltatások saját teljesítésként történő elvégzése vagy a beruházások saját kivitelezésben történő megvalósítása elszámolható, amennyiben ennek értéke a jogszabályban rögzített nemzeti közbeszerzési értékhatárokat nem haladja meg, függetlenül attól, hogy a pályázó adott tevékenysége tekintetében közbeszerzési eljárás lefolytatására köteles-e.

A közbeszerzési értékhatár figyelembevétele biztosítja az objektív ellenőrzést arra vonatkozóan, hogy a költséghatékonyság és a piaci verseny érvényesül. Amennyiben a Pályázati Felhívás erre lehetőséget ad, és a Támogatási Szerződés megkötését megelőzően a Kedvezményezett kétséget kizáróan bizonyítani tudja, hogy a közbeszerzési értékhatár túllépése mellett a saját teljesítéssel való megvalósítás szolgálja legjobban a költséghatékonyságot, úgy az Irányító Hatóság jóváhagyhatja azt.

A saját teljesítéssel történő megvalósítás értéke nem haladhatja meg a piaci értéket, és nem lehet több mint a pénzügyileg rendezett tételek alapján kimutatott közvetlen önköltség.

Amennyiben saját teljesítés keretében személyi jellegű költség kerül elszámolásra, a költség alátámasztásául a személyi jellegű költségekhez előírt alátámasztó dokumentumok benyújtása szükséges, azzal az eltéréssel, hogy a saját teljesítéshez kapcsolódó költségek összesítőjét kell alkalmazni.

C2.4. Nem elszámolható költségek

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a Pályázati Felhívásban meghatározott elszámolható költségek listáján (függetlenül attól, hogy a C2.3 pont, valamint a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentum tartalmazza minden költségtípusra vonatkozóan az elszámolhatósági szabályokat), különösen:

Általános korlátozások:

- A pályázat megírásának (pl. adatlap kitöltése) költségei a felmerülés időpontjától függetlenül;
- A pályázat befogadásától, a támogatás elnyerésétől függővé tett sikerdíj jellegű díjtétel;
- Bíróságok, kötbérek és perköltségek;
- Devizaátváltási jutalékok;
- Üzletrész- és részvényvásárlás költsége;
- Természetbeni hozzájárulások;
- Levonható vagy nem a végső Kedvezményezettet terhelő adók;
- Garanciális költségek;
- Franchise díj;
- Kamatköltségek;
- Működési költségek (rezsi), üzemeltetési költségek;
- Kiszállási díj;
- Jogszabály-frissítési díj;
- Fordítási költségek;
- Posta, telekommunikációs és banki költségek;
- Jutalékok és osztalék, profit kifizetése;
- Bármilyen, 2006. december 20. előtt felmerült költség;
- Az 50M Ft-ot el nem érő megítélt támogatással rendelkező projektek esetében a könyvvizsgálat költsége;
- A kötelező kommunikációs előírásokon túl vállalt tevékenységek költsége;

Projektmenedzsment:

- A projektmenedzsment munkaviszonyban, kormány- és köztisztviselői, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak általi ellátása esetén a bruttó munkabér- és bérjuttatás költségen kívüli egyéb költségek (pl. bérjellegű juttatás, útiköltség, ellátmány/napidíj, szállásköltség, természetbeni juttatás);
- A projektmenedzsment vonatkozásában a nem rendszeres bér és juttatás (pl. 13. havi bér, jutalom, prémium);
- Szakképzési hozzájárulás azon része, melyre adókedvezményt igénybevetett, és nem került befizetésre az adóhatóság részére;
- A projektmenedzsment vonatkozásában a munkaköri leírásához tartozó, de nem a projekttel összefüggő tevékenység bér és juttatás költsége;

Beszerezés, szolgáltatások igénybevétele:

- Műszaki eszközök felújítási, karbantartási költségei;
- Meglévő gépek átalakításának költségei, még akkor sem, ha az átalakítás után a gép teljesítménye, paramétere megváltozik;
- Eszközök leszerelési költsége;

- A szállítási biztosítás és a vámkezelés költsége;
- Olyan tárgyi eszköz bekerülési értéke, amelyet a kedvezményezett csődeljárás vagy felszámolás alatt álló társaságtól szerzett be;
- Forgóeszközök, készletek beszerzése, kivéve a képzési tevékenységek esetén;
- Operatív lízing konstrukcióban és kompenzálás keretében beszerzett eszköz és berendezés vagy ingatlan;
- Az apportált eszköz, ingatlan értéke;
- Gépjárművásárlás költsége, kivéve, ha a Pályázati Felhívás kifejezetten lehetővé teszi;
- Gépjárművásárláshoz kapcsolódó biztosítási díjak (pl. vagyont biztosítás, CASCO és Kötelező Gépjármű Felelősség Biztosítás díja);
- Gépjárműadó;
- Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési költségei, kivéve, ha a Pályázati Felhívás kifejezetten lehetővé teszi;

Eszközbeszerzéshez kapcsolódó gyártási licenc, gyártási know-how:

- Gyártási licenc, gyártási know-how éves ismétlődő (megújítási, forgalom utáni) díja;
- Nem gyártási jellegű licenc, nem gyártási jellegű know-how vásárlása a szoftverek kivételével;

Infrastrukturális és ingatlan beruházás:

- A pályázónál meglévő termelőkapacitások telephelyen belüli, illetve más telephelyre történő áttelepítési költsége;
- Lakóépületek építése, felújítása, átalakítása, rehabilitációja valamint a lakóépületek építéséhez kapcsolódó előkészítési munkák költsége, kivéve, ha a Pályázati Felhívás kifejezetten lehetővé teszi;

Információs technológia-fejlesztések:

- Webtárhely bérleti díjának hosszabbítása, domain név karbantartási díja, honlap üzemeltetésének díja, szerver vagy webhely üzemeltetésének díja, amennyiben a pályázó a pályázat benyújtásának időpontjában rendelkezik honlappal;
- Informatikai eszközök felújítási, karbantartási költsége;
- A terméktámogatási díj;

Minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerek, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése és tanúsíttatása:

- Utóaudit, felügyeleti audit és megújító audit költségei;
- A tanúsítvány plusz példányainak kiállítási költsége.

C3. A projekt megkezdése

Támogatás a pályázat benyújtását megelőzően megkezdett projekthez nem igényelhető.

A pályázó a beruházást a pályázat benyújtását követően saját felelősségére azonnal megkezdheti, de a beruházás megkezdése nincs befolyással a pályázat értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

A támogatott projektek megkezdése időpontjának az alábbi időpontok minősülnek:

- a) építési beruházási tevékenységet tartalmazó projekt esetén a kivitelezői (vállalkozási) szerződés hatályba lépésének napja, függetlenül a szerződés létrejöttének napjától, érvényességétől és az építési naplóba történő releváns bejegyzéstől;
- b) tárgyi eszköz, forgó eszköz, immateriális javak (együttesen: eszközök) beszerzését tartalmazó projekt esetén az első beszerzett eszköz megrendelését igazoló okmány megrendelőhöz történő megérkezésének (visszaigazolásának) dátuma, megrendelés hiányában a beszerzésre megkötött első szerződés hatályba lépésének napja, függetlenül a szerződés létrejöttének napjától, érvényességétől; megrendelés és szerződés nélkül beszerzett eszközök esetén a számlán feltüntetett fizikai teljesítés, a számla kiállítás és a számla kiegyenlítés dátuma közül a legkorábbi időpont;
- c) szolgáltatás, egyéb tevékenység támogatása esetén amennyiben a szerződéskötést megelőzően megrendelésre kerül sor, ennek időpontja, előzetes megrendelés hiányában, a megvalósításra megkötött első szerződés hatályba lépésének napja, függetlenül a szerződés létrejöttének napjától, érvényességétől;
- d) fejlesztési célú pénzeszközök átadását tartalmazó projekt esetén az első pénzátadás napja;
- e) beruházás saját vállalkozásban történő megvalósítását, vagy saját vállalkozásban teljesített szolgáltatást tartalmazó projekt vonatkozásában:
- építési tevékenységnél építési napló vezetés kötelezettségének fennállása esetén az építési naplóba történt első bejegyzés napja;
  - oktatást, képzést, vagy rendezvényeket magába foglaló szolgáltatás esetén az első ilyen esemény napja;
  - egyéb esetekben az alábbiak közül a legkorábbi időpont:
    - nem előkészítési költségnek minősülő számla, vagy egyéb elszámolást alátámasztó bizonylaton szereplő fizikai teljesítés, a bizonylat kiállítás és a bizonylat kiegyenlítés dátuma közül a legkorábbi időpont vagy
    - a tevékenység végrehajtásában résztvevő saját foglalkoztatott munkaköri leírásában, munkáltatói utasításban e projekt kapcsán megjelölt kezdési időpont;
- f) a településfejlesztési felhívások esetén a közvetett támogatás formájában megvalósuló programalap pályázatainak meghirdetése.

A jelen útmutató szerinti projekt-előkészítési tevékenység megvalósítása nem jelenti a projekt megkezdését.

Nem minősülnek továbbá a projekt megkezdésének a következő, jelen útmutató szerint megvalósítási tevékenységként definiált tevékenységek sem:

Műszaki ellenőri tevékenység, rehabilitációs szakmérnöki tevékenység, ingatlanvásárlás, tulajdonviszonyok rendezése, projektmenedzsment tevékenység, közműfejlesztési hozzájárulás, vagy ezzel analóg díj megfizetése, nyilvánosság biztosítása, könyvvizsgálat, illetőleg a beszerzésre irányuló eljárás, ideértve az eljárás lefolytatásához igénybevett jogi szolgáltatásokat is.

Ha a projekt keretében több a)-f) pontok szerinti fejlesztési terület támogatására kerül sor, a fentiek szerint meghatározott időpontok közül a legkorábbit kell a projekt megkezdésének tekinteni.

Amennyiben valamely projekt az Új Magyarország Fejlesztési Tervben szereplő Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásának állami támogatási szempontú szabályairól szóló 19/2007. (VII. 30) MeHVM rendelet hatálya alá tartozik⁶, a megkezdettség fogalma tekintetében a rendeletben foglaltak tekintendők mindenkor relevánsnak.

---

⁶ Lásd D4 pontban foglaltakat.

Konzorciumok kezelése:

A megkezdettséget projektszinten szükséges értelmezni, tehát az egyes tagok által megvalósított tevékenységek közül a fentiek szerint legkorábban megkezdett kell a projekt megkezdésének tekinteni.

Keretszerződések kezelése:

Amennyiben valamely támogatott tevékenység vonatkozásában a pályázó keretszerződéssel rendelkezik, a projekt megkezdés időpontjának az adott projekt vonatkozásában készült külön kiegészítő szerződés hatályba lépése, vagy ennek hiányában az egyedi megrendelést igazoló okmány kiállításának, létrejöttének dátuma minősül.

Adott projekt vonatkozásában felfüggesztő hatályú szerződések kezelése:

Amennyiben a szerződés hatályba lépésének időpontja a szerződés érvényességének (létrejöttének) időpontjától eltér, vagy a szerződés felfüggesztő feltételt tartalmaz, a projekt megkezdésének a hatályba lépés vagy a feltétel bekövetkeztének napja minősül.

C4. A projekt fizikai befejezése és megvalósítása

A projekt fizikai befejezésének napja az a nap, amelyen a projektben meghatározott feladat, cél a Pályázati Felhívásban foglaltaknak megfelelően, szerződésszerűen teljesült, valamennyi támogatott tevékenység elvégzésre került, a következők szerint:

1. eszközbeszerzés és információs technológia-fejlesztés beszerzése (hardver) esetén üzembe helyezési jegyzőkönyv kiállításának napja;
2. ingatlanfejlesztés és infrastrukturális beruházás esetén megtörténik a sikeres műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyvvel alátámasztva (engedélyköteles építés esetén a záró kifizetési igénylés, illetve az ahhoz kapcsolódó záró beszámoló benyújtásakor az engedélyező hatóság igazolásának csatolása szükséges arról, hogy a használatbavételi (forgalomba helyezési, üzemeltetési) engedélyezési eljárás, illetve amennyiben releváns, a műszaki engedélyezési eljárás folyamatban van; a teljes üzemszerű működés megindulását lehetővé tevő jogerős (ideiglenes) használatbavételi (forgalomba helyezési, üzemeltetési), valamint működési engedély a záró kifizetési igénylés és záró beszámoló jóváhagyásához nyújtandó be);
3. tanácsadásnál a megbízó által aláírt teljesítésigazolás napja;
4. képzés esetén a képzés teljesítését igazoló dokumentum kiállításának napja;
5. minőség-, környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése esetén a tanúsítvány kiállításának, a minősítés megszerzésének vagy a nyilvántartásba vétel napja;
6. gyártási licenc és gyártási know-how, információs technológia-fejlesztés beszerzése (szoftver), honlapfejlesztés esetén a teljesítést igazoló dokumentum kiállításának napja;
7. ingatlan bérlet és folyamatos teljesítés esetén a projektben beállított időtartamra vonatkozó számlák teljesítése;
8. termék (beleértve az alkatrészt és/vagy részegységet), szolgáltatás vagy technológia fejlesztés esetén a vonatkozó ismertető kiadvány megjelenésének napja;
9. könyvvizsgálat esetén a teljesítés napja;
10. egyéb tevékenység esetében a tevékenység megvalósulásának napja.

A projekt fizikai befejezésére a projektgazdának a projekt megkezdésétől - amennyiben a projekt a Támogatási Szerződés megkötéséig nem kezdődött meg, akkor a Támogatási Szerződés megkötésétől - számítva maximum 24 hónap áll rendelkezésére, a Pályázati Felhívás ettől eltérő rendelkezése hiányában.

A projekt záró kifizetési igénylése benyújtásának végső határideje – a Pályázati Felhívás ettől eltérő rendelkezése hiányában – a projekt fizikai befejezését követő 30. nap.

A támogatás terhére a projekt fizikai befejezéséig felmerült költségek (fizikai teljesítés dátuma) számolhatók el. Több támogatott tevékenység esetén az adott tevékenység vonatkozásában a tevékenység fentiek szerinti fizikai befejezéséig felmerült költségek számolhatók el. (Kötelező előírt és támogatott projektszintű könyvvizsgálat esetén a projekt fizikai befejezésének a könyvvizsgálat teljesítése tekinthető.)

A projekt fizikai befejezését követően felmerült költségre támogatás nem folyósítható.

A **projekt megvalósulásának napja** az a nap, amelyen valamennyi támogatott tevékenység a támogatói okiratban, támogatási szerződésben meghatározottak szerint teljesült és a megvalósítás során keletkezett számlák – szállítói kifizetés és önrész előírása esetén az előírt önrészt a szállítók részére történő – kiegyenlítése megtörtént.

Egy projekt akkor tekinthető befejezettnek, ha a támogatott tevékenység a támogató okiratban, támogatási szerződésben meghatározottak szerint teljesült, a megvalósítás során keletkezett számlák kiegyenlítése megtörtént, a támogatással létrehozott vagy beszerzett eszköz aktiválásra került, és a Kedvezményezettnek a támogatott tevékenység befejezését tanúsító, hatósági engedélyekkel és bizonylatokkal alátámasztott beszámolóját, elszámolását a Közreműködő Szervezet jóváhagyta és a támogatás folyósítása az igazolt támogatás-felhasználásnak megfelelő mértékben megtörtént.

C5. Fenntartási kötelezettség általános előírásai, a projekt lezárása

Főszabályként a pályázó a projekt befejezésétől számított 5 évig, kis- és középvállalkozások esetében 3 évig a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel az 1083/2006/EK rendelet 57. cikk (1) bekezdésében, regionális beruházás esetén a 19/2007. (VII.30.) MeHVM rendelet 10. § (1) és (5) bekezdésében foglaltaknak, a támogatással létrehozott kapacitásokat, szolgáltatásokat a pályázatban vállalt szakmai tartalommal változatlanul fenntartja és üzemeltetését biztosítja. A támogatási szerződésben rögzítésre kerülnek a pályázó által vállalt indikátorok bázis és célértékei. A Közreműködő Szervezet a fenntartási időszakokra vállalt indikátorok teljesülését a fenntartási időszakban ellenőrzi.

Amennyiben a projekt jellege indokolja, a fenti időtartamtól eltérően a Pályázati Felhívásban hosszabb fenntartási időszak is előírható.

A Kedvezményezett a fenntartási időszakban évente fenntartási jelentést nyújt be elektronikusan.

A támogatás igénybevevője jogosult a meghatározott fenntartási időszak alatt a gyors technológiai változások miatt korszerűtlenné vált eszköz cseréjére, amennyiben a fenntartási időszak alatt a tevékenység, szolgáltatás fenntartása az érintett régióban biztosított. A fenntartási időszakban a kedvezményezett a technológia vagy a fejlesztés korszerűsítésére támogatásban nem részesülhet.

A támogatott beruházással létrehozott vagyon - amennyiben az a kedvezményezett tulajdonába kerül - a támogatási döntés időpontjától, a támogatási szerződésben meghatározott időpontig csak a támogatási döntést hozó előzetes jóváhagyásával és a foglalkoztatási, illetve a szolgáltatási és az egyéb kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg. A támogató a

jóváhagyás feltételeként kikötheti, hogy a kötelezettségek átvállalásának biztosítása érdekében a beruházással létrehozott vagyon elidegenítése esetén az új tulajdonos a kedvezményezett helyébe - részleges elidegenítés esetén a kedvezményezett mellé -, bérbe vagy más módon történő használatba adás esetén - e jogviszony fennállásának idejére - a kedvezményezett mellé a támogatási szerződésbe lépjen be, vagy a kötelezettségek átvállalásáról egyoldalú nyilatkozatot tegyen.

A közmű beruházások támogatására vonatkozóan a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 117-118. §-ai további előírásokat tartalmaznak.

A projekt akkor tekinthető **lezártnak**, ha a Kedvezményezett által vállalt valamennyi kötelezettség - hatósági engedélyhez kötött tevékenység esetén a hatósági engedélyekben foglaltaknak megfelelően - teljesült, és a Kedvezményezett a kötelezettségek megvalósulásának eredményeiről szóló beszámolója (utolsó projekt fenntartási jelentés) benyújtását követően annak Közreműködő Szervezet általi jóváhagyása megtörtént.

A kedvezményezettnek, valamint a támogatások lebonyolításában részt vevő szervezeteknek a projekttel kapcsolatos **minden dokumentumot** elkülönítetten kell nyilvántartania, és **a projekt lezárásáig, de legalább 2020. december 31-ig** meg kell azokat őriznie.

Az eredeti dokumentumokat a Kedvezményezett tárolja abban az esetben is, amennyiben a projektmenedzsment tevékenységek ellátásához külső szervezetet vesz igénybe.

C6. Horizontális elvekre vonatkozó előírások

C6.1 Fenntarthatósági és esélyegyenlőségi alapelvek érvényesítése

Az 1083/2006/EK rendelet a támogatások alapelveként határozza meg az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés biztosítását. A Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében **csak olyan projekt támogatható**, amely teljesíti az alábbiakban előírt feltételeket, és ezzel **hozzájárul az esélyegyenlőség és fenntartható fejlődés biztosításához**.

A Regionális Fejlesztési Operatív Programokon belül a horizontális célkitűzések egyrészt *önálló* fejlesztési célként (pl.: akadálymentesítés, kistelepülések szennyvízkezelésének megoldása), másrészt közvetett módon teljességi kritériumként jelennek meg.

A pályázónak **teljességi kritériumként** a pályázati adatlapon és/vagy a Pályázati Felhívásban meghatározott számú intézkedés közül **kettőt-kettőt** ki kell választania, a kiválasztott intézkedéseket pedig a végrehajtás során teljesítenie, illetve megvalósítania szükséges.

A pályázónak a szervezete bemutatásakor ki kell tennie a szervezet esélyegyenlőségi, illetve fenntartható fejlődés elvei szerinti mérhető többletteljesítményeire, céljaira, választott eszközeire.

A Pályázati Útmutató mellékletét képező „Esélyegyenlőségi Útmutató” és „Útmutató a fenntartható fejlődés érvényesítéséhez” című útmutatók további módszertani segítséget nyújtanak a horizontális elvárások teljesítéséhez.

A nyertes pályázó Támogatási Szerződésének a vállalt és értékelt fenntarthatósági szempontok is részét képezik. A vállalt és szerződött esélyegyenlőségi intézkedésekről rendszeresen jelentést kell tenni az időszakos beszámolóban, és az időarányos teljesülést a helyszínen is ellenőrizhetik.

A vállalt célértéktől való eltérés esetén a pályázóval kötött Támogatási Szerződésben foglaltak szerinti szabályok érvényesek.

Amennyiben egy pályázó több projektet valósít meg, az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés tekintetében az elvárt két-két vállalásnak projektszinten kell megvalósulnia. A pályázó szervezetre vonatkozó szempontoknál a vállalás lehet ugyanaz a szempont több pályázat benyújtása esetén, viszont nem vonatkozhat ugyanarra a személyre. A fejlesztésre vonatkozó horizontális vállalásoknál minden egyes projektnél érvényesíteni kell a minimális elvárásokat.

C6.2 A területi kohézió támogatási alapelvei

Az esélyegyenlőség és fenntarthatóság horizontális politikák mellett szintén általánosan érvényesítendő szempontként jelenik meg a területi kohézió alapelve. Tekintettel arra, hogy a projektek eltérő módon segítik elő a kiegyensúlyozott, harmonikus és fenntartható területi fejlődést, ezért a **Pályázati Felhívás céljától, a támogatható tevékenységektől, az alkalmazott eljárásrendtől függően kerül meghatározásra a konkrét eszközök köre.**

A területi kohézió szempontjából releváns pályázatokban a pályázónak vállalnia kell a területi kohézió elvének érvényesítését, az előrehaladási és fenntartási jelentések keretében pedig számot kell adnia a tényleges teljesítéséről.

A releváns pályázati kiírásoknál a pályázónak vizsgálnia kell a projekt **területi hatásait** a megvalósítás szűkebben vett térségére (település, kistérség, egyéb tájegység). Egy fejlesztés akkor járul hozzá eredményesen a területi kohézió érvényesüléséhez, ha vannak pozitív területi hatásai (ideértve a helyi, térségi foglalkoztatásra, gazdasági aktivitásra, belső piacokra, gazdasági kapcsolatokra, elérhetőségre, infrastrukturális ellátottságra, életminőségre, a megjelenő új szolgáltatásokra, illetve az intézményi és szolgáltatási ellátottságra, kulturális értékek megőrzése, megismertetése lehetőségeinek bővítésére vonatkozó hatásokat), illetve ha ezen területi hatásai túlnyomórészt pozitívak.

Egyes pályázatoknál a projektgazdának el kell helyeznie a fejlesztését a helyi gazdasági, társadalmi környezetben, és be kell mutatnia

- hogyan illeszkedik a beruházása más projektgazdák, a térség, vagy egy szakágazat adott térségre vonatkozó fejlesztési céljaihoz, a releváns térségfejlesztési és szakágazati koncepciókhoz,
- a beruházás megvalósításában mennyire működik együtt az érintett lakossággal, szakértőkkel, hatóságokkal, helyi, térségi önkormányzatokkal, vállalkozókkal, civil szervezetekkel,
- van-e a fejlesztéshez kapcsolódó, azt kiegészítő, közelmúltban megvalósított, vagy jelenleg megvalósítás, előkészítés alatt álló kiegészítő projekt a térségben.

C7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben nyújtható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai a jelen pontban foglaltaknak megfelelnek, és a projekt szempontjából ennek megfelelően rendezett tulajdoni viszonyokat a pályázó az alábbiak szerint biztosítja, igazolja.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában minden esetben szükséges a fejlesztéssel érintett ingatlanok 60 napnál nem régebbi tulajdoni lap másolatának benyújtása a pályázat benyújtásakor! Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában elegendő szemle típusú, nem hiteles (TAKARNET rendszerből lekért) tulajdoni lap másolat is.

1. Amennyiben az ingatlan a pályázó kizárólagos tulajdonában van, a pályázónak azt szemle típusú tulajdoni lap másolat benyújtásával szükséges igazolnia.
2. **Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan nincs a pályázó tulajdonában vagy nem a pályázó kizárólagos tulajdona, és az ingatlan a pályázó kizárólagos tulajdonába kerül:**

Pályázat benyújtásához: Szemle típusú tulajdoni lap másolat és a pályázó nyilatkozata a kizárólagos tulajdonszerzési szándékáról, és annak vállalásáról, hogy a KSZ által meghatározott támogatási szerződéskötési határidőig, - kisajátítás esetén a 178/2008. (VII.3.) Korm. rendelet szerinti kisajátítási terv alapján a projekt fizikai megvalósításáig – a beruházással érintett ingatlan a pályázó, illetve állami vagyonkezelő esetében a Magyar Állam tulajdonába kerül. Az érintett ingatlanok helyrajzi számait a Projekt adatlapon szükséges megadni.

Támogatási szerződés megkötéséhez: A tulajdonos váltást a pályázónak/kedvezményezettnek a támogatási szerződéskötés feltételeként a vonatkozó szemle típusú tulajdoni lap másolat bemutatásával szükséges igazolnia, melyen a pályázó/kedvezményezett/Magyar Állam tulajdonosként kerül feltüntetésre. *A kisajátítás kivételével a támogatási szerződés megkötéséhez, a tulajdonos váltás bejegyzésének kérelme legalább a széljegyen kell, hogy szerepeljen, de az első kifizetési igényléshez szükséges benyújtani a szemle tulajdoni lap másolatot, amelyen a pályázó/kedvezményezett/Magyar Állam bejegyzésre került. Felhívjuk a figyelmet továbbá arra, hogy az ingatlannak a per- és igénymentesség feltételeit is teljesítenie kell, amennyiben e körben jelen útmutató 1. számú melléklete alapján dokumentum csatolása szükséges, azt a támogatási szerződés megkötésének feltételeként be kell nyújtani a KSZ részére.*

3. **Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan nincs a pályázó tulajdonában vagy nem a pályázó kizárólagos tulajdona, és az ingatlan vagy ingatlanhányad nem kerül a pályázó tulajdonába:**

Pályázat benyújtásához:

- Tulajdonosi nyilatkozat szükséges arról, hogy hozzájárul a pályázat benyújtásához, annak végrehajtásához és a támogatási időszak során megvalósuló infrastrukturális fejlesztések pályázó általi aktiválásához, továbbá az ingatlan a kötelező fenntartási időszakban a fejlesztés céljára rendelkezésre áll
- Érintett ingatlanok szemle típusú tulajdoni lap másolatai

Támogatási szerződés megkötéséhez: A pályázónak/kedvezményezettnek legalább a fenntartási időszak végéig szóló bérleti, vagyonkezelési, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító szerződéssel kell rendelkeznie és azt be kell mutatnia.

A szerződés:

- legalább a fenntartási időszak végéig szól,
- tartalmazza fenntartási időszakra, a pályázati fejlesztés megvalósítására vonatkozó biztosítékokat, illetve a szerződésszegés esetére vonatkozó felelősséget,
- nem tartalmazhat olyan rendelkezést, melynek alapján a felek bármelyike azt rendes felmondással megszüntetheti, vagy attól egyoldalúan elállhat. A Szerződésben foglalt jogok és kötelezettségek harmadik személy részére történő átruházása kizárólag a Támogató előzetes írásbeli beleegyezésével gyakorolható.

Speciális esetek:

Szolgalmi jog: Amennyiben a projekt megvalósításához és fenntartásához megfelelő, úgy az adott ingatlanra vonatkozó, a projekt megvalósítását lehetővé tevő szolgalmi joggal is biztosítható az ingatlanra vonatkozó jogosultság. Amennyiben a pályázó, illetve állami vagyonkezelő esetében a Magyar Állam a pályázat benyújtásakor rendelkezik a tulajdoni lapon bejegyzett szolgalmi joggal, akkor a tulajdonosi nyilatkozat, valamint használati jogcímet biztosító szerződés benyújtása nem szükséges, elegendő a szemle típusú tulajdoni lap. Amennyiben az ingatlan-nyilvántartásban még nem került feltüntetésre, a szolgalmi jog alapítását igazoló határozatot, megállapodást is csatolni kell.

Közös tulajdon: Amennyiben nem áll rendelkezésre megosztási vázrajz és közös tulajdon használatára vonatkozó, teljes bizonyító erejű magánokiratban vagy közokiratban rögzített megállapodás, vagy ezt meghatározó jogerős bírósági ítélet, a pályázat benyújtásához valamennyi tulajdonostárs nyilatkozata szükséges arról, hogy hozzájárul a pályázat benyújtásához, annak végrehajtásához és a támogatási időszak során megvalósuló infrastrukturális fejlesztések pályázó általi aktiválásához, továbbá az ingatlan a kötelező fenntartási időszakban a fejlesztés céljára rendelkezésre áll.

Amennyiben az ingatlanra vonatkozóan rendelkezésre áll megosztási vázrajz és használati megállapodás, és:

- a fejlesztés kizárólag a pályázó által használt ingatlanrészt érinti, tulajdonosi hozzájárulás csatolása nem szükséges, kizárólag a megosztási vázrajz és használati megállapodás benyújtása szükséges a pályázat benyújtásához;
- a fejlesztés nem kizárólag a pályázó által használt ingatlanrészt érinti a megosztási vázrajz és használati megállapodás csatolása mellett, a pályázat benyújtásához valamennyi tulajdonostárs nyilatkozata is szükséges arról, hogy hozzájárul a pályázat benyújtásához, annak végrehajtásához és a támogatási időszak során megvalósuló infrastrukturális fejlesztések pályázó általi aktiválásához, továbbá az ingatlan a kötelező fenntartási időszakban a fejlesztés céljára rendelkezésre áll.

4. Amennyiben a beruházással érintett ingatlan állami tulajdonban van, a kincstári vagyon részét képezi az alábbi dokumentumokat szükséges benyújtani:

I. Amennyiben **a pályázó** vagyonkezelési, bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító **közvetlen jogviszonyban áll a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel** (a továbbiakban: MNV Zrt.) **vagy a Nemzeti Földalapkezelővel:**

- Központi költségvetési szerv által, kizárólag saját vagyonkezelésében lévő, MNV Zrt. illetékességébe tartozó állami ingatlan(ko)n megvalósított fejlesztés esetén:
  - o Pályázat benyújtásához: szemle típusú tulajdoni lap
- Egyéb – központi költségvetési szerv által nem kizárólag saját vagyonkezelésében lévő vagy központi költségvetési szervtől eltérő személy által állami ingatlanokon megvalósított – fejlesztések esetén, vagy a Nemzeti Földalapkezelő illetékességébe tartozó ingatlanon megvalósított fejlesztés esetén:
  - o Pályázat benyújtásához: szemle típusú tulajdoni lap másolat, és tulajdoni lapra be nem jegyzett vagy be nem jegyezhető jogcím esetén vagyonkezelői, bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító szerződés vagy ennek létrehozására irányuló eljárás megindítását igazoló dokumentum

- Támogatási szerződés megkötéséhez: az MNV Zrt. vagy a Nemzeti Földalapkezelő nyilatkozata szükséges arról, hogy hozzájárul a projekt megvalósításához, és nem tesz olyan intézkedést a pályázóval szemben, amely a pályázati cél megvalósítását szolgáló – fenntartási kötelezettségének végéig tartó – hasznosítási és/vagy a projekt támogatási szerződésében foglalt egyéb kötelezettség teljesítését veszélyezteti, vagy lehetetlenné teszi.
- II. Amennyiben a pályázó **az MNV Zrt.-től vagy a Nemzeti Földalapkezelőtől eltérő szervezettel áll** az állami ingatlan tekintetében bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító **közvetlen jogviszonyban**:
- Központi költségvetési szerv vagyongazdálkodásában lévő ingatlanon a pályázó harmadik személy által megvalósítani tervezett fejlesztés, amennyiben a központi költségvetési szerv meghatalmazást kapott az MNV Zrt.-től a tulajdonosi hozzájárulás kiadásához⁷:
    - Pályázat benyújtásához:
      - központi költségvetési szerv MNV Zrt.-től kapott felhatalmazásának másolata, amennyiben az nem található meg az MNV Zrt. honlapján,
      - központi költségvetési szerv által kiadott vagyongazdálkodási és tulajdonosi hozzájárulás, amellyel hozzájárul a projekt megvalósításához, és kijelenti, hogy nem tesz olyan intézkedést a pályázóval szemben, amely a pályázati cél megvalósítását szolgáló – fenntartási kötelezettségének végéig tartó – hasznosítási és/vagy a projekt támogatási szerződésében foglalt egyéb kötelezettség teljesítését veszélyezteti, vagy lehetetlenné teszi,
      - szemle típusú tulajdoni lap másolat.
    - Támogatási szerződés megkötéséhez:
      - bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító szerződés.
  - Egyéb – MNV Zrt. által kiadott felhatalmazással nem rendelkező, vagy a Nemzeti Földalapkezelő illetékességébe tartozó, központi költségvetési szerv vagyongazdálkodásában lévő ingatlanon, vagy bármely egyéb, harmadik személy által megvalósított – fejlesztés esetén:
    - Pályázat benyújtásához:
      - Szemle típusú tulajdoni lap másolat, és tulajdoni lapra be nem jegyzett vagy be nem jegyezhető jogcím esetén vagyongazdálkodási, bérleti, egyéb jogcímen, a pályázó részére birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító szerződés vagy ennek létrehozására irányuló eljárás megindítását igazoló dokumentum,
      - a pályázóval az állami ingatlan tekintetében bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító közvetlen jogviszonyban lévő szervezet/személy által kiadott hozzájárulás, amellyel hozzájárul a projekt megvalósításához, és kijelenti, hogy nem tesz olyan intézkedést a pályázóval szemben, amely a pályázati cél megvalósítását szolgáló – fenntartási kötelezettségének végéig tartó – hasznosítási és/vagy a projekt támogatási szerződésében foglalt egyéb kötelezettség teljesítését veszélyezteti, vagy lehetetlenné teszi.

⁷ A felhatalmazással rendelkező központi költségvetési szervek listája megtalálható az MNV Zrt honlapján, ennek hiányában a központi költségvetési szervnél szükséges érdeklődni a felhatalmazás meglétéről.

- Támogatási szerződés megkötéséhez: az MNV Zrt. vagy a Nemzeti Földalapkezelő nyilatkozata szükséges arról, hogy hozzájárul a projekt megvalósításához, és nem tesz olyan intézkedést a pályázóval szemben, amely a pályázati cél megvalósítását szolgáló – fenntartási kötelezettségének végéig tartó – hasznosítási és/vagy a projekt támogatási szerződésében foglalt egyéb kötelezettség teljesítését veszélyezteti, vagy lehetetlenné teszi.

A Pályázati Felhívás kifejezett rendelkezése esetén a szemle típusú tulajdoni lap másolat helyett teljes tulajdoni lap másolat benyújtása szükséges!

A fejlesztéssel érintett ingatlan per- és igénymentességére vonatkozó szabályokat az F1. pont tartalmazza.

C8. Közzolgáltatás, közműfejlesztés, közműkiváltás

Amennyiben a pályázó a közzolgáltató szervezet (ideértve a konzorciumi tagokat is), a pályázat benyújtásával, a pályázati adatlapon történő elfogadással az alábbi nyilatkozat tételére köteles. A Támogatási Szerződés megkötésének feltétele továbbá a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Támogatásokat Vizsgáló Irodájának (a továbbiakban: TVI) a releváns közzolgáltatási szerződésre vonatkozó jóváhagyó véleménye.

Amennyiben a pályázó az önkormányzat, a támogatási szerződés megkötésének feltétele – amennyiben a támogatási szerződés megkötésekor még nincs az önkormányzat és a közzolgáltató között közzolgáltatási szerződés, akkor az üzemeltetésre történő átadás feltétele – a közzolgáltató által aláírt alábbi nyilatkozat, valamint a TVI közzolgáltatási szerződésre vonatkozó jóváhagyó véleményének benyújtása.

„Amennyiben a pályázó (ideértve a konzorciumi tagokat is) közzolgáltatást közzolgáltatási szerződés alapján végző szervezet, nyilatkoznia kell arról, hogy a közzolgáltatási tevékenysége keretében támogatásra kerülő, ... beruházás(ok) megvalósítására a megbízó önkormányzat nem biztosít(ott) kompenzációt, illetőleg az általa biztosított kompenzáció és a pályázat keretében igényelt támogatás együttesen nem valósít meg túlkompenzációt e tevékenységek vonatkozásában, figyelembe véve a közzolgáltatási tevékenység keretében felmerült költségekre, ésszerű profitra nyújtott ellentételezést, illetve a közzolgáltatási tevékenységgel összefüggésben felmerült bevételeket. Amennyiben az ellentételezés mértéke meghaladja e mértéket, a közzolgáltató köteles a túlkompenzációt visszafizetni.”

Amennyiben a közműfejlesztésre, közműkiváltásra önkormányzati vagy állami közfeladat ellátását szolgáló fejlesztés megvalósíthatósága, rendeltetésszerű használatba vétele érdekében van szükség, akkor a közműfejlesztés közzolgáltató részére történő átadása nem minősül a D4.1 pont szerinti állami támogatásnak. A projektgazdának az üzemeltetésre/tulajdonba történő átadásra vonatkozó kérelmében be kell mutatnia a közműfejlesztés, közműkiváltás indokát, és a közreműködő szervezet azt ellenőrzi a műszaki dokumentációk alapján.

Amennyiben a közműfejlesztésre, közműkiváltásra nem önkormányzati vagy állami közfeladat ellátását szolgáló fejlesztés megvalósíthatósága, rendeltetésszerű használatba vétele érdekében van szükség, a támogatásból megvalósult létesítmény, eszköz közműszolgáltató, közzolgáltató tulajdonba történő átadásakor biztosítani kell az uniós joggal összeegyeztethetetlen támogatás elkerülését, illetve az összeegyeztethetetlen versenylőny közműszolgáltató, közzolgáltató által történő megtérítését.

Az elért versenyelőnynek az a része számít összeegyeztethetetlen támogatásnak, amelyre a közműszolgáltató, közszolgáltató az uniós állami támogatási szabályok alapján nem vehetett volna igénybe támogatást.”

D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

D1. Az önrész összetétele

Az önrész a projekt finanszírozásában az elszámolható költségekre igényelt/megítélt támogatás összegén felüli rész, amelyet a pályázónak/kedvezményezettnek kell biztosítania. Önrészként természetbeni hozzájárulás nem fogadható el.

Az önrész saját forrásból és egyéb támogatásból tevődhet össze.

Nem tekinthető saját forrásnak az államháztartás alrendszeraitől kapott támogatás, kivéve az Európai Unió működéséről szóló szerződés (továbbiakban: EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdése szerint állami támogatásnak nem minősülő támogatás kiegészítésére a támogatást igénylő költségvetési szervnek vagy irányító szervének költségvetésében az adott célra előirányzott összeget, továbbá az EU Önerő Alapból és a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. Törvény (a továbbiakban: Kbt.) 6. § (1) bekezdése alapján ajánlatkérőnek minősülő szervezetnek a részben európai uniós forrásból finanszírozott projektek megvalósításához nyújtott önerő támogatást.

Az **önrész rendelkezésre állását a pályázat benyújtásakor a pályázónak nyilatkozzal** – helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások esetén a pályázói nyilatkozaton felül képviselő-testületi, társulási tanácsi határozattal, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt, a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozatával, költségvetési szervek esetén pedig a pályázói nyilatkozaton felül az irányító szerv vezetőjének nyilatkozatával a saját forrás biztosításáról –, míg **legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásakor** (ideértve az előleg igénylését is) a következők szerint meghatározott módon és formában kell igazolnia.

A Pályázati Felhívás eltérő rendelkezéseinek hiányában az önrész igazolása az alábbiak szerint történhet az első kifizetési igénylés benyújtásakor:

Pályázó/Kedvezményezett típusa	Önrész típusa	Igazolás módja
<u>Kizárólag önkormányzatok, önkormányzati társulások, költségvetési szervek esetén:</u>		
önkormányzat	költségvetési előirányzat	Képviselő-testületi határozat, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt - a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó - felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozata a saját forrás biztosításáról. Ez a dokumentum a pályázati dokumentáció részeként is benyújtandó, támogatási szerződés megkötésekor a projekt összköltsége, és az önerő tényleges összege alapján szükség esetén módosítandó, és a módosítás benyújtandó.

		(A határozat kötelező tartalmi elemeit ld. a táblázat alatt.)
önkormányzat	EU Önerő Alapból származó forrás	Testületi határozat az EU Önerő Alapra való pályázásról, mely tartalmazza azt a kitételt, hogy amennyiben az önkormányzat nem nyeri el a támogatást az EU Önerő Alapból, akkor azt más módon biztosítani fogja. Amennyiben a forrást a pályázó elnyeri, szükséges utólagosan csatolni a hatáskörrel rendelkező Minisztérium által kiadott ígérvény másolatát. (Ez a finanszírozási forma csak akkor fogadható el, ha a projekt a vonatkozó hatályos jogszabály alapján jogosult az EU Önerő Alap támogatásra.)
önkormányzati társulás	költségvetési előirányzat	Jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén a társulási tanács határozata, nem jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén jóváhagyó képviselőtestületi határozat a társulásban részt vevő valamennyi önkormányzat részéről, vagy a képviselőtestület költségvetési rendeletbe foglalt - a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó - felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozata. Ez a dokumentum a pályázati dokumentáció részeként is benyújtandó, támogatási szerződés megkötésekor a projekt összköltsége, és az önerő tényleges összege alapján szükség esetén módosítandó, és a módosítás benyújtandó. (A határozat kötelező tartalmi elemeit ld. a táblázat alatt.)
költségvetési szerv	költségvetési előirányzat	Az irányító szerv vezetőjének nyilatkozata a saját forrás biztosításáról. Ez a dokumentum a pályázati dokumentáció részeként is benyújtandó, támogatási szerződés megkötésekor a projekt összköltsége, és az önerő tényleges összege alapján szükség esetén módosítandó, és a módosítás benyújtandó.
Minden pályázó / kedvezményezett esetén:		
	számlapénz	A forrás igazolására kizárólag a pályázó/kedvezményezett nevére kiállított, 30 napnál nem régebbi bankszámlakivonat vagy banki igazolás fogadható el. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a számlapénz rendelkezésre állását több bankszámlakivonattal, vagy banki igazolással

		kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmaznia!
	bankbetét	30 napnál nem régebbi, a pályázó/kedvezményezett nevére a számlavezető vagy hitelintézet által kiadott igazolás a bankbetét összegéről, és annak meglétéről. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a bankbetét rendelkezésre állását több banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmaznia! Forinttól eltérő deviza betét esetén a fentiek szerinti napon az MNB által közzétett deviza középárfolyamon kell átszámítani forintra.
	névre szóló értékpapír	A pályázó/kedvezményezett nevére kiállított, 30 napnál nem régebbi értékpapír számlakivonat vagy banki igazolás. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az értékpapír rendelkezésre állását több számlakivonattal, vagy banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmaznia!
	bankhitel	A hitelintézet által kiadott kötelező érvényű finanszírozási ajánlat: hitelígérvény, vagy megkötött hitel/kölcsönszerződés (kötelező formai elemeit ld. a táblázat alatt)
	tagi kölcsön, magánkölcsön	Kölcsönszerződés és banki átutalásról igazolás vagy bevételi pénztárbizonylat.
	a projekt megvalósítása érdekében végrehajtott tőkeemelés	30 napnál nem régebbi, a hitelintézet által kiadott igazolás a törzstőke-emelés címén befizetett összegről Amennyiben számlapénz, bankbetét és értékpapír is forrás, akkor az ezeket igazoló dokumentummal egy napon kell kiadni ezt az igazolást is.
	zártvégű pénzügyi lízing	Lízingszerződés, a mellékleteket képező átadás-átvételi jegyzőkönyvvel és fizetési ütemtervvel. A lízingszerződéssel kapcsolatos feltételek a „Pénzügyi elszámolás részletes szabályai” c. mellékletben található.
	az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatás (vissza nem térítendő támogatás, visszatérítendő támogatás, kamattámogatás,	Megkötött hitelszerződés, támogatási szerződés, határozat támogatás odaítéléséről

	kedvezményes kamatú és kamatmentes hitel/kölcsön, fejlesztési adókedvezmény, kockázati tőkejuttatás)	
	az államháztartás alrendszerén kívülről származó egyéb támogatás (vissza nem térítendő támogatás, visszatérítendő támogatás)	Megkötött hitelszerződés, támogatási szerződés, határozat támogatás odaítéléséről
	kifizetett számlák, vagy egyéb, az elszámolást alátámasztó dokumentumok	Az önerő rendelkezésre állásának igazolását megelőzően felmerült, a projekt elfogadott költségvetésében szereplő költség alátámasztását szolgáló számla, vagy egyéb, a gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylat, valamint a kifizetést igazoló bizonylat másolata, továbbá a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. mellékletben meghatározott egyéb, a projekthez kötődő teljesítést alátámasztó dokumentumok másolata. A fentiek szerint, a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően benyújtott dokumentumok kifizetési igénylés keretében történő ismételt benyújtása nem szükséges.
	víziközmű társulat általi finanszírozás	Társulati alapító okirat, az érdekeltségi hozzájárulás kivetéséről szóló társulati határozat (amely tartalmazza az érdekeltségi egységeket). Amennyiben a társulat a hozzájárulásokat hitelből előlegezi meg, akkor a hitelszerződés vagy a hitelintézet által kiadott kötelező érvényű hitelígérvény. A kedvezményezett és a víziközmű társulat közötti megállapodás a forrás átadásáról.

Amennyiben a kedvezményezett teljes támogatási összeggel a projekt megvalósítását követően egy összegben számol el, úgy az önerő igazolásra külön nincsen szükség.

Felhívjuk a figyelmet, hogy valamennyi bankszámlakivonatnak, banki igazolásnak, értékpapír számlakivonatnak, törzstőke-emelés címén befizetett összegről szóló igazolásnak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmaznia!

Önkormányzati pályázó, vagy jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén az önrész rendelkezésre állását igazoló képviselőtestületi határozat, vagy ha az

önkormányzat SZMSZ-ében hatáskör átadás történik, akkor az ennek megfelelő szervezeti egység határozatának kötelező tartalmi elemei:

- A projekt címe, a pályázati anyagban megjelölttel összhangban;
- A projekt megvalósítási helyszínének pontos címe;
- A projekt megvalósítási helyszínének helyrajzi száma;
- A pályázati konstrukció száma;
- A projekt összes költsége a pályázattal (részletes költségbecslési táblával) megegyezően;
- A projektnek a támogatás szempontjából elszámolható (elszámolható költségét) a pályázattal, illetve a támogatói döntéssel megegyezően;
- A projekt teljes költségére vonatkozó önkormányzati önrész számszerű összegét és forrásait (saját forrás, hitel, egyéb) a pályázattal, illetve a támogatói döntéssel megegyezően;
- A pályázat benyújtásakor a ROP forrásból származó támogatás igényelt összegét a pályázattal megegyezően;
- Az önkormányzat kötelezettségvállalását arra vonatkozóan, hogy a ROP forrásból nyújtott támogatás elnyerése esetén az önkormányzati önrész összegét a költségvetésében elkülöníti.

Szabad felhasználású hitelszerződés esetében, illetve amennyiben a Kedvezményezett a saját forrást olyan kötvénnyel vagy beruházási hitellel kívánja biztosítani, amely több fejlesztés fedezetéül is szolgál egyszerre, legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásakor fentiek mellé csatolni kell a **hitelintézet által kiadott igazolást**, amely tartalmazza, hogy a bank a projekt saját forrására szánt összeget a projekt finanszírozása céljából nyitott alszámlán kezeli és csakis a projekt céljainak megfelelően, a pályázati dokumentációban meghatározott műszaki és egyéb tartalom finanszírozására biztosítja.

A hitelintézet által kiadott **Kötelező érvényű Finanszírozási Ajánlatnak, illetve a megkötött hitel/kölcsönszerződésnek**⁸, vagy ahhoz kapcsolódóan a hitelintézet által kiadott igazolásnak illetve a következőket kell tartalmaznia:

- Projekt címe;
- Projekt főbb adatai;
- Saját forrás hitelintézet által finanszírozott összege;
- A hitel kedvezményezettje(i);
- Hitel vagy kötvény finanszírozási kondíciói;
- A hitel/kötvény biztosítékan túli egyéb kötelezettség vállalások és feltételek különös tekintettel a fizetési kötelezettség teljesítésének biztosítékául szolgáló jogokra és kötelezettségekre;
- Kötött célú hitel esetében nyilatkozat arról, hogy a finanszírozó hitelintézet elvégezte a projekt finanszírozhatóságának és pénzügyi fenntarthatóságának vizsgálatát, a projektdokumentációban kiszámított pénzügyi mutatók megegyeznek a hitelintézet által számított adatokkal;
- Kötelező érvényű Finanszírozási Ajánlat esetében nyilatkozat arról, hogy a hitelintézet hajlandó megfinanszírozni a projektet, amelyre kötelező érvényű, visszavonhatatlan finanszírozási ajánlatot bocsát rendelkezésre a kedvezményezett számára. A finanszírozási szerződés hatályba lépésének egyetlen feltétele a kedvezményezett és a Támogató által aláírt támogatási szerződés;

Keretszerződés esetében hitelintézet által kiadott igazolás arról, hogy a keretből mekkora összeg hívható még le.

A hitel/kölcsönszerződés nem tartalmazhat olyan feltételt, mely ellentmond a támogatási szerződésben és az irányadó jogszabályokban foglaltaknak.

---

⁸ Amennyiben a finanszírozási ajánlat vagy a szerződés nem tartalmazza a kötelező elemeket, a feltételeket egy kapcsolódó, a hitelintézet által kiállított igazolás is tartalmazhatja.

Egyéb speciális előírások:

1. **Projekt összköltség támogatáson felüli részének igazolása:**

A Kedvezményezett köteles a projekt elfogadott műszaki, szakmai tartalmának megvalósításához szükséges, támogatáson felüli teljes önerőt biztosítani. **Indokolt esetben** az első kifizetési igénylés (ideértve az előlegigénylést is) jóváhagyásának feltételeként előírható, hogy a Kedvezményezett a projekt el nem számolható, illetve elszámolható, de elszámolni nem kívánt költségeinek fedezetéül szolgáló önerőt is igazolni köteles, a fentiek szerinti módon. Indokolt eset akkor áll fenn, ha az önerőből megvalósítani kívánt projektelemek meg nem valósulása megghiúsíthatja a pályázati forrásból támogatott részek megvalósulását is.

2. **Vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztések⁹ megvalósításához szükséges önerő:**

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése hatálya alá tartozó támogatás a pályázati önrész kiegészítésére más forrásból nyújtott támogatással együttesen sem haladhatja meg az adott támogatási kategóriára vonatkozó másodlagos állami támogatási jogi aktusban vagy az Európai Bizottság által hozott határozatban rögzített támogatási intenzitást.

Vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztések esetén a pályázó/kedvezményezett köteles bemutatni az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatás esetén az azt igazoló dokumentumot (megkötött hitelszerződés, támogatási szerződés, határozat támogatás odaitéléséről).

Regionális beruházási támogatás esetén a projekt elszámolható költségének legalább 25%-a minden, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatástól mentes saját forrásból kell megvalósulnia. ***Felhívjuk a figyelmet, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül az önkormányzat, állam, irányító szerv által biztosított forrás is (ideértve pl. a tőkeemelés, kedvezményes tagi kölcsönt is), amennyiben azt nem piaci feltételek mellett nyújtják!!***

D2. Előlegigénylés szabályai

D2.1 Utófinanszírozás esetén igényelhető előleg

A projekt pénzügyi megvalósításához utófinanszírozás esetén igénybe vehető előleg maximális mértékére és összegére vonatkozó előírásokat a Pályázati Felhívás tartalmazza.

A Kedvezményezett a támogatás összegéből előleget azon projektelemekre igényelhet – a projektelemekre megítélt támogatás Pályázati Felhívásban meghatározott százalékanak mértékéig –, amelyeknél nem kíván élni a szállítói finanszírozás lehetőségével.

Nem nyújtható előleg a kedvezményezett számára, ha a támogatás kifizetésére utófinanszírozással, a projekt megvalósítását követően, egy összegben kerül sor.

Az előleg kifizetésének feltételei:

- a Támogatási Szerződés/támogató okirat hatályba lépése;
- szabályszerűen kitöltött Előlegigénylési nyilatkozat benyújtása;
- az előírt biztosítékok meglétének igazolása;

---

⁹ Lásd a D4 fejezetben foglaltakat.

- önrész rendelkezésére állásának igazolása;
- az első kifizetési igénylés jóváhagyásához a támogató által meghatározott egyéb feltételek teljesítése, amennyiben releváns.

Előleg felhasználása

A Kedvezményezett köteles az előlegnek a projekt céljai és szabályai szerinti felhasználásáról gondoskodni.

A Kedvezményezett köteles visszafizetni az előleget - Ptk. 232. § (3) bekezdése szerinti ügyleti kamattal növelt összegben -, amennyiben nem nyújt be megfelelő utófinanszírozású vagy vegyes időközi kifizetési igénylést az előleg vagy annak első részlete kifizetésétől számított 6 hónapon belül, illetve a benyújtott kifizetési igénylés vagy más körülmény - így különösen a helyszíni ellenőrzés tapasztalatai - a támogatás nem rendeltetésnek megfelelő használatát bizonyítja. A visszafizetési kötelezettség teljesítéséig a benyújtott kifizetési igénylés ellenében történő kifizetésre a kedvezményezett nem jogosult.

D2.2 Fordított áfa-előlegigénylés:

Szállítói finanszírozási mód esetén fordított áfa-előleg akkor vehető igénybe, ha a kedvezményezett bruttó támogatásra jogosult államháztartási szerv és az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 142. §-ában foglalt feltételek teljesülnek.

Az igényelt fordított áfa-összegre jutó előleg legfeljebb a benyújtott szállítói nettós számlára jutó áfa támogatástartalmának 100%-a lehet.

A folyósított előleg összegét részben vagy egészben – az előleg folyósításától felszámított Ptk. 232. § (3) bekezdése szerinti ügyleti kamattal együtt – vissza kell fizetni, amennyiben

- a kedvezményezett a fordított áfa-előleggel történő elszámolásra vonatkozó határidőt elmulasztja azt, vagy
- a fordított áfa-előleggel érintett nettós szállítói számla részben vagy egészben elutasításra kerül, vagy
- a kedvezményezett az előleget nem a fordított áfa adóhatóság felé történő rendezésére fordítja.

A visszafizetési kötelezettség teljesítéséig a benyújtott kifizetési igénylés ellenében történő kifizetésre a kedvezményezett nem jogosult.

Az előlegigényléssel és elszámolással kapcsolatos további tudnivalókat a „Pénzügyi elszámolás részletes szabályai” c. melléklet tartalmazza.

D3. Biztosítékok köre

A 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 33. §-ban foglaltak szerint a kapott támogatás ellenében biztosíték nyújtási kötelezettség áll fenn a támogatás visszavonása, a támogatási szerződéstől történő elállás, illetve szabálytalanság esetén visszafizetendő támogatás visszafizetésének biztosítékeként.

a) Nyilatkozatok

A kedvezményezett nyilatkozatainak benyújtása a következők szerint:

- A kedvezményezett azon nyilatkozata, hogy nem áll fenn harmadik személy irányában olyan kötelezettség, amely a támogatással létrejött projekt céljának megvalósulását megghiúsíthatja.
- A kedvezményezett kötelezettségvállalása arról, hogy – a projekt részbeli vagy egészbeli megghiúsulása, vagy a támogatás szabálytalan felhasználása esetén – a támogatást a közreműködő szervezet vagy az NFÜ döntésében, vagy a döntés ellen

benyújtott jogorvoslat alapján hozott jogerős határozatban foglaltaknak megfelelően visszafizeti, és tudomásul veszi, hogy ennek elmulasztása esetén annak összege az adott projektre vonatkozóan a kedvezményezett részére megítélt, de még ki nem fizetett támogatási összegbe beszámításra kerül, ennek hiányában a központi költségvetésből biztosított támogatásból – ha a kedvezményezett ilyen támogatásra jogosult – levonásra kerül.

b) A projekt keretében beszerzett ingatlan vagyontárgy elidegenítése, megterhelése

A kedvezményezett által a projekt keretében beszerzett ingatlan vagyontárgy a záró fenntartási jelentés elfogadásáig csak az NFÜ előzetes egyedi engedélyével és az 1083/2006/EK rendelet 57. cikkében meghatározott feltételek sérelme nélkül terhelhető meg vagy idegeníthető el.

c) Kötelezően választandó biztosítékok

A támogatási szerződésnek tartalmaznia kell az alábbi biztosítékok közül a kedvezményezett által választott legalább egyet.

- Bankgarancia
- Jelzálogjog ingatlanra
- Vállalkozások és nonprofit szervezetek esetében a támogatást igénylő szervezet vezetőjének vagy tulajdonosának kezességvállalása
- Garanciaszervezet által vállalt kezesség

A biztosítéki értéknek fedeznie kell legalább a kifizetési igénylésben igényelt, továbbá a már kifizetett támogatás együttes összegét. Ettől eltérés a D.3.1. pontban (mentesülés) foglalt esetek kivételével nem engedhető.

D3.1. Biztosítékokra vonatkozó egyéb feltételek

▪ Mentesülés

A D3. c) pontban foglalt biztosítéknyújtási kötelezettség alól mentesülő pályázók a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 33. § (8)-(9) bekezdésében felsoroltak szerint:

- a) költségvetési szerv
- b) az egyház és intézménye,
- c) a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, az önkormányzatok egyéb társulása, ha a támogatás teljes egészében önként vállalt helyi közügy megoldását vagy önkormányzati kötelező feladat ellátását szolgálja, továbbá nem kötelesek biztosítékot szolgáltatni, ha a fejlesztés tárgya vagy a fejlesztés eredményeként létrejövő vagyontárgy önkormányzati törzsvagyon, vagy törzsvagyonná válik,
- d) a vízgazdálkodási társulat, ha a támogatást teljes egészében az általa üzemeltetett önkormányzati vagy állami tulajdonú vizek és vízi létesítmények fejlesztésére használja fel,
- e) az NFÜ döntése alapján az állami többségű tulajdonban lévő gazdasági társaság, ha a támogatásból létrejövő vagyon ingyenesen az állam vagy az önkormányzat kizárólagos tulajdonába kerül vagy az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 57. cikk (1) bekezdésében foglalt, a projekt fenntartására vonatkozó időszaknak megfelelő tartalmú elidegenítési és terhelési tilalom kikötése mellett – vasúti pályahálózat működtetője, illetve közszolgáltatást ellátó gazdasági társaság kizárólagos tulajdonába kerül,
- f) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685/B. §-ában meghatározott többségi önkormányzati befolyás alatt álló gazdasági társaság, amely a támogatást tömegközlekedési tárgyú kiemelt projekt vagy nagyprojekt megvalósításához kapja, és a támogatásból létrejövő vagyon

- ingyenesen az önkormányzat vagy a többségi önkormányzati befolyás alatt álló gazdasági társaság kizárólagos tulajdonába kerül,
- g) bármely kedvezményezett, ha a projektre megítélt támogatás összege nem haladja meg a húszmillió forintot, vagy ha a projektet több kedvezményezett valósítja meg, és a ráeső megítélt támogatás összege nem haladja meg a húszmillió forintot,
  - h) a megvalósítási időszakra az a kedvezményezett, aki a támogatás kifizetését a projekt megvalósítását követően, egy összegben kérelmezi,
  - i) társasház és lakásszövetkezet a szociális célú városrehabilitáció támogatási konstrukciók keretében
  - j) bármely kedvezményezett, ha a támogatás nem beruházási célú,
  - k) bármely kedvezményezett, ha a támogatás kutatás-fejlesztésre vagy innovációra irányul.

Beruházási célú, illetve beruházási jellegű projekt az a projekt, amely összköltségének legalább 50%-ában:

- aa) a tárgyi eszköz vagy immateriális javak beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá azon a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hitel igénybevételt és a biztosítást);
- ab) a meglévő tárgyi eszköz bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység, valamint az eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével járó, az eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növelő korszerűsítés.

▪ Biztosítékokkal kapcsolatos egyéb rendelkezések

Biztosíték cserére van a támogatottnak lehetősége, amennyiben az új biztosíték végrehajthatósága, illetve az általa fedett érték megfelel a biztosítékokra vonatkozó feltételeknek.

A támogatási összeg - ideértve az előleget is - első folyósítása csak akkor engedélyezhető, ha a biztosítékok a támogatási szerződésben foglaltak szerint rendelkezésre állnak.

Az egyes kifizetési igénylésben igényelt támogatási összegnek megfelelően megemelt, de legfeljebb a projekt támogatási összegét elérő biztosítéki mértéket a kedvezményezett a kifizetési igénylés benyújtásával egyidejűleg igazolja. **A biztosítéki értéknek fedeznie kell legalább a kifizetési igénylésben igényelt, továbbá a már kifizetett támogatás együttes összegét.**

Ennek elmaradása a kifizetések felfüggesztését és a támogatási szerződéstől való elállást vonhatja maga után.

Ha az adott biztosíték a vonatkozó jogszabályok szerint valamely nyilvántartásba való bejegyzéssel jön létre, a támogatás folyósításához a nyilvántartásba való bejegyzésére, valamint annak igazolására van szükség.

A fentiekben nem részletezett kérdésekben a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet előírásai alkalmazandók.

D4. Állami támogatási szabályok

A Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében támogatandó fejlesztések közösségi versenyjogi szempontból két típusba sorolhatók:

- A támogatást igénylő szervezet és a támogatandó fejlesztés együttesen vállalkozásnak minősül.
- A támogatást igénylő szervezet és a támogatandó fejlesztés együttesen nem minősül vállalkozásnak.

Ezen típus két altípusra osztható:

- Az 1083/2006/EK rendelet 55. cikke szerinti jövedelemtermelő fejlesztések, amelyek többlet nettó bevétel növekedéssel járnak,
- Az 1083/2006/EK rendelet 55. cikkének hatálya alá nem tartozó fejlesztések (amelyek nem bevételtermelők vagy nem járnak többlet nettó bevétel növekedéssel vagy nem érik el az 55. cikkben meghatározott értékhatárt).

A Pályázati Felhívás a fentiek alapján eltérő besorolású támogatható tevékenységeket tartalmazhat, ennek megfelelően pedig egy projekt tartozhat többféle, az alábbiakban részletezett támogatási szabályok hatálya alá.

D4.1 Vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó állami támogatási szabályok

Az Európai Unió állami támogatásokkal kapcsolatos szabályozásának célja, hogy a versenyszférában működő vállalkozások számára egyenlő feltételeket biztosítson, és gátat szabjon egyes vállalkozások állami támogatások révén megvalósuló tisztességtelen előnyszerzésének.

A vállalkozás fogalmába nemcsak a jogi személyiséggel vagy azzal nem rendelkező gazdasági társaságok tartoznak, hanem minden olyan piaci szereplő, amely tényleges gazdasági tevékenységet fejt ki a belső piacon, függetlenül annak jogi státuszától.

Főszabályként a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Ez a tilalom azonban nem abszolút érvényű, a közösség más politikáiban kitűzött célokkal (pl.: kohézió, környezetvédelem, foglalkoztatás stb.) összhangban – meghatározott feltételek betartása mellett – engedélyezett az ún. állami támogatások nyújtása.

Jelen fejezet azon projektekre vonatkozik, amelyek a pályázati útmutató kifejezett rendelkezései alapján az Új Magyarország Fejlesztési Tervben szereplő Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásának állami támogatási szempontú szabályairól szóló 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet (a továbbiakban: 19/2007. MeHVM rendelet) hatálya alá tartoznak, és a Pályázati Felhívásban meghatározott támogatási kategóriák valamelyike alapján részesülnek támogatásban.

Az alábbiakban az egyes támogatási kategóriákra vonatkozó főbb előírások ismertetésére kerül sor, felhívjuk azonban a figyelmet, hogy a felsorolt szabályok nem teljes körűek, azokat a vonatkozó jogszabályok részletesen tartalmazzák.

I. Valamennyi állami támogatási kategóriára vonatkozó közös szabályok

Nem nyújtható támogatás

- a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 6. §-a szerinti nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak;
- az exporttal kapcsolatos tevékenységekhez, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, az értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz;
- az importáru helyett belföldi áru használatától függő tevékenységekhez;

- a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó, halászathoz vagy akvakultúrához kapcsolódó tevékenységekhez, a képzési támogatás, a kockázati tőke formájában nyújtott támogatás, a környezetvédelmi támogatás kivételével;
- a mezőgazdasági termékek elsődleges termeléséhez nyújtott támogatás, a képzési támogatás, a kockázati tőke formájában nyújtott támogatás, a környezetvédelmi támogatás kivételével, amennyiben az e támogatásfajták nem esnek az 1857/2006/EK bizottsági rendelet hatálya alá;
- a mezőgazdasági termékek feldolgozásához és forgalmazásához a következő esetekben:
  - amennyiben a támogatás összege az elsődleges termelőkől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
  - amennyiben a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;
- a széniparban folytatott tevékenységhez, a képzési támogatás, a kutatási és fejlesztési és innovációs támogatás, valamint a környezetvédelmi támogatás kivételével;
- az acéliparban folytatott tevékenységhez regionális beruházási támogatás;
- a hajógyártásban folytatott tevékenységhez regionális beruházási támogatás;
- a szintetikusszál-iparban folytatott tevékenységhez regionális beruházási támogatás;
- a feldolgozóipar vagy a szolgáltatások egyes meghatározott ágazataira irányuló regionális beruházási támogatási programokra. A turisztikai tevékenységekre irányuló programok nem tekintendők valamely meghatározott ágazatra irányulóknak.
- olyan támogatási programokhoz, amelyek nem zárják ki kifejezetten egyedi támogatás kifizetését olyan vállalkozás számára, amellyel szemben az adott támogatást jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító bizottsági határozaton alapuló visszafizetésre kötelező határozatot hoztak;
- ad hoc támogatás olyan vállalkozás javára, amely ellen az adott támogatást tiltottnak és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító bizottsági határozaton alapuló visszafizetésre kötelező határozatot hoztak.

Támogatás csak akkor ítéltető meg, ha a kedvezményezett még a beruházás megkezdése előtt a támogatás iránti kérelmét benyújtja. Nagyvállalkozások esetében a fentiekén kívül a kedvezményezettek kötelesek bizonyítani, hogy a támogatás segítségével lényegesen megnövekszik a projekt mérete, kiszélesedik a tevékenység köre, növekszik a kedvezményezett által a projektre fordítandó összeg, lényegesen felgyorsul a projekt végrehajtási üteme, vagy regionális beruházási támogatás esetében a projekt a támogatás hiányában nem az érintett támogatott régióban valósult volna meg.

A kedvezményezett köteles a támogatással kapcsolatos okiratokat és dokumentumokat a támogatási döntés napjától számított tíz évig megőrizni.

A 800/2008/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási jogcímen nyújtott támogatás különböző elszámolható költségek esetén halmozható más, a 800/2008/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási jogcímen nyújtott támogatással. Azonos vagy részben azonos elszámolható költségek esetében a 800/2008/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási jogcímen nyújtott támogatás abban az esetben halmozható más, a 800/2008/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási jogcímen nyújtott támogatással, illetve csekély összegű támogatással, ha az nem vezet a 800/2008/EK bizottsági rendelet szerinti legmagasabb támogatási intenzitás, illetve támogatási összeg túllépéséhez.

II. Regionális beruházási támogatás

Regionális beruházási támogatás esetén a támogatást csak induló beruházáshoz lehet igénybe venni. Induló beruházásnak minősül a tárgyi eszközbe vagy immateriális javakba történő beruházás, amely új létesítmény felállításával, meglévő létesítmény bővítésével, egy létesítmény termelésének további, új termékkel történő diverzifikációjával, egy

meglévő létesítmény teljes termelési folyamatának alapvető megváltoztatásával kapcsolatos, vagy egy létesítményhez közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszközök megvásárlása, amennyiben a létesítmény bezárásra került vagy – amennyiben nem vásárolják fel – bezárásra került volna, és az eszközöket egy független beruházó veszi meg. **Szintentartó és helyettesítő beruházás nem támogatható.**

Az immateriális javak beszerzése csak abban az esetben számolható el, ha:

- kizárólag a regionális támogatásban részesülő létesítményben használják fel,
- leírható eszközöknek tekinthetők,
- piaci feltételek mellett, harmadik féltől kell őket megvásárolni,
- a kedvezményezett eszközei közé kell őket besorolni, és legalább a jelen dokumentumban előírt kötelező fenntartási időszak alatt a regionális támogatásban részesülő létesítményben kell maradniuk.

A támogatott projekt kapcsán beszerzett eszköznek újnak kell lennie, kivéve a felvásárlás esetét, vagy amennyiben kis- vagy középvállalkozás (a továbbiakban: KKV) részesül támogatásban. Felvásárlás, illetve KKV által vásárolt használt eszköz támogatása esetén az ügylet, vagy az eszköz vásárlása kizárólag piaci értéken történhet.

A földterülettől és épülettől eltérő eszközök lízingjével kapcsolatos költségeket csak akkor lehet figyelembe venni, ha az pénzügyi lízing formájában valósul meg, és a szerződés tartalmazza az eszköznek a futamidő lejártá utáni megvásárlására vonatkozó kötelezettséget. Földterület és épületek bérlete esetén a beruházási projekt befejezésének várható időpontját követően a bérletnek nagyvállalatok esetében még legalább öt évig, míg KKV-k esetében legalább három évig kell folytatódnia.

A támogatás akkor vehető igénybe, ha a kedvezményezett a tárgyi eszközök és az immateriális javak beszerzésekor, illetve felvásárlás esetén az elszámolható költségek legalább 25%-át – minden állami támogatástól mentes – saját forrásból biztosítja.

Nem nyújtható regionális beruházási támogatás a szállítási ágazatban a szállító berendezések (gördülő eszközök) bekerülési értékére.

III. Újonnan létrehozott kisvállalkozások részére nyújtott támogatás

Az újonnan létrehozott kisvállalkozások részére nyújtott támogatás összege nem haladhatja meg

- a) a 2 millió eurót a gazdasági tevékenységüket a Dél-Alföldi, a Dél-Dunántúli, az Észak-Alföldi, az Észak-Magyarországi, a Közép-Dunántúli és a Nyugat-Dunántúli régiókban végző kisvállalkozások esetében;
- b) az 1 millió eurót a gazdasági tevékenységüket a Közép-Magyarországi régióban végző kisvállalkozások esetében.

Újonnan létrehozott kisvállalkozások részére 19/2007. MeHVM rendelet 15. § (1) bekezdése alapján támogatás nyújtható a kisvállalkozás létrehozásához közvetlenül kapcsolódó jogi, tanácsadói, konzultációs és adminisztratív költségekre, valamint - ha a vállalkozás létrehozását követő első öt évben merülnek fel - a következő költségekre, amennyiben a Pályázati Felhívás lehetővé teszi:

- a) a külső finanszírozás kamata és a saját tőkére jutó osztalék, ha a referencia-kamatlábbal számolt osztalékot nem haladja meg,
- a) a termelési létesítmény, illetve felszerelés bérleti díja,
- b) energia-, víz- és fűtési díj, (az általános forgalmi adó és a társasági adó kivételével) adók és adminisztratív díjak,
- c) az értékcsökkenés, a termelési létesítmény, illetve a felszerelés lízingdíja, valamint a bérköltségek, ha az alapul szolgáló beruházás vagy a munkahely-teremtési és a munkaerő-felvételi intézkedések nem részesültek egyéb támogatásban.

Azon kisvállalkozások, amelyeket az elmúlt 12 hónapban bezárt vállalkozások résztulajdonosai irányítanak, nem részesülhetnek támogatásban, ha az érintett vállalkozások ugyanazon az érintett piacokon vagy szomszédos piacokon tevékenykednek.

IV. Kis- és középvállalkozások vásárokon való részvételéhez nyújtandó támogatás

Ezen támogatási kategória alapján kizárólag kis- és középvállalkozások részére, az adott kiállításon, vásáron való első megjelenéshez nyújtható támogatás, elszámolható költségeknek pedig a kiállító helyiség bérlete, kialakításának és működtetésének költségei minősülnek.

V. Kis- és középvállalkozások részére tanácsadáshoz nyújtható támogatás

Ezen kategória alapján támogatás olyan tanácsadói szolgáltatásokhoz nyújtható, amelyek nem minősülnek folyamatos, visszatérő tevékenységnek, és nem kapcsolódnak a vállalkozás szokásos működési költségeihez, úgymint folyamatos adótanácsadás, rendszeres jogi szolgáltatás vagy hirdetés.

VI. Képzési támogatás

Képzési támogatást a kedvezményezett munkaviszonyban álló munkavállalók általános képzéséhez és szakképzéséhez lehet nyújtani.

Képzési támogatás a 19/2007. MeHVM rendelet 19. § (2) bekezdése alapján az alábbi költségekre nyújtható (amit jelen Útmutató, valamint a releváns Pályázati Felhívás szűkíthet):

- a) az oktatók személyi jellegű költségei;
- b) az oktatók és a képzésben résztvevők utazási költségei, beleértve a szállásköltségeket;
- c) egyéb folyó költségek, úgymint a projekthez közvetlenül kapcsolódó anyagok, fogyó eszközök;
- d) az eszközök és felszerelések amortizációja olyan mértékben, amennyire azokat kizárólag a képzési projekt céljaira használják;
- e) a képzési projekttel kapcsolatos tanácsadói szolgáltatások költségei;
- f) a képzésben résztvevők személyes költségei az a)-e) pontban felsorolt egyéb elszámolható költségek összegével egyező összegig. Csak a képzésben ténylegesen eltöltött idő vehető számításba, az ebből termelésben eltöltött idő vagy annak megfelelője levonása után.

VII. Kulturális célú támogatás

E kategória keretében kizárólag az alábbi tevékenységek támogathatóak:

- Országos egyedi műemléki/régészeti védelem, helyi védelem alatt álló, műemléki jelentőségű területen, vagy műemléki környezetben elhelyezkedő objektumok (pl. kastélyok, múzeumok stb.) helyreállítását, fejlesztését célzó projektek, az előzetes tudományos munkáktól (kutatás, régészeti feltárás, dokumentálás, tervezés, restaurálás) a helyreállítás teljes folyamatáig, beleértve a látogatóbarát létesítmények elkészültét is, maradéktalanul figyelembe véve a kultúra, illetve a kulturális örökség megőrzését, mint célt;
- Közösségi kulturális funkciót betöltő, már létező épületek felújítása, újak már meglévő épületben történő kialakítása, valamint olyan infrastruktúra kiépítése, amely a kulturális hagyományok, szellemi kulturális értékek megőrzését, illetve továbbvitelét szolgáló kulturális, hagyományörző rendezvények, helyi ünnepek, hagyományörző fesztiválok tartását is lehetővé teszi;
- Kulturális események, amelyek pályázati források nélkül nem valósulnának meg, azonban létrehozásuk, fenntartásuk a szellemi és kulturális hagyományok továbbélését biztosítja, továbbá nem kereskedelmi, profitszerzési céllal kerülnek megrendezésre.

VIII. Csekély összegű támogatás

Egy vállalkozásnak bármely forrásból csekély összegű támogatási jogcímen odaítélt támogatás támogatástartalma – az adott pénzügyi évben, valamint az előző két pénzügyi év alatt odaítélt csekély összegű támogatások teljes összegét figyelembe véve - nem haladhatja meg a 200.000, a közúti szállítási ágazat esetében a 100.000 eurónak megfelelő forintösszeget. A több részletben fizetendő támogatást az odaítélése időpontjában érvényes értékre kell diszkontálni. A forintban meghatározott támogatási összeg euróra történő átszámításánál a támogatási döntés napját megelőző hónap utolsó napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, két tizedes jegy pontossággal meghatározott devizaárfolyam alkalmazandó.

A csekély összegű támogatás ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában nem halmozható állami támogatással, amennyiben az így halmozott összeg meghaladná a támogatási intenzitás csoportmentességi rendeletben vagy az Európai Bizottságnak jóváhagyó határozatában meghatározott mértékét.

Csekély összegű támogatás esetén támogatás nyújtható valamennyi ágazat vállalkozásai számára, az alábbi kivételekkel:

- a) 104/2000/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó, halászathoz vagy akvakultúrához kapcsolódó tevékenységet végző vállalkozásnak nyújtott támogatás;
- b) az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 1. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott támogatás;
- c) az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 1. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában tevékeny vállalkozásoknak nyújtott támogatás, az alábbi esetekben
  - amennyiben a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre,
  - illetve amennyiben a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;
- d) harmadik országokba vagy tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységek támogatása, nevezetesen az exportált mennyiségekhez közvetlenül kapcsolódó támogatás, értékesítési hálózat kialakításával és működtetésével vagy exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokkal kapcsolatos támogatás;
- e) az import áruk helyett hazai áru használatától függő támogatás;
- f) a szénágazatban tevékenységet folytató vállalkozásoknak nyújtott támogatás;
- g) a teherszállító járművek megvásárlására a kereskedelmi fuvarozás terén működő vállalkozások számára nyújtott támogatás;
- h) a nehéz helyzetben levő vállalkozásoknak nyújtott támogatás.

A támogatottnak a fenti támogatási jogcímen nyújtott támogatáshoz kapcsolódó iratokat az odaítélést követő 10 évig meg kell őriznie, és a támogató ilyen irányú felhívása esetén köteles azokat bemutatni.

IX. Energia-megtakarítási intézkedésekhez nyújtott környezetvédelmi beruházási támogatás

A 19/2007. MeHVM rendelet 13. § (3) bekezdése alapján a támogatható költségek a közösségi szabványok által előírnál magasabb szintű energia-megtakarítás megvalósításához szükséges beruházási többletköltségek.

A támogatható beruházást tárgyi eszközökbe, illetve immateriális javakba történő beruházás formájában kell megvalósítani, a működési előnyöket és a működési költségeket figyelmen kívül kell hagyni.

X. A KÖZSZOLGÁLTATÁSOK FINANSZÍROZÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Ezen kategória alapján támogatás kizárólag a közszolgáltatás ellátásával megbízott kedvezményezett számára nyújtható.

A támogatás mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatás működtetésével és fejlesztésével kapcsolatban felmerült indokolt költségek és az ezzel összefüggésben keletkezett bevételek különbségét.

D4.2 Nem vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó szabályok

Az 1083/2006/EK rendelet 55. cikke szerint „jövedelemtermelő projekt bármely, olyan infrastrukturális beruházást magában foglaló művelet, amelynek igénybevétele közvetlenül a felhasználókat terhelő díjakkal jár, vagy föld vagy épületek értékesítését vagy bérbeadását, vagy bármely más, ellenszolgáltatás fejében történő szolgáltatásnyújtást magában foglaló művelet, amelynek összköltsége meghaladja az 1 millió euró-t¹⁰.”

Nem tartozik ezen rendelkezés hatálya alá a D4.1 pont szerinti vállalkozási típusú támogatható tevékenységet tartalmazó projekt, vagy működtetés szempontjából elkülöníthető projektelem.

Amennyiben egy projekt, vagy működtetés szempontjából elkülöníthető projektelem az 1083/2006/EK rendelet 55. cikke szerint jövedelemtermelőnek minősül, a releváns Pályázati Felhívás mellékletét képező megvalósíthatósági tanulmány készítési útmutató, vagy pénzügyi elemzés készítési útmutató tartalmazza a bevételek kiszámítására, valamint a támogatás maximális mértékének megállapítására szolgáló módszert.

D5. A megvalósítás időszakában keletkező bevételek kezelése

A projektmegvalósítás időszakában keletkező bevételekkel kapcsolatos főbb alapelvek a következők:

Jövedelemtermelőnek nem minősülő projektek

A 1083/2006/EK Rendelet 55. cikke hatálya alá nem tartozó projekttel összefüggésben, az értékesítésből, szolgáltatásból, bérbeadásból, regisztrációs díjból és egyéb bevételből a megvalósítás időszakát magába foglaló teljesítési időponttal számlázott bevétel a teljesítés időpontját is tartalmazó elszámolási időszakban csökkenti a projekt elszámolható költségeinek, vagy a támogatásnak az összegét.

A csökkentés módszertanát a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. melléklet tartalmazza.

Jövedelemtermelő projektek

A 1083/2006/EK Rendelet 55. cikke értelmében jövedelemtermelőnek minősülő projektek esetében az előre tervezhető valamennyi, így a megvalósítás időszakában keletkezett bevételt a támogatási összeg megállapításakor figyelembe kell venni, a releváns Pályázati Felhívás mellékletét képező megvalósíthatósági tanulmány készítési útmutatóban, vagy pénzügyi elemzés készítési útmutatóban foglaltak szerint. Az előzetesen nem tervezett bevétellel csökkenteni szükséges a projekt elszámolható költségeit, a jövedelemtermelőnek nem minősülő projektek vonatkozásában leírtaknak megfelelően.

A következő bevételek nem csökkentik a projekt elszámolható költségeit, vagy a támogatás összegét:

---

¹⁰ A pályázat benyújtásakor érvényes MNB által közzétett deviza középfolyamon átszámított érték alapján szükséges meghatározni a besorolást.

- a kockázati- és hitelalapok, a garanciaalapok és a lízing keretében keletkezett bevétel,
- kötbér,
- támogatási előlegesen realizált kamat,
- a közbeszerzési dokumentumok eladásából származó bevétel (amennyiben a dokumentáció ellenértéke megfelel a Kbt. 52. § (1) bekezdésében leírtaknak).

A projektből a projektmegvalósítás ideje alatt származó bevételeket a Kedvezményezettnek elkülönítetten kell nyilvántartania és a nyilvántartást helyszíni ellenőrzés során be kell mutatnia az ellenőrzést végző szervezet munkatársának. A projekt megvalósításához igénybe vett előleg révén keletkező kamatbevétel a projekttel összefüggésben felmerülő, a projekt elfogadott költségvetésén kívüli költségeire használható fel. A felhasználásról a záró kifizetési igénylés keretében kell beszámolni.

*A fentiekén túlmenően érvényes részletes szabályozást a **Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentum** tartalmazza.*

E. KÖZBESZERZÉSI SZABÁLYOK

Amennyiben a Projekt megvalósítása során a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége fennáll, a Kedvezményezett a szükséges közbeszerzési eljárásokat lefolytatja. A közbeszerzési eljárások szabályos lefolytatásáért kizárólag a Kedvezményezett, mint ajánlatkérő felel. Ennek megfelelően bármely közbeszerzési eljárással kapcsolatos szabálytalanság megállapítása esetén a támogatás egészére vagy egy részére vonatkozó visszafizetési kötelezettség is kizárólag a Kedvezményezettet terheli.

A Kedvezményezett köteles továbbá közbeszerzéseinek lefolytatása során a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 23. címében foglaltak szerint eljárni, így különösen az NFÜ-t és a Közreműködő Szervezetet az abban foglaltaknak megfelelően tájékoztatni, a tevékenységük végzéséhez szükséges dokumentumokat részükre beküldeni, illetőleg ezen szervezetekkel együttműködni.

Az NFÜ és a Közreműködő Szervezetet jogosult megismerni a Kedvezményezett mindenkor hatályos közbeszerzési szabályzatát.

Védelem alatt álló kulturális örökségi értéket érintő projekt esetében a tudományos kutatási, dokumentálási, múzeumi kurátori, tervezési, restaurálási tevékenységek kivitelezői kizárólag önállóan meghirdetett pályázat keretében választhatók ki, ezen tevékenységek – összeghatártól függetlenül – nem képezhetik generálvállalkozói szerződés részét.

F. KIZÁRÓ OKOK ÉS EGYÉB ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK

F1. A pályázó személyére vonatkozó kizáró okok

a) Nem ítéltető meg, továbbá nem nyújtható támogatás azon pályázó részére:

- amely a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének nem tett eleget,
- azon jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet részére, amely nem minősül átlátható szervezetnek;

- amely a támogatott tevékenységhez szükséges jogerős hatósági engedélyekkel nem rendelkezik;
- jogszabályban vagy a Pályázati Felhívásban a pályázat befogadásának, illetőleg a támogatói okirat kiadásának vagy a támogatási szerződés megkötésének feltételeként meghatározott nyilatkozatokat nem teszi meg, dokumentumokat nem nyújtja be, az abban foglaltakat nem vállalja vagy a megtett nyilatkozatát visszavonja;
- nem felel meg az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 50. § (1) a) pontjában meghatározott rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének;
- amely **tevékenysége a hatályos környezetvédelmi előírásoknak** nem felel meg;
- amely a régi Ámr. 88. § (2) bekezdése, vagy az új Ámr. 120. § (2) bekezdése vagy az Áht. 122/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti kizárás alatt áll;
- amellyel szemben az Európai Bizottságnak valamely **támogatás visszafizetésére kötelező határozata** van érvényben;
- amelyről hitelt érdemlően bebizonyosodik, hogy a támogatási döntés tartalmát érdemben befolyásoló **valótlan, hamis vagy megtévesztő adatot szolgáltatott, vagy ilyen nyilatkozatot tett** a pályázat benyújtásakor;
- amely, a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény hatálya alá tartozó munkáltató, aki a bruttó 300 000 forint alatti munkabérek nettó értékének megőrzéséhez szükséges munkabéremelést nem teljesíti, a jogsértést megállapító jogerős határozattól számított két évig támogatásban nem részesülhet, kivéve ha igazolja, hogy a béremeléssel érintett munkavállalók kétharmada vonatkozásában a munkabéremelést teljesítette;
- amely jogerős végzéssel elrendelt felszámolási, csőd-, végelszámolási vagy egyéb - a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott - eljárás alatt áll;
- amely a Pályázati Felhívásban meghatározott mértékű saját forrás nem áll rendelkezésére, továbbá azt nem igazolja;
- amely a Közpénztv. 6. §-a alapján nem részesíthető költségvetési támogatásban
- amely a beruházást, illetve a fejlesztést olyan ingatlanon kívánja megvalósítani, amely a pályázat benyújtásának, támogatási szerződés kötésének időpontjában nem per - és igénymentes (per - és igénymentesség fogalma, feltételei a *Fogalomjegyzékben* található).

A per és igénymentesség követelményének való megfelelés – a releváns Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában - először a pályázat benyújtásakor kerül vizsgálatra a jelen útmutató 1. sz. melléklete alapján benyújtott dokumentáció figyelembe vételével.

Amennyiben a hiánypótlást követően a Közreműködő Szervezet megállapítja, hogy a pályázó nem felel meg a per – és igénymentesség követelményének a pályázat nem kerül automatikusan elutasításra. Ebben az esetben a KSZ tájékoztatja a pályázót arról, hogy támogató döntés esetén a fejlesztéssel érintett ingatlanok a per – és igénymentesség követelményének legkésőbb a támogatási szerződés megkötéséig meg kell felelnie, azt a pályázónak/kedvezményezettnek a támogatási szerződés megkötéséig megfelelően (tulajdoni lap, jogosultak megfelelő hozzájárulása) igazolnia kell a KSZ felé. Ez támogató döntés esetén a támogatás feltételeként kerül megállapításra.

- amely pályázatában nem vállalja, hogy a támogatás elnyerése esetén a projekt megvalósítása, valamint a fejlesztés eredményeinek fenntartása során az esélyegyenlőség előmozdításával kapcsolatos, a környezetvédelmi szabályok betartásával kapcsolatos, valamint a területi kohézióra vonatkozó előírásokat

(együttesen a **horizontális célokat**) betartja, és aláveti magát az ezzel kapcsolatos esetleges ellenőrzéseknek;

- akinek esedékessé vált és meg nem fizetett köztartozása van;
- aki a projekt megvalósításának elindításához szükséges összes jogerős hatósági engedéllyel nem rendelkezik.

F2. A projektre vonatkozó kizáró okok

- Nem részesülhet támogatásban az a projekt, amelynek tartalma a Pályázati Felhívásban megfogalmazott **célokkal nincs összhangban**.
- Nem nyújtható támogatás olyan beruházáshoz, amely keretében a beszerezni kívánt technológiai korszerűsítést eredményező **eszközök nem felelnek meg a vonatkozó európai irányelveknek**, illetve az azokat harmonizáló magyar rendeleteknek; amelyhez a pályázó nem rendelkezik az esetlegesen szükséges engedélyekkel; vagy amely a hatályos környezetvédelmi előírásoknak nem felel meg.
- Az adott pályázati kiírásra benyújtott projekt **más közösségi forrásból támogatásban nem részesülhet**. A pályázó több kiírásra is benyújthatja pályázatát, de több nyertes pályázat esetén döntenie kell arról, hogy projektje megvalósításához melyik pályázati forrást veszi igénybe.
- Nem támogatható nemem, faji vagy etnikai származáson, valláson, vallásos vagy politikai meggyőződésen, fogyatékossgon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést tartalmazó, vagy közízlést sértő tevékenység.
- Nem nyújtható támogatás a nem a pályázó/kedvezményezett által aktivált beruházás keretében megvalósuló infrastruktúra-, ingatlanfejlesztésekhez és eszközbeszerzésekhez, kivéve, ha – érvényes jogcím alapján – állami tulajdonú ingatlanon történik a fejlesztés, és az állami vagyponra vonatkozó szabályozás szerint a fejlesztést a kedvezményezett nem aktiválhatja.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Pályázati Felhívás alapján – közösségi versenyjogi szempontból – részben vagy egészben állami támogatással támogatható pályázatok esetén a fentiekben túlmenően figyelembe kell venni a D4.1 pontban foglalt kizáró feltételeket is!

A kizáró okok fennállását a támogató a projekt lezárásáig jogosult ellenőrizni, és bármely kizáró ok bekövetkezése esetén jogosult a megfelelő jogkövetkezményt megállapítani.

F3. Egyéb általános feltételek

Az alábbi feltételek elfogadásáról a pályázónak a pályázati adatlapon kell nyilatkozatot tennie.

1. A támogatási kérelem benyújtásának időpontjában a támogatást igénylő nem áll jogerős végzéssel elrendelt végelszámolás, felszámolás alatt, ellene jogerős végzéssel elrendelt csődeljárás vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás nincs folyamatban. Amennyiben a támogatást igénylő ellen jogerős végzéssel elrendelt végelszámolás, felszámolás, jogerős végzéssel elrendelt csődeljárás vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás indul a támogatási kérelem elbírálásáig, illetve a támogatási szerződés megszűnésének időpontjáig, annak tényét a támogatást igénylőnek azonnal be kell jelenteni.
2. A támogatást igénylő nyilatkozik arról, hogy megfelel az Áht. 50. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek, és az Áht. 109. § (4) bekezdése alapján kiadott

miniszteri rendelet szerint vizsgálendő jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet adatait rendelkezésre bocsátja.

3. A támogatást igénylő tudomásul veszi, hogy nevét, a projekt tárgyát, a döntés időpontját (év, hónap) a támogatás elnyerése esetén a 4/2011. (I.28.) Korm. rendeletben szabályozott módon az NFÜ közzéteszi.
4. A támogatást igénylő a támogatási kérelem benyújtásával hozzájárulását adja, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a költségvetési támogatás utalványozója, folyósítója a XIX. Uniós fejlesztések fejezetből biztosított költségvetési támogatás esetén a közreműködő szervezet, ennek hiányában az irányító hatóság (a továbbiakban együtt: a támogatás folyósítója), az Állami Számvevőszék, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, az államit adóhatóság, a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek, valamint az Ávr.-ben meghatározott más jogosultak hozzáférjenek.
5. A támogatási kérelem benyújtásával a támogatást igénylő nyilatkozik a Közpénztv. 14. §-ában foglaltakról az alábbiak szerint:
  - 5.1. A Közpénztv. 6.§ (1) bekezdésében foglalt összeférhetlenségi okok a támogatást igénylő személyével, illetve a támogatást igénylőként megjelölt szervezettel szemben nem állhatnak fenn.
  - 5.2. Amennyiben a fenti törvényhely szerinti összeférhetlenség a támogatási kérelem benyújtását követően merül fel, vagy a támogatást igénylő a törvény bármely rendelkezését megsérti, a támogatási kérelmet a pályázati eljárásból kizárják, és támogatásban nem részesülhet.
  - 5.3. A támogatási kérelem benyújtásával a támogatást igénylő nyilatkozik, hogy eleget tett a Közpénztv. rendelkezéseinek az érintettségével kapcsolatban, illetve az összeférhetlenség megszüntetése érdekében.
  - 5.4. Amennyiben a Közpénztv. 8. § (1) bekezdés valamely pontja szerinti érintettség a támogatást igénylővel, illetve a támogatást igénylőként megjelölt szervezettel kapcsolatban felmerül, annak a pályázó által benyújtott közzétételi kérelem alapján a www.kozpenzpalyazat.gov.hu honlapon történő közzétételét 8 munkanapon belül a támogatást igénylőnek kezdeményeznie kell a támogatási kérelmet befogadó szervnél, az érintettséget megalapozó körülmény pontos megjelölésével a jelen támogatási kérelemi felhívás mellékletét képező közzétételi kérelem alapján.
6. A támogatást igénylő nyilatkozik arról, hogy az Ávr. 83. § (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség teljesítésének vállalja, és a jogosulatlanul igénybe vett támogatás összegét és annak kamatait az Ávr. 84. §-ában foglaltak szerint visszafizeti.
7. A támogatást igénylő tudomásul veszi, hogy abban az esetben, ha a támogatást igénylő szervezet helyzetében változás áll be, illetve a pályázati célok megvalósítását akadályozó bármely esemény következik be, úgy támogatást igénylőnek a közreműködő szervezetet haladéktalanul értesítenie kell.
8. Amennyiben a támogatást igénylő biztosíték nyújtására köteles, a támogatást igénylő a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 33. §-ában meghatározott biztosítékokat a támogatás (ideértve az előleget is) legkésőbb az első folyósításáig rendelkezésre bocsátja.
9. Amennyiben a pályázati felhívás alapján a támogatás mértéke nem éri el a 100 %-ot, a támogatást igénylőnél a projekt saját forrásának rendelkezésre kell állnia, és azt a támogatást igénylőnek a pályázati útmutatóban vagy a pályázati kiírásban meghatározott időpontig, és azt az Ávr. 72. § (3) bekezdésében rögzítettek szerint igazolnia kell.

10. A projekt keretében beszerzett ingatlan vagyontárgy a fenntartási kötelezettség fennállása alatt a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség előzetes jóváhagyása és az 1083/2006 EK rendelet 57. cikkében meghatározott feltételek sérelme nélkül nem idegeníthető el és nem terhelhető meg.
11. Nem nyújthat be támogatási kérelmet az a helyi önkormányzat - ideértve a helyi önkormányzat részvételével működő települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulását, helyi önkormányzatok társulását, valamint a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben foglaltak szerint létrehozott konzorciumot is -, amely nem felel meg az Ávr. 94.§-ában foglaltaknak.
12. A támogatást igénylő tudomásul veszi, hogy a támogatási igény szabályszerűségét és a költségvetésből nyújtott támogatás rendeltetésszerű felhasználását a jogszabályban meghatározott szervek a támogatási igény benyújtását követően ellenőrizhetik;

G. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

Az egyes pályázatokra vonatkozó kiválasztási kritériumokat a Pályázati Felhívás tartalmazza.

A Kiválasztási Kritériumok magukban foglalják a befogadási, valamint a támogathatósági (teljességi, tartalmi) értékelés feltételeit.

A monitoring mutatók vállalását, teljesítését a Pályázati Felhívás tartalmazza.

Kizárólag azon projektek kaphatnak támogatást, amelyek a Pályázati Felhívásban, valamint a jelen dokumentumban kifejtett kritériumoknak, maradéktalanul eleget tesznek.

G1. Költségcsökkentés a projektkiválasztás során

A pályázat tartalmi értékelése, illetve a projekt megvalósítása során, **nem elszámolható költségeknek minősülnek**, a C2. pontban meghatározottaknak megfelelően azon költségtételek, melyek

- a) nem támogatható tevékenységekhez kapcsolódnak,
- b) a C2.4. pont szerinti nem elszámolható költségek,
- c) a C2.2. pontban megfogalmazottak szerint – részletes költségvetéssel és indoklással – alá nem támasztott költségek,
- d) a Pályázati Felhívásban meghatározott belső (%-os) arányokat túllépő költségek,
- e) azon költségek, amelyek nem szükségesek a projekt céljának teljesítéséhez, illetve aránytalanul magasak (túlzóak),
- f) közsféra kedvezményezettek esetén a maximális támogatási mértékkel elszámolható költségen felüli költségek.

Az a)-e) pontban felsorolt nem elszámolható költségek levonása során a támogatási intenzitás változatlansága mellett szükséges csökkenteni a támogatás és az igényelt elszámolható költség összegét.

Az f) pont szerinti, a közsféra szervezet pályázókat érintő, a maximális támogatási mértékkel számolt elszámolható költség feletti költség levonása során a támogatási összeg változatlansága mellett szükséges a költséget csökkenteni.

Amennyiben a projektben van az a)-e) pont, és az f) pont szerint nem elszámolható költség, akkor elsőként az a)-e) pont alapján kerül megállapításra az elszámolható költség, és a megítélhető támogatás, majd következő lépésként kell az elszámolható költséget – az

így megítélt támogatás változatlanul hagyása mellett – tovább csökkenteni az f) pontnak megfelelően.

Ezen költségek a pályázat tartalmi értékelése során automatikusan a költségcsökkentés részét képezik.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az értékelés során a Közreműködő Szervezet ellenőrzi a részletes költségvetéssel alátámasztott költségek piaci árak való megfelelőségét, és amennyiben valamely tervezett költségátétel meghaladja a piaci árat, az értékelés során az adott költségátétel piaci áron felüli része el nem számolható költségnek minősíthető.

Az értékelés során az el nem számolható költségek levonása (elszámolható költségekből történő kivétele) nem változtathatja meg a pályázat benyújtásakor igényelt támogatás százalékos mértékét (támogatási intenzitást). Több, eltérő támogatási intenzitású tevékenységet tartalmazó pályázat esetén a projekt átlagos támogatási aránya változhat, ilyen esetben az egyes tevékenységek eredeti támogatási mértékei nem változhatnak.

A támogatási döntést követő költségcsökkentések vonatkozásában a Projekt tartalom-változás útmutató c. mellékletben foglaltak irányadóak.

G2. Egyéb előírások

A pályázó valamennyi költségkategória/költségátétel/projekteleme tekintetében kizárólag ugyanolyan százalékos mértékkel igényelhet támogatást. Ez alól a következő esetek jelentenek kivételt:

- a Pályázati Felhívás alapján eltérő támogatási intenzitással támogatott tevékenységeket tartalmazó projektek, de ilyen esetben is egy kedvezményezett az azonos mértékkel támogatható tevékenységek vonatkozásában kizárólag azonos mértékkel igényelhet támogatást,
- konzorciumi formában megvalósuló projektek esetén a tagok igényelhetnek eltérő intenzitással ugyanarra a tevékenységre támogatást,
- olyan tevékenység esetén, amelyre több intenzitással igényelhető támogatás a kialakítandó funkcióhoz kapcsolódó jogcím alapján,
- eltérő támogatási intenzitással igényelhető tevékenységek esetén a nem megosztható költségekre átlagos intenzitással igényelhető támogatás.

H. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK

A pályázatokkal kapcsolatos intézményrendszerre, valamint eljárásra vonatkozó alapvető szabályozást a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet, államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, valamint az egységes működési kézikönyv kiadásáról szóló 24/2011. (V.6.) NFM utasítás tartalmazza.

H1. A pályázati dokumentáció összeállításával és a pályázatok benyújtásával kapcsolatos gyakorlati információk

A pályázatok benyújtásának időpontjára, helyszínére vonatkozó részletes tájékoztatást minden kiírás esetében a Pályázati Felhívások tartalmazzák.

H2. A Projekt adatlap kitöltésével kapcsolatos gyakorlati információk:

- A pályázat magyar nyelven, kizárólag a Projekt adatlapon nyújtható be.
- A Projekt adatlap kitöltése az NFÜ által pályázati kiírás részeként hivatalosan közzétett kitöltő program alkalmazásával történik. A kitöltő program letölthető a www.ujszechenyiterv.gov.hu, illetve a www.nfu.hu honlapról. A program lehetővé teszi a Projekt adatlap elektronikus kitöltését, nyomtatását és adathordozóra mentését. Amennyiben valamely pályázati kiíráshoz nem készül kitöltő program, a Projekt adatlap kitöltésére vonatkozó szabályokat a vonatkozó Pályázati Felhívás tartalmazza.
- A Projekt adatlap sem tartalmában, sem alakjában nem változtatható. A Projekt adatlap formátumának megváltoztatása, valamint kézzel írott pályázat esetén a pályázat feldolgozására nincs lehetőség!
- A Projekt adatlapot hiánytalanul, minden kérdésre választ adva és az előírt dokumentumok csatolásával kell benyújtani.
- Amennyiben úgy ítéli meg, hogy a Projekt adatlap egy adott kérdése nem vonatkozik az Ön pályázatára, kérjük a Projekt adatlap megfelelő helyén a „pályázatomra nem vonatkozik” megjegyzést bevezetni
- A nyomtatott és elektronikus adathordozón benyújtott Projekt adatlapban található eltérés esetén a nyomtatott és cégszerűen aláírt Projekt adatlap tekintendő hitelesnek, azzal, hogy a nyomtatott és az elektronikus formájú Projekt adatlap megegyezőségéről hiánypótlás keretében a pályázó köteles gondoskodni.
- A pályázati dokumentáció hitelesítéséül elegendő a Projekt adatlapot és nyilatkozatait, illetve kizárólag elektronikus benyújtás esetén a kiírás részét képező nyilatkozatot a kijelölt hely(ek)en a megfelelő (cégszerű) aláírással ellátni,.

H3. A pályázatok benyújtásához kapcsolódó egyéb információk:

A benyújtást követően a támogatói döntés meghozataláig a pályázat szakmai tartalmának változtatására nincs lehetőség. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

A pályázat benyújtását követően az ellenőrzésre feljogosított szervek megkezdhetik a projekt ellenőrzését!

A pályázati feltételekkel, tudnivalókkal kapcsolatban további általános, valamint kiírás specifikus információkat az NFÜ honlapján (www.ujszechenyiterv.gov.hu, illetve www.nfu.hu) talál, felvilágosítást pedig a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség ügyfélszolgálatára nyújt, a Pályázati Felhívásban meghatározott elérhetőségeken.

A pályázatot (kitöltött projekt adatlapot és a felhívásban, valamint a jelen útmutatóban előírt mellékleteket) **kizárólag összefűzött (pl. dossziéba lefűzött, spirálozott) formában, a Pályázati Felhívásban előírt (papír alapú és elektronikus) példányszámban**, folyamatos oldalszámozással és oldalszám hivatkozásokkal ellátott tartalomjegyzékkel ellátva zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai/futárposta (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) szállítás igénybevételével a Pályázati Felhívásban megjelölt helyen és időben lehet benyújtani.

A **Pályázati Felhívás kifejezett rendelkezése esetén** (amennyiben a Pályázati Felhívás nem rendelkezik arról, hogy papír alapon is szükséges benyújtani). a pályázatot (kitöltött projekt adatlapot és a felhívásban, valamint a jelen útmutatóban előírt mellékleteket) **kizárólag elektronikus adathordozón (kizárólag egyszer írható, írásvédett CD lemezen) a pályázati kiírás részét képező nyilatkozattal együtt** zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai/futárposta (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) szállítás igénybevételével kell beküldeni a Pályázati Felhívásban

megjelölt címre és határidőben. Személyes átadás-átvétel csak akkor lehetséges, ha a Pályázati Felhívás ezt lehetővé teszi.

H4. A projektkiválasztás folyamatának bemutatása

Az NFÜ keretében működő Regionális Fejlesztés Operatív Programok Irányító Hatósága (a továbbiakban: ROP IH) a pályázatkezelési feladatokra Közreműködő Szervezeteket vesz igénybe, amely szervezetek az eljárásrendben szabályozott kérdésekben a ROP IH felhatalmazása alapján járnak el. A pályázatok döntés-előkészítését, a szerződéskötését, a finanszírozását, nyomon követését és ellenőrzését rend szerint a Közreműködő Szervezet végzi.

H4.1. Sérült küldemény, hiányzó nyilatkozat

Ha a küldemény sérülten érkezik (törött vagy nem olvasható adathordozó) és a pályázati anyagok emiatt hiányosak, a pályázót legfeljebb 8 napos határidő kitűzésével a Közreműködő Szervezet felhívja a sérült részek pótlására. **Pótlásra kizárólag a pályázat beadási határidejének lejártát megelőzően van lehetőség.**

Ha a projektgazda nem vagy nem határidőben pótolja a sérült, illetve hiányos részeket, és emiatt a pályázat befogadási kritériumainak ellenőrzése lehetetlenné válik, a pályázat további elbírálására nem kerül sor, erről a pályázót a Közreműködő Szervezet a befogadásról történő értesítésre rendelkezésre álló határidőig értesíti.

Pótlásra a pályázat beadási határidejének lejártát követően nincs lehetőség.

Ha a pályázatot a Pályázati Felhívás kifejezett rendelkezése esetén kizárólag CD-n kell benyújtani és a CD-hez kötelezően csatolandó cégszerűen aláírt nyilatkozat hiányzik, a küldemény nem minősül pályázatnak, és a befogadási kritériumok ellenőrzése nélkül a CD visszaküldésre kerül a pályázó részére.

H4.2. Érkeztetés, a nem hiánypótlható befogadási kritériumok vizsgálata

A beérkezést követően megvizsgálásra kerülnek a Pályázati Felhívásban meghatározott nem hiánypótlható befogadási és jogosultsági kritériumok, továbbá a pályázati dokumentáció értékelésre való alkalmassága.

Amennyiben a benyújtott pályázat nem felel meg a nem hiánypótlható feltételeknek, a pályázat érdemi vizsgálat nélkül kizárásra kerül, azaz a Közreműködő Szervezet a pályázó egyidejű tájékoztatása mellett, az indokok megjelölésével, a projektjavaslat beérkezésétől számított 7 napon belül hiánypótlási felhívás nélkül elutasítja a projektjavaslatot.

Ha a pályázat papír alapon is benyújtásra került, a Közreműködő Szervezet a pályázó kérésére visszaadja mind az eredeti, mind pedig a másolati példány(oka)t, vagy lehetőséget biztosíthat a pályázó általi visszavételére.

Ha a pályázatot a Pályázati Felhívás kifejezett rendelkezése esetén kizárólag CD-n kell benyújtani, de a kötelezően benyújtandó cégszerűen aláírt nyilatkozat mellett a CD nem kerül benyújtásra, a nyilatkozat önmagában nem minősül támogatási kérelemnek, és hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

H4.3. Befogadás

Amennyiben a pályázat a fenti szempontokat figyelembe véve megfelel a **befogadás** összes feltételének, befogadásra kerül. A befogadás írásban történő megerősítés arról, hogy a projekt a megfelel a kiírásban meghatározott befogadási feltételeknek. A befogadás

tényéről a Közreműködő Szervezet a pályázót írásban értesíti a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben szabályozottak szerint¹¹.

A befogadó nyilatkozat kizárólag a pályázat formai megfelelését igazolja, nem jelenti a támogatás megítélését!

H4.4. Támogathatósági kritériumok vizsgálata, hiánypótlás

A befogadásra került pályázatok támogathatósági értékelése annak megállapítására irányul, hogy a pályázatban szereplő információk a döntéshez szükséges részletességgel és tartalommal rendelkezésre állnak-e, a pályázatban ismertetett projekt megfelel-e a projekt-kiválasztási szempontoknak.

A támogathatósági értékelés alapjául szolgáló kiválasztási kritériumokat a Pályázati Felhívás Kiválasztási kritériumok támogathatósági értékelésre vonatkozó része tartalmazza.

- **A hiánypótlás rendje**

Ha a támogatást igénylő által benyújtott támogatási kérelem nem felel meg a felhívásban meghatározott támogathatósági (teljességi) feltételeknek, és a felhívás lehetőséget nyújt a hiánypótlásra, megfelelő, de legalább 7 napos határidő kitűzésével – az összes hiány, vagy hiba egyidejű megjelölése mellett – fel kell szólítani a támogatást igénylőt támogatási kérelmének kijavítására. Hiánypótlásra egyszer lehet felhívni a támogatást igénylőt, és a hiánypótlást egy alkalommal, teljes körűen kell teljesíteni. A hiánypótlás keretében a kedvezményezett köteles a javított adatlapot is megküldeni.

Ha a pályázó a hiánypótlást hibásan, hiányosan nyújtja be, úgy a hibás, hiányos pályázatot a rendelkezésre álló adatok alapján kell elbírálni. Ha a pályázó a hiánypótlást késve nyújtja be, a hiánypótlást az elbírálás során figyelmen kívül kell hagyni.

A pályázónak a jelen pontban szereplő kritériumoknak a pályázat benyújtásakor kell megfelelnie, amelyet a fent kifejtettek szerint hiánypótlás során is teljesíthet. A megfelelés igazolása történhet a hiánypótlás időtartama alatt keletkező dokumentummal és/vagy bekövetkező állapottal.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a hiánypótlás során a hiánypótlási felhívásban előírt módosításoktól eltérő módosítás, valamint a pályázat tartalmi elemeinek változtatása nem lehetséges. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

- **Tisztázó kérdés**

Amennyiben a hiánypótlást követően a tartalmi értékelés során további részletezés, pontosítás szükséges, abban az esetben a Közreműködő Szervezet legalább 3 napos határidő megadásával **tisztázó kérdést tehet fel a pályázónak.**

Tisztázó kérdés csak abban az esetben tehető fel a pályázó felé, amennyiben a benyújtott pályázati dokumentációban a hiánypótlást követően is ellentmondások találhatók. Új dokumentum benyújtására, valamint tartalmi változtatásokra ebben a fázisban már nincs lehetőség. Tisztázó kérdés egyazon témában csak egyszer tehető fel, illetve csak a támogathatósági értékelés valamely pontjára vonatkozóan.

A tisztázó kérdésre határidőn túl benyújtott választ figyelmen kívül kell hagyni.

---

¹¹ A Kedvezményezett és a Közreműködő Szervezet közötti hivatalos az NFÜ honlapján található Pályázati E-ügyintézés Felületen keresztül történik. A Kedvezményezettnek küldött értesítések az elektronikus alkalmazáson keresztül kerülnek kiküldésre, s az egyedi jelszóval ellátott felületen egységes formában válnak elérhetővé a Kedvezményezettek számára. Az értesítéseket papír alapon nem kell kiküldeni. Ha a Pályázati E-ügyintézés Felület vagy egyes funkciói nem állnak teljes körűen rendelkezésre, az értesítéseket papír alapon kell kiküldeni.

Nem támogathatók azok a pályázatok, amelyek esetében a Pályázati Felhívásban szereplő tartalmi értékelés szempontrendszer alapján a pályázatra adott összpontszám nem éri el a minimális pontot vagy az abban meghatározott egyes tartalmi jogosultsági kritériumoknak való meg nem felelés esetére a pályázat további szakmai értékelés nélküli elutasítása következményként kifejezetten meghatározásra került.

H4.5. Bíráló

A 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően a Pályázati Felhívásban meghatározásra kerül a befogadást követő projekt-kiválasztási eljárás, amely lehet:

- könnyített elbírálású,
- egyfordulós, vagy
- kiemelt projekt-kiválasztási eljárás,

amely keretében a befogadott projektek folyamatos vagy szakaszos módon kerülnek elbírálásra.

A kiválasztásra vonatkozó részletes információkat a Pályázati Felhívás tartalmazza.

H4.6. Döntés

Az NFÜ dönt a befogadott pályázatokról a meghatározott projekt-kiválasztási eljárásban. .

A döntésről a Közreműködő Szervezet írásban értesíti a pályázót a 4/2011. (I.28.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően.

Támogatás odaítélése esetén a Közreműködő Szervezet gondoskodik a támogatási szerződés megkötésének előkészítéséről.

Támogatott pályázat esetén az NFÜ a támogatási konstrukció címét, a projekt gazda nevét, a projekt tárgyát, a projekt megvalósulásának helyszínét, a támogatás összegét és arányát, a döntés időpontját (év, hónap), a projekt javaslat összpontszámát az NFÜ honlapján (www.nfu.hu), a pályázó projekt adatlapon tett általános nyilatkozata mellett külön hozzájárulása nélkül közzéteszi.

H5. A Támogatási Szerződés megkötésének feltételei

A Támogatási Szerződést az NFÜ ROP IH nevében eljáró Közreműködő Szervezet és a Kedvezményezett köti meg.

A Támogatási Szerződés akkor köthető, ha a projekt megvalósítása megkezdhető, illetve legalább a megvalósítás megkezdéséhez szükséges közbeszerzési eljárás haladéktalanul elindítható. A Közreműködő Szervezet vezetője a támogatási szerződés megkötése előtt helyszíni szemlét rendelhet el.

A Támogatási Szerződés megkötésének előfeltétele, hogy a Kedvezményezett megküldi a szerződéskötés feltételeként meghatározott kötelezően benyújtandó dokumentumokat (1. számú általános mellékletek, illetve a Pályázati Felhívásban meghatározott egyéb, szakterület-specifikus mellékletek) a Közreműködő Szervezetnek abban az esetben, ha korábban nem került benyújtásra, vagy a benyújtás időpontjától a benyújtott dokumentumban változás következett be.

Amennyiben a projekt adatlapot kizárólag elektronikusan, és hitelesítés nélkül kellett benyújtani, Támogatási Szerződés feltételeként a Kedvezményezett nevében aláírásra jogosult aláírásával ellátott projekt adatlapot is be kell nyújtani!

A Támogatási Szerződés megkötéséhez szükséges további feltételeket a Pályázati Felhívás tartalmazza.

A Közreműködő Szervezet a támogatási szerződés megkötéséhez szükséges dokumentumok hiánytalan kézhezvételét követő 10 napon belül az általa aláírt támogatási szerződést a Kedvezményezettnek megküldi. Amennyiben a megküldött dokumentumok

hiányosak vagy hibásak, a Közreműködő Szervezet a kézhezvételt követő 10 napon belül az összes hiány, illetve hiba egyidejű megjelölésével hiánypótlásra hívja fel a Kedvezményezettet. Ha a szerződéskötéshez szükséges valamely információ nem egyértelmű vagy ellentmondást tartalmaz, egy alkalommal tisztázó kérdésre van lehetőség, melynek teljesítésére legalább 3 napos határidőt kell biztosítani.

A Támogatási Szerződés megkötéséhez szükséges dokumentumok és az aláírt Támogatási Szerződés benyújtásának határideje a támogató döntésről szóló levél kézhezvételétől számított legfeljebb 30. nap.

A Kbt. hatálya alá tartozó kedvezményezett részére a támogatási szerződés megkötésének feltételeként, a szerződéskötést megelőzően közbeszerzési eljárás lefolytatása is előírható.

A szerződéskötéshez szükséges dokumentumok bemutatására vonatkozó határidő elmulasztása esetén a **támogatásról szóló döntés érvényét veszti** az Ávr 71. § (2) bekezdésében meghatározottak alapján.

A Kedvezményezett köteles a pályázatban leírtaknak, valamint a Támogatási Szerződésben foglalt feltételeknek megfelelően végrehajtani a projektet. Amennyiben a Kedvezményezett nem ezeknek megfelelően jár el, a Támogató jogosult a finanszírozás felfüggesztésére, a támogatás csökkentésére, visszavonására, a támogatásból már kifizetett összegek teljes vagy részleges visszafizetésének kezdeményezésére vagy a szerződéstől való elállásra.

H6. A Támogatási Szerződés módosítása

Ha a kedvezményezettnek a támogatás szempontjából releváns adataiban, vagy a támogatás feltételeiben változás következik be, a kedvezményezett a tudomására jutástól számított 30 napon belül köteles azt írásban bejelenteni a támogatónak. A bejelentést követően a támogató a támogatói okiratban, támogatási szerződésben rögzített határidőn belül megteszi az általa nyilvántartott adatok megváltoztatására, a költségvetésből nyújtott támogatás feltételeinek módosítására, a támogatói okiratban vagy a támogatási szerződésben meghatározott esetekben annak visszavonására, az attól történő elállásra, annak módosítására, továbbá a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszakövetelésére, vagy más szükséges eljárás lefolytatására irányuló intézkedéseket.

A Támogatási Szerződés módosítása csak indokolt esetben, a Közreműködő Szervezettel történt előzetes egyeztetést követően, olyan célból és tartalommal lehetséges, amely a projekt eredeti célkitűzését nem változtatja meg és a támogatott tevékenység az így módosított feltételekkel is támogatható lett volna.

A Támogatási Szerződés esetleges módosítását a Kedvezményezett vagy a Közreműködő Szervezet kezdeményezheti írásban.

A Támogatási Szerződés módosítása vonatkozásában figyelembe kell venni a Projekt tartalom-változás útmutató c. mellékletben foglaltakat is.

H7. A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamata

A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamatát a "Pénzügyi elszámolás részletes szabályai" c. dokumentum tartalmazza.

H8. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje és előrehaladási jelentések

A projekt előrehaladását bemutató időszakos vagy záró beszámolók benyújtása a kifizetési igénylések benyújtásával együttesen történik.

Az időszakos vagy záró beszámoló információkat tartalmaz a támogatott projekt eredményességéről és hatékonyságáról, így különösen

- a) a célokhoz mért előrehaladásról, ideértve a számszerűsített célok mutatóit, továbbá – megfelelő indokolással és a célok aktualizálásával – a céloktól való jelentős eltérésekről,
- b) a közbeszerzéssel kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséről,
- c) a helyszíni szemlék és a helyszíni ellenőrzések megállapításai alapján a kedvezményezett által készített intézkedési tervekről és a megtett intézkedésekről.

A közreműködő szervezet a fenntartási időszakban előírhatja a kedvezményezett számára éves fenntartási jelentések benyújtását. A projekt befejezését követően, ha a projektre nézve fenntartási kötelezettséget állapítottak meg, a kedvezményezett évente beszámol az indikátorok teljesüléséről.

A Kedvezményezett – a támogatási szerződésben foglalt gyakorisággal és tartalommal – adatokat köteles szolgáltatni a projekt megvalósulásáról.

A pályázó köteles a pályázatot, a projekt megvalósítására, ellenőrzésére és finanszírozására vonatkozó dokumentumokat elkülönítetten nyilvántartani és legalább 2020. december 31-ig megőrizni.

H9. Helyszíni szemle és ellenőrzések

A pályázat benyújtását követően előzetes helyszíni szemlére, a Támogatási Szerződés megkötését követően pedig közbenső, záró, illetve utánkövetéses ellenőrzésre kerülhet sor.

A Kedvezményezett köteles a helyszíni ellenőrzést, szemlét tűrni (beleértve a helyszíni előellenőrzés tűrését, amelyhez a Pályázati Felhívásban megadott nyilatkozattal járul hozzá), valamint az ellenőrzés elvégzésére felhatalmazó levelet bemutató ellenőrökkel együttműködni.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. 54. §-a alapján az arra feljogosított szervezetek a projekt bármelyik szakaszában ellenőrzést végezhetnek. Vizsgálatuk során a helyszíni ellenőrzésre vonatkozóan felsoroltakat, illetve ellenőrzési programjukban foglalt, a pályázattal és a támogatással összefüggő bármely dokumentumot, objektumot vizsgálhatnak, arról információt kérhetnek. A költségvetési és európai uniós forrásokból származó támogatások kedvezményezettje köteles az ellenőrzés érdekében az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság illetékes szervezetei, az Állami Számvevőszék, a kormány által kijelölt belső ellenőrzési szerv, a fejezetek ellenőrzési szervezetei, a Kincstár, illetve az európai uniós támogatások irányító hatóságai és a kifizető hatóság, valamint a Közreműködő Szervezet képviselőinek ellenőrzési munkáját a helyszínen a megfelelő dokumentumok, számlák, a projekt megvalósítását igazoló okmányok, bizonylatok rendelkezésre bocsátásával is elősegíteni, illetve azon túl a projekt fizikai teljesítésének vizsgálatát lehetővé tenni.

A felhasználással és az ellenőrzéssel összefüggő kötelezettségek megszegése szerződésszegésnek minősül, és az ehhez kapcsolódó szankciót vonja maga után.

Adók és más befizetések ellenőrzése:

Az ellenőrzés során az adóhatóság, illetve más bevételek beszedéséért felelős hatóság az államháztartást illető fizetési kötelezettségek vonatkozásában ellenőrzi az adózással és más befizetésekkel, továbbá a költségvetési támogatásokkal kapcsolatos jogszabályok betartását.

H10. Kifogás

A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának

rendjéről szóló 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 81-82. §-ai alapján kifogás benyújtására van lehetőség az alábbiak szerint.

A támogatást igénylő vagy a kedvezményezett a pályázat benyújtásának időpontjától a támogatási jogviszony időtartama alatt a közreműködő szervezet döntése ellen a közreműködő szervezetnél az NFÜ-nek címzett, az NFÜ döntése ellen az NFÜ-nél (1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.) a fejlesztéspolitikáért felelős miniszternek címzett kifogást nyújthat be, ha a pályázati eljárásra, a támogatási igény befogadására, a támogatási döntés meghozatalára, a támogatói okiratok kiadására vagy a támogatási szerződések megkötésére, a költségvetésből nyújtott támogatás folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárás jogszabálysértő, vagy a felhívásba illetve a támogatási szerződésbe ütközik.

A kifogás benyújtására a kifogásolt intézkedésről való tudomásszerzéstől számított 10 napon belül egy alkalommal, az indokok megjelölésével van lehetőség.

Kifogás benyújtásának nincs helye a szabálytalanságot megállapító döntés és a szabálytalansági eljárásban hozott döntéssel szembeni jogorvoslati eljárást lezáró döntés ellen.

A kifogás elbírálásáig a kifogásban foglaltakkal összefüggő eljárási határidők nyugszanak.

A támogatást igénylő által a kifogással érintett pályázatnak a kifogás elbírálása alatt történő ismételt benyújtását, valamint a kifogással érintett pályázatra vonatkozó támogatási szerződésnek a kifogás elbírálásának ideje alatt történő megkötését a kifogásban foglaltak kivizsgálása iránti igényről való lemondásnak kell tekinteni.

A kedvezményezett által a kifogással érintett döntés alapjául szolgáló eljárási cselekményeknek a kifogás elbírálásának ideje alatti megismételése a kifogásban foglaltak kivizsgálása iránti igényről való lemondásnak kell tekinteni.

A kifogást érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani, ha

- a) a kifogást a rendelkezésre álló határidőn túl terjesztették elő,
- b) a kifogást nem az arra jogosult terjeszti elő,
- c) korábbival azonos tartalmú, ismételt kifogást terjesztenek elő,
- d) a kifogás nem tartalmaz a megsértett jogszabályban, a felhívásban vagy a támogatási szerződésben foglalt rendelkezésre történő hivatkozást.

Ha érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak nincs helye, a kifogást a beérkezésétől számított 30 napon belül kell elbírálni. Az elbírálás határideje egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható, erről a határidő lejárta előtt tájékoztatni kell a kifogás benyújtóját.

A közreműködő szervezet a döntése ellen benyújtott kifogás esetén

- a kifogásban foglaltaknak, az annak beérkezésétől számított 10 napon belül helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról, és erről haladéktalanul értesíti a támogatást igénylőt vagy a kedvezményezettet, valamint az NFÜ-t, vagy
- a kifogást és az abban foglaltakkal kapcsolatos írásbeli szakmai álláspontját az annak alátámasztására szolgáló dokumentumokkal együtt a kifogás beérkezésétől számított 10 napon belül megküldi az NFÜ-nek elbírálásra.

Az NFÜ a döntése ellen benyújtott kifogás esetén

- a kifogásban foglaltaknak, az annak beérkezésétől számított 10 napon belül helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról, és erről haladéktalanul értesíti a támogatást igénylőt vagy a kedvezményezettet, valamint a közreműködő szervezetet, vagy
- a kifogást és az abban foglaltakkal kapcsolatos írásbeli szakmai álláspontját az annak alátámasztására szolgáló dokumentációval együtt a kifogás beérkezésétől számított 10 napon belül megküldi a fejlesztéspolitikáért felelős miniszternek elbírálásra.

Az NFÜ, vagy a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter részére elbírálásra megküldött kifogással kapcsolatban az NFÜ, vagy a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter a következő döntéseket hozhatja:

- a kifogásban foglaltaknak helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról,
- a kifogást indokolt döntésével elutasítja.

Az NFÜ, illetve a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter a kifogás tárgyában hozott döntésről az indokok megjelölésével értesíti a támogatást igénylőt vagy a kedvezményezettet, a közreműködő szervezetet és az NFÜ-t.

A kifogás tárgyában hozott döntés ellen további kifogás előterjesztésének nincs helye.

A kifogást annak előterjesztője a kifogást elbíráló döntés meghozataláig erre irányuló írásbeli nyilatkozattal visszavonhatja, amely esetben az elbírálásra jogosult szervezet az eljárást megszünteti.

H13. Vonatkozó általános jogszabályok listája

Jelen Útmutató a vonatkozó jogszabályok módosításával, illetve új jogi szabályozás bevezetésével minden külön intézkedés nélkül módosul.

Törvények

1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)
1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról, és a felszámolási eljárásról
1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (Étv.)
1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról (Inyvtv.)
1997. évi CXXXV. törvény a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2000. évi C. törvény a számvitelről
2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről
2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról
2004. évi CVII. törvény a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról

2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról (Gt.)
2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról (Ctv.)
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
2007. évi CLXXXI. törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról
2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről
2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)

Kormányrendeletek

253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)
249/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól
64/2004. (IV. 15.) Kormányrendelet a területfejlesztés Kedvezményezett térségeinek jegyzékéről
102/2006. (IV. 28.) Kormányrendelet az Európai Unió által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló, és egyes nemzetközi megállapodások alapján finanszírozott programok monitoring rendszerének kialakításáról és működéséről
130/2006. (VI. 15.) Kormányrendelet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségről
206/2006. (X. 16.) Kormányrendelet a fejlesztési adókedvezményekről
227/2006. (XI. 20.) Kormányrendelet a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről
240/2006. (IV.15.) Kormányrendelet a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről
343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről
311/2007. (XI. 17.) Kormányrendelet a Kedvezményezett térségek besorolásáról
176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról
191/2009. (IX.15.) Kormányrendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről
193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet az építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről
324/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról, a kulturális örökségvédelmi szakigazgatási szervekről, és eljárásaikra vonatkozó általános szabályokról

4/2011. (I.28.) Kormányrendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről
37/2011. (III. 22.) Kormányrendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről
306/2011. (XII. 23.) Kormányrendelet az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól
368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
370/2011. (XII.31) a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről

Miniszteri rendeletek

3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól
45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól
7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról
10/2006. (V. 9.) NKÖM rendelet a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal eljárásaira vonatkozó szabályokról
19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet az Új Magyarország fejlesztési tervben szereplő Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásnak állami támogatási szempontú szabályairól
37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról

Egyéb hazai szabályozás

A nemzeti fejlesztési miniszter 24/2011. (V. 6.) NFM utasítása az egységes működési kézikönyv kiadásáról
--

Közösségi szabályok

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsának 2006. július 5-i 1080/2006/EK Rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a 1783/1999 EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
A Tanács 1083/2006/EK rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
A Bizottság 1828/2006/EK rendelete a 1083/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásának részletes szabályairól
A Bizottság 1998/2006 EK rendelete az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkeiben foglaltaknak a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való

alkalmazásáról

A Bizottság **800/2008/EK rendelete** a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról

H14. Fogalomjegyzék

Átlátható szervezet: a 2011. évi CXCV. Törvény 50. § (2) bekezdése alapján átlátható szervezet

a) a nemzetközi szervezet, a külföldi állam, külföldi helyhatóság, a külföldi állami vagy helyhatósági szerv, a közttestület, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény szerint az Országgyűlés által elismert magyarországi egyház, vallásfelekezet és vallási közösség, az államháztartás alrendszerébe tartozó jogi személy, valamint a gazdálkodó szervezet, amelyben az állam vagy az önkormányzat külön-külön vagy együtt 100%-os részesedéssel rendelkezik, továbbá

b) az olyan államháztartáson kívüli jogi személy vagy az olyan jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, amely megfelel a következő feltételeknek:

ba) - a nyilvánosan működő részvénytársaság, civil szervezet kivételével - tulajdonosi szerkezete, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény szerint meghatározott tényleges tulajdonosa megismerhető,

bb) az Európai Unió tagállamában, az EGT-megállapodásban részes államban, az OECD tagállamában, vagy olyan államban rendelkezik adóilletőséggel, amellyel Magyarországnak kettős adózás elkerüléséről szóló egyezménye van,

bc) nem minősül a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerint meghatározott ellenőrzött külföldi társaságnak, és

bd) az államháztartáson kívüli jogi személyben vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetben közvetlenül vagy közvetetten több mint 25%-os tulajdonnal, befolyással, szavazati joggal bíró államháztartáson kívüli jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet tekintetében a ba), bb) és bc) pont szerinti feltételek fennállnak.

Elbírálásból való kizárás: Az adott pályázatnak a bírálat eljárásának folyamatából történő kirekesztése - a pályázó által elkövetett - valamely lényeges formai, tartalmi, vagy eljárási hiba, hiányosság következtében.

Eljárásrend: Eljárásrend alatt jelen összefüggésben a ROP IH-nak, illetve a Közreműködő szervezetnek a pályázati rendszer működtetésével összefüggő valamennyi, vagyis a benyújtott pályázatok feldolgozásával, a döntéshozatallal, a szerződéskötéssel, a finanszírozással, az ellenőrzéssel, valamint a monitoring adatok feldolgozásával kapcsolatos eljárási szabályok összességét értjük.

Ellenőrzési hatóság: Az irányító hatóságtól és az igazoló hatóságtól független szerv, amely az irányítási és ellenőrzési rendszer hatékony működésének ellenőrzéséért felel

Érintettség: 2007. évi CLXXXI. törvény 8.§-a alapján, ha a pályázó

a) a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntést hozó szervnél munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll,

aa) Döntés előkészítésben közreműködőnek minősül: az a természetes személy, aki

aa1) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,

aa2) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattevői, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;

ab)Döntéshozónak minősül: az a természetes személy, aki

ab1) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult, vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,

ab2) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétő-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

b) *nem kizárt közjogi tisztségviselő:*

a köztársasági elnök, az Országgyűlés által választott vagy a köztársasági elnök által kinevezett tisztségviselő, az országgyűlési és az európai parlamenti képviselő, a polgármester, az alpolgármester, a főpolgármester, a főpolgármester-helyettes, a helyi önkormányzati képviselő, a helyi önkormányzat képviselő-testülete bizottságának tagja, a központi államigazgatási szerv - a 2. § d) pontja alá nem tartozó - vezetője és helyettesei, a regionális fejlesztési tanács tagja;

c) *az a)-b) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója, közeli hozzátartozó:* a házastárs, a bejegyzett élettárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér; hozzátartozó továbbá: az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, bejegyzett élettársa, a jegyes, a házastárs, a bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa, bejegyzett élettársa; (Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b) pont);

d) *az a)-c) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság,*

da) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

db) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

dc) a tulajdonában álló db) pont szerinti társaságnak minősül:

dc1) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

dc2) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot);

e) *olyan gazdasági társaság, alapítvány, társadalmi szervezet, egyház vagy szakszervezet, amelyben az a)-c) pont alá tartozó személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője vagy a társadalmi szervezet ügyintéző vagy képviselői szervének tagja,*

köteles kezdeményezni e körülménynek a honlapon történő közzétételét a pályázat benyújtásával egyidejűleg.

Ha az érintettséget megalapozó körülmény a pályázat benyújtása után, de a támogatási döntés előtt következik be, a pályázó köteles 8 munkanapon belül kezdeményezni e körülménynek a honlapon történő közzétételét.

Ha a pályázó a közzétételt határidőben nem kezdeményezte, támogatásban nem részesülhet.

Időszakos és záró beszámoló: a kedvezményezettnek a Támogatási Szerződés megkötését követő beszámolóit a Közreműködő Szervezet felé a projekt megvalósulásáról (4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 55. §).

Igénymentesség: Amennyiben a támogatás céljaival, fejlesztéssel érintett ingatlanra bármilyen, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 16-17. §-ában

megjelölt, vagy a 2. § (2) bekezdése szerinti jog vagy tény bejegyzésre, feljegyzésre került, csak abban a helyzetben tekinthető igénymentesnek, ha az a projekt megvalósulását és fenntartását nem veszélyezteti.

Az ingatlan nyilvántartásba bejegyezhető jogok esetén (amennyiben releváns és értelmezhető) rendezett tulajdoni viszonyokkal rendelkezőnek tekinthető az ingatlan, ha

- a jogosultja(i) a projekt megvalósításához, illetve fenntartásához kifejezetten hozzájárult(ak) kivéve közműszolgáltatók esetén,
- a projektgazda az igény jogosultja,
- jogszabályon alapuló elővásárlási jog esetén (különösen MNV Zrt., NFA)

Az ingatlanra bejegyzett jelzálogjog nem tekintendő projekt megvalósulását vagy fenntartását veszélyeztető ténynek, a jelzálogjogosult hozzájárulásának benyújtására nincsen szükség.

Az igénymentességet a pályázónak az A.4. számú melléklet, szerinti dokumentumokkal, pályázati mellékletként kell igazolnia.

Az ingatlan nyilvántartásba feljegyezhető tények esetén a projektgazdának írásban nyilatkoznia, továbbá – amennyiben releváns, pl. felszámolási eljárás, kisajátítás, telekalakítás, tulajdoni korlátozás, építési tilalom, stb. – hiteles dokumentumokkal igazolnia kell, hogy a feljegyzett tény(ek) a projekt megvalósulását és fenntartását nem veszélyezteti(k).

Feltétel továbbá, hogy a tulajdonos(ok) a projekt megvalósításához, illetve fenntartásához kifejezetten hozzájárult(ak).

Osztatlan közös tulajdon esetén az igénymentességnek a pályázati szempontból releváns tulajdoni hányad vonatkozásában kell fennállnia.

Irányító Hatóság (IH): A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség kijelölt szervezeti egysége, melynek feladata a felelősségi körébe tartozó operatív program(ok) stratégiai irányítása, a program végrehajtásának felügyelete és szabályszerűségének biztosítása.

Igazoló Hatóság (IGH): A tagállam által a kifizetési kérelmek összeállítására, és benyújtására és az Európai Bizottságtól érkező kifizetések fogadására kijelölt szervezet. Az Igazoló Hatóság Magyarországon - minden Operatív Program vonatkozásában - a Magyar Államkincstár.

Kedvezményezett: A Közreműködő Szervezettel a Támogatási Szerződést megkötő szervezet, vagyis a támogatásban részesült pályázó.

Közsféra szerv pályázó/kedvezményezett: A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 6. § (1) bekezdés alapján ajánlatkérőnek minősülő alábbi szervezetek:

a) a minisztérium, a Miniszterelnökség, a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet;

b) az állam, a helyi önkormányzat és minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása, a helyi önkormányzat által a helyben központosított közbeszerzés keretében, valamint több helyi önkormányzat, illetve a közös hivatalhoz tartozó települések központosított közbeszerzési rendszere keretében ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács;

c) az a jogképes szervezet, amelyet közérdekű, de nem ipari vagy kereskedelmi jellegű tevékenység folytatása céljából hoznak létre, vagy amely ilyen tevékenységet lát el, ha az a)–d) pontokban meghatározott egy vagy több szervezet, az Országgyűlés vagy a Kormány külön-külön vagy együttesen, közvetlenül vagy közvetetten

meghatározó befolyást képes felette gyakorolni vagy működését többségi részben egy vagy több ilyen szervezet (testület) finanszírozza;

d) a 9. § (1) bekezdés k) pontja szerinti gazdálkodó szervezet;

e) az a)-d) pontok hatálya alá nem tartozó gazdálkodó szervezet [[Ptk. 685. § c\) pontja](#)], amely a 114. § (2) bekezdésében meghatározott közszolgáltatói tevékenységek valamelyikét folytatja, és amely felett az a)-d) pontokban meghatározott egy vagy több szervezet közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást képes gyakorolni, a 114. § (2) bekezdése szerinti közszolgáltatói tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során;

f) az a)-e) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet, amely a 114. § (2) bekezdésében meghatározott egy vagy több közszolgáltatói tevékenységét különleges vagy kizárólagos jog alapján folytatja, a 114. § (2) bekezdése szerinti közszolgáltatói tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során;

g)* a támogatásból megvalósuló beszerzés vonatkozásában az a)-f) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet - az uniós értékhatárt el nem érő beszerzés esetén az egyéni vállalkozó kivételével -, amelynek szolgáltatás-megrendelését, árubeszerzését vagy építési beruházását az a)-d) pontok hatálya alá tartozó egy vagy több szervezet az uniós értékhatárt elérő értékű beszerzés esetében többségi részben, a nemzeti értékhatárt elérő, de az uniós értékhatárt el nem érő értékű beszerzés esetében hetvenöt százalékot meghaladó részben közvetlenül támogatja;

h) az adott beszerzés megvalósításakor az a)-g) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet, amely önként vagy szerződésben vállalt erre vonatkozó kötelezettség vagy külön jogszabály kötelezése alapján folytat le közbeszerzési eljárást.

Közreműködő Szervezet (KSz): Az operatív programok végrehajtásának adminisztratív, pénzügyi feladatait ellátó szervezet, melynek feladatai az irányító hatóság és a közreműködő szervezet közötti együttműködési megállapodásban kerülnek rögzítésre.

Megfelelő módon történő aláírás igazolása: az A.1. című melléklet szerint történik.

Melléklet: A pályázatban rögzített, egyes tényt (tényeket) alátámasztó, és így a pályázat elbírálását megalapozó dokumentum.

Nehéz helyzetben lévő vállalkozás: a 37/2011. (III. 20.) Korm. rendelet 6. §-ában meghatározott vállalkozás

Operatív program: A Nemzeti Stratégiai Referencia Keret végrehajtására vonatkozó, több évre szóló prioritások egységes rendszerét tartalmazó dokumentum, melyet a Kormány előterjesztése alapján az Európai Bizottság hagy jóvá.

Összeférhetetlenség: a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 6. § (1) bekezdés szerint összeférhetlenség azzal szemben áll fenn,

- a) aki a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntéshozó.
- aa) Döntés előkészítésben közreműködőnek minősül: az a természetes személy, aki
    - aa1) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,
    - aa2) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattételi, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;
  - ab) Döntéshozónak minősül: az a természetes személy, aki
    - ab1) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult, vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,
    - ab2) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétó-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

b) kizárt közjogi tisztségviselő,
kizárt közjogi tisztségviselőnek minősül: a Kormány tagja, a kormánybiztos, az államtitkár, a szakállamtitkár, a regionális fejlesztési tanács elnöke, a fejlesztéspolitikai ügyekben feladatkörrel rendelkező központi hivatal vezetője, a regionális fejlesztési tanács által törvény előírása alapján létrehozott társaság vezető tisztségviselői, felügyelő bizottsága tagjai, illetve az Ágazati Operatív Programok Közreműködő szervezetei vezető tisztségviselői és ellenőrző szervének tagjai;

c) az a)-b) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója, közeli hozzátartozó: a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) által meghatározott közeli hozzátartozó;

d) az a)-c) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság, valamely személy tulajdonában álló gazdasági társaságnak minősül:

da) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

db) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

dc) a tulajdonában álló b) pont szerinti társaság

dc1) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

dc2) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot).

Permentesség: Az ingatlan nem áll peres eljárás alatt. (A tulajdoni lap perfeljegyzést nem tartalmaz.)

Projektarányos akadálymentesítés:

A pályázattal érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket.

Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengén látók miatt, a megfelelő színkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása, stb.).

Elektromos hálózat teljes felújításánál pl. a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni, stb.

Az akadálymentesség projektarányos teljesülése egy preventív, megelőző gondolkodásmódot jelent, a célja, hogy a pályázat keretében végrehajtandó beruházással már „akadályt” ne építsünk.

Projekt fenntartási jelentés: a Kedvezményezettnek a kötelező fenntartási időszak alatt a Támogatási Szerződésben meghatározott rendszerességű és tartalmú adatszolgáltatási kötelezettsége a Közreműködő Szervezet felé

Projekt költségeinek forrása:

Elszámolható költség forrása = igényelt támogatás + elszámolható költségre eső önrész

Projekt összköltség forrása = igényelt támogatás + elszámolható költségre eső önrész + nem elszámolható költségek fedezete

Szabálytalansági eljárás: a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben meghatározott eljárás.

Szintentartó és helyettesítő beruházás: Tárgyi eszközökbe vagy immateriális javakba történő beruházás, amely nem jár új létesítmény felállításával, nem jár meglévő létesítmény bővítésével, egy létesítmény szolgáltatásainak bővítésével; illetve olyan eszközök beszerzése, amely a kedvezményezett által már használt tárgyi eszközt, immateriális jószágot váltja ki anélkül, hogy a kiváltás a nyújtott szolgáltatás alapvető változását eredményezné.

Támogatás mértéke: Az igényelt támogatás és az összes elszámolható költség hányadosa, %-os mértékben kifejezve, hat tizedesre kerekítve.

H15. Segédletek

1. A pályázati csomaghoz benyújtandó általános mellékletek formai és tartalmi követelményei
2. Támogatási Szerződés minta
3. Segédlet a Támogatási Szerződés kitöltéséhez
4. Pénzügyi elszámolás részletes szabályai
5. Útmutató a Regionális Operatív Programok keretében konzorciumi formában megvalósuló projektek kezeléséhez
6. Konzorciumi megállapodás minták:
  - Konzorciumi megállapodás minta a pályázat benyújtására
  - Konzorciumi megállapodás minta a támogatásban részesített projekt megvalósítására
  - Konzorciumi megállapodás minta a támogatásban részesített, országos közút területén megvalósítandó közlekedésfejlesztési tevékenységet tartalmazó projekt megvalósítására – kéttagú konzorciumok esetén
  - Konzorciumi megállapodás minta a támogatásban részesített, országos közút területén megvalósítandó közlekedésfejlesztési tevékenységet tartalmazó projekt megvalósítására – többtagú konzorciumok esetén
7. Útmutató a Regionális Operatív Programok keretében megvalósítandó projektek tartalomváltozásának kezelésére
8. Esélyegyenlőségi útmutató
9. Útmutató a fenntartható fejlődés érvényesítéséhez
10. Egységes szerkezetbe foglalt területi kohéziós útmutató
11. Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei
12. Arculati kézikönyv
13. Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez
14. Közzétételi Kérelem
15. Könyvvizsgálói igazolás minta
16. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 38. cikke szerinti lista (Annex I)
17. Nyilatkozat a KKV-minősítésről
18. Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében

19. Pályázati segédlet az EU támogatás felhasználásával megvalósuló, önkormányzati szerepvállalással megvalósítani tervezett, állami útfejlesztést tartalmazó projektek pályázatának benyújtásához

PROJEKT ADATLAP

a

Dél-Alföldi Operatív Program
Dél-Dunántúli Operatív Program
Észak-Alföldi Operatív Program
Észak-Magyarországi Operatív Program
Közép-Dunántúli Operatív Program
Nyugat-Dunántúli Operatív Program

Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése
c. pályázati felhíváshoz

Kódszám:

DDOP-2.1.1/D-12, KDOP-2.1.1/D-12, NYDOP-2.1.1/F-12

DAOP-2.1.1/J-12

DDOP-2.1.1/A.B-12

ÉAOP-2.1.1/A.I-12

ÉMOP-2.1.1/B-12

KDOP-2.1.1/B-12

PROJEKT ADATLAP

1. TÁMOGATÁSI KONSTRUKCIÓ MEGJELÖLÉSE

1.1. A pályázati felhívás kódszáma	DAOP-2.1.1/J-12 DDOP-2.1.1/A.B-12 ÉAOP-2.1.1/A.I-12 ÉMOP-2.1.1/B-12 KDOP-2.1.1/B-12 DDOP-2.1.1/D-12 KDOP-2.1.1/D-12 NYDOP-2.1.1/F-12
------------------------------------	---

2. A PROJEKT ÖSSZEGZŐ ADATAI

2.1. A fejlesztéssel érintett projekt megvalósulási helye	Dél-Alföldi régió Észak-Alföldi régió Észak-Magyarországi régió Nyugat-Dunántúli Régió, Balatoni Üdülő Körzet Dél-Dunántúli régió, Balatoni Üdülő Körzet Dél-Dunántúli régió, Balatoni Üdülő Körzet területén kívül Közép-Dunántúli régió, Balatoni Üdülő Körzet Közép-Dunántúli régió, Balatoni Üdülő Körzet területén kívül
2.2. A fejlesztéssel érintett szervezet típusa	1. Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek 2. Önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozás 3. Központi költségvetési szerv 4. Állami többségi tulajdonú vállalkozás 5. Egyesület, alapítvány, egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezet 6. Magánvállalkozás, szövetkezet, egyéni vállalkozók 7. Egyházak, szervezeti egységeik, illetve intézményeik
2.3. A fejlesztéssel érintett vállalkozás típusa	Mikro-, egyéni vagy kisvállalkozás Középvállalkozás Nem KKV
2.4. A fejlesztéssel érintett projekt tevékenysége	Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása Természeti és környezeti értékek ökoturisztikai célú Turisztikai célú kerékpárforgalmi létesítmények kialakítása és fejlesztése Kerékpáros turisztikai szolgáltatások kialakítása és fejlesztése Parti sétányok kialakítása, fejlesztése Meglévő, az Országos Egészségturizmus stratégia alapján nemzetközi, illetve országos/regionális jelentőségű gyógy- és termálfürdők, illetve egyéb gyógytényezőkon alapuló egészségturisztikai helyszínek technológiai és szolgáltatásfejlesztése Meglévő állatkertek, vadasparkok turisztikai célú fejlesztése Természetes fürdőhelyek turisztikai célú fejlesztése Személyhajó kikötők, vitorlaskikötők, csónakkikötők és kapcsolódó szolgáltató létesítmények turisztikai célú fejlesztése és kiépítése Vallási turizmus fejlesztése, beleértve zarándokutak és zarándokszálláshelyek fejlesztése Turisztikai célú vállalkozási tevékenység

2.5. A projekt címe (max. 250 karakter)	
2.6. A projekt megvalósulásának helyszíne (konzorcium esetén a	
Régió:	
Megye:	
Kistérség:	
Település:	
Irányítószám:	
Közterület (út, utca, tér, köz, egyéb)	
Házzám:	
Helyrajzi szám:	

2.7. A projekt megvalósításának kezdete:	_____ év ___ hó ___ nap
2.8. A projekt megvalósításának befejezése:	_____ év ___ hó ___ nap
2.9. A projekt elszámolható költségei összesen (Ft)	
2.10. Az igényelt támogatás összege (Ft)	
2.11.. A támogatás mértéke (%)	

2.12. Kérjük adjon rövid összefoglalást a projektről: a fejlesztés célja, célcsoportja, várható eredményei (maximum 1000 karakter)

--

3. A PÁLYÁZÓ ADATAI

(Cégkivonat, vállalkozói igazolvány, éves beszámoló, alapító okirat EVA/SZJA – bevallásban szereplő adatok alapján)

3.1. A pályázó teljes neve:	
3.2. A pályázó rövidített neve (amennyiben releváns):	
3.3 A Pályázó ÁFA levonási joga a támogatott projekttel kapcsolatban:	
3.4. Gazdálkodási formakód:	
3.5. Önkormányzati törzsszám (önkormányzatok esetében):	
3.6. Adószám:	
3.7. Adóazonosító jel - akik nem rendelkeznek adószámmal	
3.8. Bankszámlaszám:	
3.9. Statisztikai szám:	
3.10. Cégbírósi bejegyzés/ bírósági nyilvántartásba vétel/vállalkozói igazolvány száma: (önkormányzatok esetében nem releváns)	
3.11. Alapítás időpontja (alapító okirat, önkormányzat esetén alakuló ülés dátuma):	_____ év ___ hó ___ nap
3.12. Minősítési kód:	
3.13. Főtevékenység TEÁOR száma és megnevezése	
3.14. Fejlesztendő tevékenység TEÁOR száma és tevékenység megnevezése	
3.15. A pályázó székhelye:	
Ország	
Külföldi székhely esetén a teljes cím	
Régió:	
Megye:	
Kistérség:	
Megye:	
Település:	
Irányítószám:	
Közterület (út, utca, tér, köz, egyéb)	
Házszám	
Helyrajzi szám:	

3.16. A pályázó fióktelepe: (külföldi székhellyel rendelkező pályázók esetén)	
Régió:	
Megye:	
Kistérség:	
Megye:	
Település:	
Irányítószám:	
Közterület (út, utca, tér, köz, egyéb)	
Házszám	
Helyrajzi szám	
3.17. A pályázó postacíme	

Régió:	
Megye:	
Kistérség:	
Megye:	
Település:	
Irányítószám:	
Közterület (út, utca, tér, köz, egyéb)	
Házzszám:	
Helyrajzi szám:	
Postafiók irányítószám:	
Postafiók:	
Honlap:	
3.18. A pályázó hivatalos képviselőjének/képviselőinek (vezetője, aláírója) adatai	
Név:	
Beosztás:	
Telefon 1:	
Telefon 2:	
Fax 1:	
Fax 2:	
e-mail:	
Név:	
Beosztás:	
Telefon 1:	
Telefon 2:	
Fax 1:	
Fax 2:	
e-mail:	
3.19. Kapcsolattartó személy (projekt menedzser) adatai	
Név:	
Beosztás:	
Telefon 1:	
Telefon 2:	
Fax 1:	
Fax 2:	
e-mail:	
3.20. Konzorciumi tag (amennyiben releváns)	
Név 1:	
Gazdálkodási/jogi forma:	
Adószám:	
Statisztikai számjel	
Név 2:	
Gazdálkodási/jogi forma:	
Adószám:	
Statisztikai számjel	

3.21. Gazdálkodási adatok (utolsó két lezárt év adatai ezer Ft-ban)

3.21.1. Vállalkozások esetében

Megnevezés	..... év	..... év
Éves nettó árbevétel vagy adóalapba beszámított bevétel		
Adózás előtti eredmény vagy jövedelem, illetve veszteség		
Saját tőke vagy vállalkozói adóalap		
Mérlegfőösszeg		
Általános statisztikai állományi létszám (fő) (az előző 12 havi KSH létszámjelentésben vagy munkaügyi nyilvántartásban szerepelő teljes munkaidős létszám számtani átlaga, törtszám esetén lefelé kerekítve)		

3.21.2. Önkormányzatok vagy önkormányzati társulások esetében

Megnevezés	..... év	..... év
Sajátos működési bevétele		
Mérlegfőösszeg		
Módosított pénzmaradvány		
Tartalékba helyezhető pénzösszeg		
Önhibáján kívül hátrányos gazdálkodási helyzetű? (igen/nem)		

3.21.3. Költségvetési intézmények esetében

Megnevezés	..... év	..... év
Intézményi költségvetésének fő összege		
Általános statisztikai állományi létszám (fő) (az előző 12 havi KSH létszámjelentésben vagy munkaügyi nyilvántartásban szerepelő teljes munkaidős létszám számtani átlaga, törtszám esetén lefelé kerekítve)		

3.21.4. Non-profit szervezetek esetében

Megnevezés	..... év	..... év
Összes bevétel		
Adózás előtti eredmény		
Saját tőke		
Mérlegfőösszeg		
Általános statisztikai állományi létszám (fő) (az előző 12 havi KSH létszámjelentésben vagy munkaügyi nyilvántartásban szerepelő teljes munkaidős létszám számtani átlaga, törtszám esetén lefelé kerekítve)		

3.22. A pályázkészítő adatai (amennyiben a pályázatot nem a pályázó készítette, hanem külső céget bízott meg ezzel)

Cégnév/Név:	
Telefonszám:	
Fax szám:	
e-mail cím:	

4. A PÁLYÁZÓ BEMUTATÁSA

A pályázó részletes bemutatását nem itt, hanem a Megvalósíthatósági Tanulmány 2. pontjában kell megtenni. Itt az adatlapon csak az alábbi kérdésre kell célirányos, rövid választ adni.

4.1. A szervezet/vállalkozás tulajdonosai/alapítói (non-profit szervezet esetén) /felügyeleti szerv (költségvetési szerv esetén).

A kérdés nem értelmezhető a szervezetre:

Tulajdonos/alapító/felügyeleti szerv neve	Tulajdoni hányad százalék (%-ban)	Származási ország	Adószám	Adóazonosító jel

4.2. Az elmúlt öt évben állami támogatásból megvalósított projektek, illetve a szervezet életében jelentős projektek bemutatására nem itt, hanem a megvalósíthatósági tanulmány 2. pontjában kerül sor.

4.3. Jelölje meg a projekt megvalósításáért felelős projekt menedzsert! A projekt végrehajtásához szükséges humán erőforrás bemutatására nem itt, hanem a megvalósíthatósági tanulmány 4.3 pontjában kerül sor.

A) .....szöveg, 25.....szakképzettséggel rendelkezik ..... (fő):	
B) Projekt menedzser, heti ..... órában (fő):	
C) Egyéb ..... (fő)	

5.1.2. - Források (Ft, illetve %)

Forrás	Ft	%
I. saját forrás		
I/1. a támogatást igénylő hozzájárulása		
I/2. partnerek hozzájárulása		
I/3. bankhitel		
I/4. egyéb, saját forrás kiegészítő támogatás		
II. egyéb támogatás: ...		
III. a támogatási konstrukció keretében igényelt támogatás		
Összesen		100%

Megjegyzés: Az összes költségnek és az összes forrásnak meg kell egyeznie!

5.2. Számszerűsíthető eredmények

Mutassa be a projekt megvalósításának számszerűsíthető eredményeit (projekt indikátorai). Kérjük, hogy a táblázatban az Útmutatóban megadott mutatókat szerepeltesse évek szerinti bontásban (amennyiben az évek szerinti bontás lehetséges).

Mutató neve	Típus	Mértékegység	Bázisérték	Megvalósítási és fenntartási időszak					Mutató forrása	
				Megvalósítás 1.	Megvalósítás 2.	Fenntartás 1.	Fenntartás 2.	Fenntartás 3.		Fenntartás 4.
Támogatott turisztikai attrakciók látogatottsága	Eredmény	Fő								
Látogatószám <i>(szolgáltatást igénybe vevők száma)</i> <i>Önálló szolgáltatás, illetve szálláshely szolgáltatásának fejlesztése esetén töltendő ki</i>	Eredmény	Fő								
Teremtett új munkahelyek száma (Minimálisan elvárt célérték: 2 fő , FTE-ben számítva; ld. Indikátorok számításához használandó kötelező módszertan)	Eredmény	Fő	0							
Teremtett munkahelyek száma – nők	Eredmény	Fő	0							
A program hatására teremtett fő állású új munkahelyeken foglalkoztatott hátrányos helyzetűek száma	Eredmény	Fő	0							
Támogatott turisztikai attrakció / szolgáltatás árbevétele (Ft-ban)	Eredmény	Ezer Ft								
Megépített kerékpáros utak hossza	output	km	0							
A kijelölt egyéb kerékpárforgalmi létesítmények hossza	output	km	0							

6. Fenntarthatóság

Ismertesse a projekt eredményeinek fenntartására vonatkozó elképzeléseit! Kérjük mutassa be hogyan biztosítható a fenntartási időszakra vállalt indikátorok teljesítése, valamint a projekt keretében létrehozott fejlesztés finanszírozása biztosítása a támogatás megszűnését követően (számszerűen alátámasztva, maximum 2000 karakter)

7. Esélyegyenlőségi vállalások

Az alábbi esélyegyenlőségi intézkedések közül legalább kettő vállalása kötelező. Az egyes intézkedések értelmezésében az Esélyegyenlőségi útmutató nyújt segítséget.

A megadott mértékegységnek megfelelően - adja meg a vállalt intézkedéseknek a pályázat benyújtásakor (2. oszlop), majd a 3. oszlopban a projekt befejezéskor ill. a 4. oszlopban a projekt fenntartás végéig várható átlagos értéket.

Esélyegyenlőségi intézkedések	Pályázat benyújtásakor érvényes érték	Projekt befejezésekor tervezett érték	Projekt fenntartás végén tervezett érték
2. Esélyegyenlőségi terv (foglalkoztatási ET) megléte (I/N)			
3. Hasonló/azonos munkakörben dolgozó munkatársak azonos bérezésben részesülnek (I/N)			
13. Részmunkaidős foglalkoztatottak száma (fő)			
15. Fogyatékossgal élő alkalmazottak száma (fő)			
16. Roma foglalkoztatottak száma (fő)			
23. Nők száma a foglalkoztatottak közt (fő)			

8. Környezeti fenntarthatósági vállalások

Az alábbi környezeti fenntarthatósági szempontok közül legalább kettő vállalása kötelező. Az egyes szempontok értelmezésében az Útmutató a fenntartható fejlődés érvényesítéséhez nyújt segítséget.

	2	3	4.c.	5	6
	Választható környezeti fenntarthatósági szempontok	Mértékegység	Pályázat benyújtásakor érvényes érték	Projekt befejezésekor tervezett érték	Projektfenntartás végén tervezett érték
menedzsment és tervezés (választott)	1. Környezeti szempontú tanúsítás szerint működik	I/N			
	10. BAT technológiát önkéntesen alkalmaz (BAT technológiák száma)	db			
	11. Környezeti szempontokat alkalmaz az eszközök, termékek, alapanyagok, szolgáltatások beszerzésénél	I/N			
	19. A fejlesztés hozzájárul a tájképi/ településképi/ természeti/ kulturális /építészeti érték vagy értékek megőrzéséhez	I/N			
szolgáltató	27. Jobb összesített energetikai jellemzőkkel (energiatanúsítvánnyal) rendelkező épületek száma	db			
	31. Megújuló energia arányának növelése a teljes energiafelhasználáson belül	megújuló energia felhasználás teljes energiafelhasználás	kWh kWh		

9. Egyéb, tájékoztató jellegű adatok

1.	<p>A felajánlani kívánt biztosíték:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jelzálogjog ingatlanra • jelzálogjog ingóságra, • bankgarancia, • biztosítási szerződés alapján kiállított készfizető kezességvállalást tartalmazó kötelezvény, • garanciaszervezet által vállalt kezesség, • garanciabiztosítási szerződés alapján kiállított kötelezvény, • óvadék, • egyházi intézmény részére az intézményt fenntartó egyház, vagy annak szervezeti egysége által biztosított készfizető kezességvállalás. <p>A 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 57-59. §-a szerinti biztosítékok nyújtására nem vagyok kötelezett.</p> <p>(Konzorciumok esetén amennyiben valamely tag biztosítéknyújtásra kötelezett, akkor meg kell jelölni a felajánlani kívánt biztosítékok.)</p>	Igen/ Nem
----	--	--------------

2.	Környezeti hatástanulmány elkészítése számomra jogszabályi alapján - kötelező - nem kötelező Amennyiben környezeti hatástanulmány elkészítése számomra kötelező, úgy a Támogatási Szerződés megkötése előtt a hatástanulmányt benyújtom.	Igen/ Nem
3.	Fejlesztési adókedvezményben - nem részesültem. - részesültem, de a jelen projekt nem került bejelentésre. - részesültem a jelen projekttel.	
4.	A projekthez tervezett banki hitel, mint önrész	támogatott hitel, melynek támogatástartalma: nem támogatott hitel

10. Nyilatkozat

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy:

- A projekt adatlapon és mellékleteiben feltüntetett adatok teljes körűek, valódiak és hitelesek, az abban tett nyilatkozatok a valóságnak megfelelnek;
- a vonatkozó Pályázati Felhívást és Pályázati Útmutatót, a vonatkozó jogszabályokat megismertem, tudomásul vettem, az abban foglalt feltételeket, kikötéseket, és korlátozásokat magamra, illetve az általam képviselt szervezetre nézve kötelezőnek ismerem el, illetve kijelentem, hogy az abban foglalt feltételeknek és kikötéseknek az általam képviselt szervezet megfelel, és biztosítom, hogy a támogatási jogviszony fennállásának teljes időtartama alatt megfeleljen,
- a vonatkozó pályázati útmutató részét képező támogatási szerződés tervezetét és az általános szerződési feltételt megismertem, és vállalom, hogy a támogatás megítélése esetén az abban foglalt feltételekkel szerződést kötök a közreműködő szervezettel,
- a vonatkozó Pályázati Felhívásban, Pályázati Útmutatóban, valamint a vonatkozó jogszabályokban meghatározott, a pályázó szervezetek részére előírt hozzájárulást igénylő feltételekhez a hozzájárulást jelen nyilatkozat aláírásával megadom,
- a vonatkozó Pályázati felhívásban és a vonatkozó Pályázati Útmutatóban előírt bejelentési tájékoztatósi, nyilatkozati tételi, adatszolgáltatási és ellenőrzési és egyéb kötelezettségeknek eleget teszek,
- a vonatkozó Pályázati Útmutatóban előírt tájékoztatósi követelményeket, esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági szempontokat megismertem, és a pályázat megvalósítása során az általam képviselt szervezet annak betartásával jár el,
- az általam képviselt szervezettel szemben egyéb, támogathatóságot kizáró, a vonatkozó jogszabályokban, a vonatkozó Pályázati Felhívásban és a vonatkozó Pályázati Útmutatóban foglalt kizáró ok nem áll fenn;
- a projekt adatlaphoz mellékelt okiratok másolatai és az elektronikus adathordozón szereplő adatok az eredeti példányokkal mindenben megegyeznek és a pályázó szervezet székhelyén/telephelyén rendelkezésre állnak,
- az általam képviselt szervezet alapító (létesítő) okirata, illetve külön jogszabály szerinti nyilvántartásba vételt igazoló okirata alapján jogosult vagyok a pályázó szervezet képviselőjére (és cégjegyzésére). Kijelentem továbbá, hogy a testületi szervek részéről a pályázat benyújtásához és a jelen nyilatkozat megtételéhez szükséges felhatalmazással rendelkezem, a szervezet tulajdonosai a pályázat benyújtását jóváhagyták és harmadik személyeknek semminemű olyan jogosultsága nincs, mely az általam képviselt szervezet részéről megakadályozná vagy bármiben korlátozná a pályázat megvalósítását, és az abban, valamint a vonatkozó Pályázati Útmutatóban és a jogszabályokban foglalt kötelezettségek maradéktalan teljesítését.

Kelt: .....

Cégszerű aláírás

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a

Dél-Alföldi Operatív Program
Dél-Dunántúli Operatív Program
Észak-Alföldi Operatív Program
Észak-Magyarországi Operatív Program
Közép-Dunántúli Operatív Program
Nyugat-Dunántúli Operatív Program

Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése

c.

konstrukciójához

Kódszám:

DDOP-2.1.1/D-12, KDOP-2.1.1/D-12, NYDOP-2.1.1/F-12

DAOP-2.1.1/J-12

DDOP-2.1.1/A.B-12

ÉAOP-2.1.1/A.I-12

ÉMOP-2.1.1/B-12

KDOP-2.1.1/B-12

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Tartalomjegyzék

A. TÁMOGATÁS CÉLJA ÉS HÁTTERE	4
A1. Alapvető cél	5
A1.1 Részcélok	5
A2. Rendelkezésre álló forrás	6
A3. Támogatható pályázatok várható száma	7
B. PÁLYÁZÓK KÖRE	7
C. A PÁLYÁZAT TARTALMA	8
C1. Támogatható tevékenységek köre	8
C2. Nem támogatható tevékenységek	12
C3. Elszámolható költségek	13
C.4 Támogatható tevékenységek állami támogatási jogcímek és kategóriák szerinti besorolása	17
C5. A projekt tartalmára vonatkozó speciális előírások	19
C5.1 Projekt területi korlátozása	19
C5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek:	21
C5.3. Egyéb speciális feltételek	21
C6. Speciális kizáró okok	31
C6.1. A pályázó személyére vonatkozó speciális kizáró okok	31
C6.2. A projektre vonatkozó speciális kizáró okok	31
D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK	31
D1. Támogatás formája	31
D2. Támogatás mértéke	32
D3. Támogatás összege	33
D4. Az önerő mértéke	35
D5. Előleg mértéke	35
D6. Biztosítékadási kötelezettség	35
E KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	36
E1. A pályázat nem hiánypótolható befogadási és jogosultsági kritériumai	36
E.2. Támogathatósági kritériumok	37
E.2.1 Teljességi kritériumok	37
E.2.2 Tartalmi értékelés	38
E.2.2.1 Tartalmi – szakmai megfelelőségi kritériumok	38
E.2.2.2 Pontozással értékelt tartalmi szakmai szempontok	42
E3. Projekt-kiválasztási folyamat	46
E4. Csatolandó mellékletek	46
E5. Monitoring mutatók	49
F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK	50
F1. A pályázatok benyújtásának helye és határideje	50
F2. További információ	52
F3. Vonatkozó speciális jogszabályok listája	52
F4. Fogalomjegyzék	53
F5. Mellékletek	56

A Pályázati Felhívás elválaszthatatlan része a Pályázati Útmutató a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében megjelent Pályázati Felhívásokhoz – 2012-01. számú verzió c. dokumentum (a továbbiakban: Pályázati Útmutató c. dokumentum), mely a Projekt adatlappal együtt tartalmazza a pályázat elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Pályázati Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek a Pályázati Útmutató c. dokumentumban megfogalmazott általános előírásoktól, és az eltérés tényére kifejezett hivatkozás történik, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt pályázók figyelmét, hogy a Pályázati Felhívás, valamint a Pályázati Útmutató, illetve ezek dokumentumai esetén a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (továbbiakban: NFÜ) a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.nfu.hu honlapon megjelenő közleményeket! A beadás előtt ellenőrizték, hogy a pályázati dokumentumokat a honlapon megadott sablonoknak megfelelően állították össze, mert az ettől való (akár formai, akár tartalmi) eltérés esetén a pályázat elutasításra kerülhet.

A pályázatot (kitöltött projekt adatlapot és a felhívásban, valamint az útmutatóban előírt mellékleteket) elektronikus adathordozón (kizárólag egyszer írható, írásvédett CD lemezen) a pályázati kiírás részét képező, kinyomtatott és cégszerűen aláírt nyilatkozattal együtt zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai/futárposta (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) szállítás igénybevételével kell beküldeni.

A. TÁMOGATÁS CÉLJA ÉS HÁTTERE

Turisztikai attrakció és szolgáltatás fogalma egymástól nem elválasztható. attrakció olyan természeti vagy kulturális örökség a látogatás feltételeit megteremtő szolgáltatásokkal együtt, amely a látogatót egy bizonyos helyszín meglátogatására ösztönzi, vagy konkrét, tudatos emberi tevékenység eredményeképpen létrejött létesítmény, amelyet kifejezetten turisztikai céllal, a látogatók szükségleteinek kielégítésére hoztak létre. Turisztikai attrakció lehet egy jól körülhatárolható egység (például egy múzeum), amelyben turisztikai szolgáltatásokat (is) nyújtanak. Ugyanakkor turisztikai attrakció lehet egy kiterjedtebb földrajzi terület (például egy kézművességéről ismert település vagy egy nagy kiterjedésű tó), ebben az esetben egy nyújtott szolgáltatás (például csónakázási lehetőség) ugyan nyilvánvalóan az attrakció vonzerejére épít, mégis kezelhetjük külön, attrakciótól függetlenül megvalósított szolgáltatásnak.

Jelen pályázati felhívás keretében a turisták számára vonzerőt, élményeket, időtöltési lehetőséget nyújtó **turisztikai attrakciók, valamint turisztikai szolgáltatások fejlesztése támogatható**. Az így kialakítható, a turisták igényeinek megfelelő színvonalú *turisztikai termékekkel* növelhető az attrakciók látogatottsága és jövedelemtermelő képessége, valamint mérsékelhető a turizmus időbeli koncentráltasága.

A korábbi turisztikai attrakciófejlesztési pályázatok egyik tapasztalata, hogy a nagyobb összegű, gyakran elsősorban infrastrukturális fejlesztéseket tartalmazó projektek megvalósítása sok esetben nem hoz létre valódi turisztikai terméket, csak annak egy elemét. Ezért az *attrakciók létrehozása során* szükség van olyan kiegészítő elemekre, azaz *szolgáltatásokra* is, amelyek lehetővé teszik a turisták számára a további időtöltést és kikapcsolódást, amelyek újabb pozitív élményekkel gazdagítják az eltöltött időt, de amelyek önmagukban nem szükségszerűen jelentenek elegendő vonzerőt az odalátogatáshoz.

Ilyen kiegészítő elemek lehetnek *például* garantált programok (így kultúra-specifikus idegenvezetés, helyszíni foglalkoztatással egybekötött hagyományőrző kézműves tevékenység), eszközkölcsonzés, városnézés, geocaching, helyfüggő mobil tartalmak, az attrakciók látogatóit kiszolgáló vendéglátó egységek. A kiegészítő elemeknek és szolgáltatásoknak, amennyiben meglévő attrakcióhoz kapcsolódnak, annak kínálatával összhangban kell lenniük, továbbá szükséges illeszkedniük a desztináció jellegéhez és kínálatához. Minden esetben, de különösen újszerű és egyedi, illetve a meglévő kínálatához nem illeszkedő szolgáltatások esetén elengedhetetlen a megalapozottság, indokoltság, az üzleti fenntarthatóság reális alátámasztása, bizonyítása, hogy egyenként és összességében is minőségi kínálatot biztosítsanak a látogatók számára.

Mind a turisztikai attrakciók, mind a szolgáltatások esetében elengedhetetlen a más piaci szereplőkkel való együttműködés. Ebben lehet partner kapcsolódó attrakció, szálláshely vagy más szolgáltatás, illetve egyéb turizmusban érintett szervezet. Minden projektben kötelező az együttműködések és azok formáját bemutatni.

A turisztikai attrakciók és kiegészítő szolgáltatások megvalósításán keresztül a látogatók számának ésszerű növelése (stabil, fenntartható látogatói létszám elérése), a turisták által az adott turisztikai célterületen eltöltött tartózkodási idő és az egy főre eső költség növekedése, valamint új munkahelyek teremtése az elvárás.

Jelen felhívás a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet nyugat-dunántúli településein támogatja továbbá a szálláshelyek szolgáltatásfejlesztését, tekintettel arra, hogy a Turisztikai szolgáltatások fejlesztése c. pályázati felhívásban erre nem volt lehetőség. Szálláshelyek fejlesztése esetében a meglévő férőhelyek fejlesztésén keresztül (bővítés nélkül) megvalósítható kategóriaváltás is támogatható, legfeljebb 4*-os kategóriáig.

A1. Alapvető cél

A konstrukció alapvető célja a hazai turizmus szektor és ezen keresztül a teljes magyar gazdaság versenyképességének erősítése, a turizmusból származó jövedelmek növelése és munkahelyek teremtése.

Ennek érdekében a konstrukció versenyképes turisztikai attrakciók és szolgáltatások kialakítását és fejlesztését támogatja. A létrehozandó szolgáltatások kapcsolódhatnak attrakcióhoz, de attól függetlenül is megvalósíthatók. Szálláshely szolgáltatásainak fejlesztése nem támogatható, kivéve vallási turizmus célú szálláshelyek (beleértve zarándokszálláshelyek) fejlesztését, valamint a BKÜ nyugat-dunántúli településein támogatható üzleti célú szálláshelyek minőségének fejlesztését. Szálláshelyek fejlesztése esetében a meglévő férőhelyek fejlesztésén keresztül (bővítés nélkül) megvalósítható kategóriaváltás is támogatható, legfeljebb 4*-os kategóriáig. (Vallási turizmus célú szálláshely meghatározását lásd a fogalomjegyzékben. Jelen felhívás vonatkozásában vallási turizmus célú szálláshelynek a felhívásban foglalt egyéb szakmai feltételeken túl közösségi szálláshelyre vonatkozó feltételeket kell teljesítenie.)

A1.1 Részcélok

a)

- A látogatók számának ésszerű növelése (stabil, fenntartható látogatói létszám elérése).
- Egymáshoz kapcsolódó, egymást kiegészítő attrakciók és szolgáltatások, illetve tematikus utak kialakításának és fejlesztésének ösztönzése.
- Turizmus területi koncentrációjának csökkentése.
- Turizmus időbeli koncentrációjának csökkentése.

Ezen célok elérését turisztikai attrakciók kialakítása és fejlesztése, valamint meglévő (különösen korábbi turisztikai programokból támogatott) turisztikai attrakciók területén vagy azok környezetében illetve azokhoz kapcsolódóan, valamint turisztikai attrakciókhoz közvetlenül nem kötődő turisztikai célú szolgáltatások létrehozása (beleértve szálláshelyekhez kapcsolódó szolgáltatásfejlesztést BKÜ nyugat-dunántúli településein) és fejlesztése segíti elő a pályázati felhívás keretében.

b)

A felhívás célja, hogy olyan projektek kerüljenek támogatásra, melyek:

- reális üzleti terven alapulnak és hosszú távon fenntarthatók;
- a célcsoport igényeinek megfelelően (jelleg, színvonal, stb.) kerülnek kialakításra;
- hozzájárulnak az egy turistára eső költség növekedéséhez;
- közvetlenül munkahelyet teremtenek.

c)

A fejlesztések célcsoportja elsősorban és legfőképp a turisták, de egyúttal a helyi lakosság részére is biztosítani kell a hozzáférést. A projekteknek *továbbá* az alábbi jellemzők közül legalább kettővel kell rendelkezniük:

- szezonon kívül (április 1. előtt és október 31. után) és/vagy időjárástól függetlenül is garantáltan igénybe vehető szolgáltatásokat kínál;
- innovatív, újszerű technológiai megoldásokat hasznosít (pl. internet, mobil technológiák, foglalási rendszerek);

- egyedi, az adott helyszínre jellemző sajátos értékekre épít,
- növeli a turisták átlagos tartózkodási idejét
- klímabarát szolgáltatásokat kínál¹.

A2. Rendelkezésre álló forrás

A kiírás meghirdetésekor az elszámolható közkiadásokra² rendelkezésre álló keretösszeg a 2011-2013. évben:

OP	Kódszám	millió Ft	A teljes kereten belül, gyógy- és termálfürdők fejlesztésére elkülönített indikatív* keret felosztás (millió Ft)	A teljes kereten belül, a II. benyújtási szakaszra elkülönített indikatív összeg (millió Ft)	A fennmaradó kereten belül, indikatív megosztás állami és önkormányzati, illetve ezen a körön kívüli szervezetek között, (millió Ft)**
Dél-Alföldi Operatív Program	DAOP-2.1.1/J-12	4050	-	450	1780 / 1820
Dél-Dunántúli Operatív Program (BKÜ nélkül)	DDOP-2.1.1/A.B-12	3300	-	300	-
Dél-Dunántúli Operatív Program Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetre	DDOP-2.1.1/D-12	1500	-	400	-
Észak-Alföldi Operatív Program	ÉAOP-2.1.1/A.I-12	6750	2000	1200	-
Észak-Magyarországi Operatív Program	ÉMOP-2.1.1/B-12	6350	-	500	-
Közép-Dunántúli Operatív Program (BKÜ nélkül)	KDOP-2.1.1/B-12	2000	-	1000	-
Közép-Dunántúli Operatív Program Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetre	KDOP-2.1.1/D-12	3500	-	300	-
Nyugat-Dunántúli Operatív Program Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetre	NYDOP-2.1.1/F-12	2600	-	200	1380 / 1020

*: Indikatív forrás: az értékelés során az adott típusú fejlesztésre elkülönített forrás, amely az adott típusú és az értékelés során a minimum pontszámot elérő projektek támogatására fordítandó. Az adott típusú projektekre külön sorrend kerül megállapításra, azok az indikatív keret erejéig nem versenyeznek a többi projekttel a forrásokért.

**.: Jelen értelmezésben *állami és önkormányzati szervezetek köre*: Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek: GFO 31, 32, 35, 36, 37; Önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozás; Állami többségi tulajdonú vállalkozás; Állam vagy önkormányzat többségi irányítása alatt álló non-profit szervezet.

Jelen értelmezésben *állami és önkormányzati szervezetek körén kívüli szervezetek*: Egyesület (GFO 52); alapítvány (GFO 56); egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezet (GFO 59); Magánvállal-

¹ A jelen felhívás mellékletét képező, „Útikalauz a klímabarát turizmushoz” c. kiadvány „2. A turistáknak szolgáltatásokat nyújtó különféle szervezetek” c. fejezetéből valósít meg legalább két darab javaslatot. (A pályázatban elfogadható megoldásokat a C5.3. Egyéb speciális feltételek pont tartalmazza!)

² Támogatható közkiadásnak minősül jelen pályázati felhívás esetében a projekt elszámolható összköltsége, amelybe beletartozik mind a megítélt támogatás, mind a közszféra szerv pályázó által biztosítandó önerő összege. A közszféra szerv pályázó definíciója a Pályázati Útmutató H14 pontjában található.

kozás, szövetkezet, egyéni vállalkozók; Egyházak, szervezeti egységeik, illetve intézményeik (GFO 55). (Non-profit szervezetek közül azok, amelyek nem az állam vagy önkormányzat többségi irányítása alatt állnak.)

Azon pályázatok, amelyekben mindkét kategóriába eső kedvezményezett részesül támogatásban, abba a kategóriába kerülnek besorolásra, amelyekre a nagyobb támogatás jut.

Jelen felhívás támogatási forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A3. Támogatható pályázatok várható száma

A támogatott pályázatok várható száma:

OP	db
Dél-Alföldi Operatív Program	30
Dél-Dunántúli Operatív Program (BKÜ nélkül)	12
Dél-Dunántúli Operatív Program Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetre	4
Észak-Alföldi Operatív Program	35
Észak-Magyarországi Operatív Program	35
Közép-Dunántúli Operatív Program (BKÜ nélkül)	20
Közép-Dunántúli Operatív Program Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetre	15
Nyugat-Dunántúli Operatív Program Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetre	10

B. PÁLYÁZÓK KÖRE

Jelen pályázati kiírás keretében az alábbi szervezetek pályázhatnak:

- I. Magyarországon bejegyzett székhelyű vagy EGT területén székhellyel és Magyarországon telephellyel rendelkező gazdasági társaságok.
  1. gazdasági társaságok (GFO 11, 21)
  2. szövetkezetek (GFO 124, 129)
  3. SZJA hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók (GFO 231, 232)
- II. Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek (GFO 31, 32, 35, 36, 37)
- III. Non-profit szervezetek (GFO 52, 55/egyházak, szervezeti egységeik, illetve intézményeik/, 56, 57, 59) (GFO Egyesület 52, Egyházi szervezet 55, Alapítvány 56, Nonprofit gazdasági társaság 57, Egyéb jogi személyiségű nonprofit szervezet 59)
- IV. Európai Területi Együttműködési Csoportosulás (GFO 952)

Alapítványok, egyesületek, egyéni vállalkozók és egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezetek csak abban az esetben nyújthatnak be pályázatot, amennyiben kettős könyvvitelt vezetnek!

A D. Pénzügyi feltételek pontban KKV-k számára meghatározott támogatási mérték igénybevételehez a pályázónak igazolnia kell, hogy a 800/2008/EK rendelet (a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal

összeegyeztethetőnek nyilvánításáról) 1. sz. melléklete alapján mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősül.

A pályázat benyújtása konzorciumi formában is lehetséges. Konzorciumvezető kizárólag olyan szervezet lehet, amely önállóan is jogosult projektjavaslat benyújtására.

A konzorciumi együttműködéssel kapcsolatban kérjük a tisztelt pályázókat, hogy vegyék figyelembe az alábbiakat:

- A konzorciumi együttműködés nem azonos a jelen pályázati felhívásban kötelezően előírt szakmai együttműködésekkel, és nem váltja ki azokat. Konzorciumi tagok között is szükséges a szakmai együttműködési megállapodásokat a felhívásban meghatározott kötelező tartalommal megkötni és benyújtani!
- Szakmai együttműködő partnerrel nem kötelező konzorciumban pályázni! Konzorciumi tag támogatásban részesül, azonban szakmai együttműködések konzorciumi együttműködés nélkül is értelmezhetőek.
- A konzorciumban való pályázás sikeréhez az egyes partnerek szoros és hosszú távú jó együttműködése szükséges. Az együttműködésben, vagy az egyes konzorciumi tagoknál jelentkező gondok a többi konzorciumi tag számára is akadályt jelenthetnek, az egész projekt megvalósítását lassíthatják, akadályozhatják.

Amennyiben a projekt állami tulajdonú országos közutat is érint, már a projekt előkészítésekor egyeztetni szükséges a vagyonkezelő Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal a megfelelő kedvezményezetti kör meghatározása érdekében!

Amennyiben szükséges, a Magyar Közút NZrt. vagy a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. konzorciumba történő bevonása, akkor a projektgazda a Pályázati Útmutató 19. mellékletében foglaltak szerint köteles eljárni.

C. A PÁLYÁZAT TARTALMA

C1. Támogatható tevékenységek köre

A pályázat keretében kizárólag a jelen pontban meghatározott tevékenységekre lehet támogatást igényelni. Ezekon túlmenően semmilyen egyéb tevékenység nem támogatható.

Jelen kiírás keretében kizárólag induló beruházások támogathatók. (Induló beruházás fogalmát lásd az F4. Fogalomjegyzék pontban.)

C.1.1 Támogatható tevékenységek

A pályázati felhívás a támogatható tevékenységeket a lehetséges pályázók szerint határozza meg. Valamely tevékenységre kizárólag a táblázatban adott tevékenységnél felsorolt pályázók pályázhatnak!

Téma (illetve jogcím)	Pályázó
--------------------------	---------

<p>Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása (Nem vállalkozási tevékenység³) (Támogatási jogcím: kulturális támogatás) Természeti és környezeti értékek ökoturisztikai* célú fejlesztése (Nem vállalkozási tevékenység) (Támogatási jogcím: nem állami támogatás)</p>	<p>A Pályázati Útmutató H14. pontja szerinti Közsféra szerv pályázók</p>
<p>Parti sétányok kialakítása, fejlesztése: A Balaton törvény előírásai alapján elkészült vízpart-rehabilitációs tanulmányterv⁴ hatálya alá tartozó közterületek turisztikai célú fejlesztése, sétányok kialakítása, fejlesztése a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén A Tisza-tó partján található közterületek és közhasználatban álló illetve közcélt szolgáló területek turisztikai célú fejlesztése: sétányok kialakítása, fejlesztése Figyelem! A parti sétányok kialakítása, fejlesztése a Dél-dunántúli és a Közép-dunántúli Régió területén önállóan nem, csak valamely más vonzerőfejlesztéssel együtt támogatható. (Támogatási jogcím: nem állami támogatás)</p>	<p>Központi költségvetési szerv (GFO 31)</p> <p>Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek (GFO 32, 35, 36, 37)</p>
<p>Turisztikai célú kerékpárforgalmi létesítmények kialakítása és fejlesztése (csak kerékpáros turisztikai szolgáltatásfejlesztéssel együtt) (Támogatási jogcím: nem állami támogatás)</p>	<p>A Pályázati Útmutató H14. pontja szerinti Közsféra szerv pályázók</p>
<p>Kerékpáros turisztikai szolgáltatások kialakítása és fejlesztése (Támogatási jogcím: de minimis támogatás vagy regionális beruházási támogatás a D2. b) pontja szerint)</p>	<p>Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek (GFO 32, 35, 36, 37)</p> <p>Önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozás</p> <p>Magánvállalkozás, szövetkezet, egyéni vállalkozók</p> <p>Egyesület (GFO 52); alapítvány (GFO 56); egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezet (GFO 59), EGTC (GFO 952)</p>
<p>Meglévő, az Országos Egészségturizmus stratégia alapján nemzetközi, illetve országos/regionális jelentőségű gyógy- és termálfürdők, illetve egyéb gyógytényezőkön alapuló egészségturisztikai helyszínek technológiai és szolgáltatásfejlesztése</p>	<p>Önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozás</p> <p>Állami többségi tulajdonú vállalkozás</p>

³ Nem vállalkozási tevékenység értelmezése: olyan kulturális célú tevékenységek, amelyek megfelelnek a 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet 21 §-ban foglaltaknak.

⁴ Balaton törvény (2008. évi LVII. törvénnyel módosított 2000. évi CXII. törvény), illetve vízpart-rehabilitációs tanulmányterv hatálya alá tartozó közterületek

<p>---</p> <p>Meglévő állatkertek, vadasparkok turisztikai célú fejlesztése</p> <p>Új állatkertek turisztikai célú fejlesztése a Közép-Dunántúli Régió BKÜ-re eső területén</p> <p>---</p> <p>Természetes fürdőhelyek turisztikai célú fejlesztése</p> <p>---</p> <p>Személyhajó kikötők, vitorlásokikötők, csónakkikötők és kapcsolódó szolgáltató létesítmények és szolgáltatások turisztikai célú fejlesztése és kiépítése</p> <p>---</p> <p><i>(Támogatási jogcím mindegyik fenti vonatkozásában: regionális beruházási támogatás)</i></p>	<p>Magánvállalkozás, szövetkezet, egyéni vállalkozók</p> <p>Kizárólag Állatkertek, vadasparkok turisztikai célú fejlesztése esetén Egyesület (GFO 52); alapítvány (GFO 56); egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezet (GFO 59)</p>
<p>Vallási turizmus fejlesztése (beleértve az egyház tulajdonában és/vagy kezelésében levő épített kulturális örökség hasznosítása, fejlesztése), beleértve zarándokutak és vallási turizmus célú szálláshelyek** fejlesztése</p> <p><i>(Nem vállalkozási tevékenység)</i></p> <p><i>(Támogatási jogcím: kulturális támogatás)</i></p>	<p>Egyházak, szervezeti egységeik, illetve intézményeik (GFO 55)</p> <p>Egyesület (GFO 52), alapítvány (GFO 56)</p> <p>Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek (GFO 32, 37) EGTC (GFO 952)</p>
<p>Bármilyen turisztikai célú vállalkozási tevékenység (akár a fent részletezett témákban, akár más témában), amely megfeleltethető a Pályázati Felhívás „A” pontjában szereplő támogatás célja és háttere c. pontban meghatározottaknak és nem tartozik a felhívás által meghatározott egyéb kizáró feltételek alá.</p> <p><i>(Támogatási jogcím mindegyik fenti vonatkozásában: regionális beruházási támogatás)</i></p>	<p>Magánvállalkozás, szövetkezet, egyéni vállalkozók</p> <p>Egyházak, szervezeti egységeik, illetve intézményeik (GFO 55)</p> <p>Egyesület (GFO 52); alapítvány (GFO 56); egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezet (GFO 59)</p>

*: Természeti és környezeti értékek ökoturisztikai célú fejlesztése esetén iránymutatást ad az *Útmutató látogató- és családbarát ökoturisztikai bemutatóhelyek tervezéséhez, kialakításához* c. dokumentum, mely jelen felhívás mellékletét képezi.

** : vallási turizmus célú szálláshelyek fejlesztése önállóan nem támogatható tevékenység.

Egy projekt legfeljebb három tématerületről tartalmazhat támogatható tevékenységet.

Felhívjuk a figyelmet, hogy jelen felhívás a magánvállalkozás fogalma alatt a fogalomjegyzékben található meghatározást érti!

A támogatás pontos mértékét a D2. Támogatás mértéke pont tartalmazza.

Kérjük, a támogatható tevékenységek tekintetében legyen figyelemmel a C.1. és C.2., valamint C5.3 pontokban megfogalmazott további előírásokra!

Jelen felhívás a Nyugat-dunántúli régióban kizárólag a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településein nyújt támogatást. Tekintettel arra, hogy a „Turisztikai szolgáltatások fejlesztése Nyugat-Dunántúlon” c. ÚSZT pályázati felhívás a régió BKÜ kívüli területén szálláshelyek szolgáltatásfejlesztését is támogatja, ezért **jelen felhívás a BKÜ nyugat-dunántúli településein támogatja a 239/2009. (X. 20.) Korm. rendeletnek megfelelő üzleti célú szálláshelyek minőségének fejlesztését.** Szálláshelyek fejlesztése esetében a meglévő férőhelyek fejlesztésén keresztül (bővítés nélkül) megvalósítható kategóriaváltás is támogatható, legfeljebb 4*-os kategóriáig.

C.1.2 Önállóan nem támogatható, választható kapcsolódó tevékenységek

A kiírás keretében önállóan nem, csak a C1.1. pontban szereplő tevékenységekkel együtt támogathatók az alábbi tevékenységek:

- A beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó, a megközelítést, pihenést, köztisztaságot szolgáló környezetterhelést csökkentő infrastruktúra kiépítése (pl.: kiszolgáló utak, parkok, parkolók, kerékpártárolók, kerékpár parkolók és támaszok).
- Vallási turizmus célú szálláshely fejlesztése
- Parti sétányok kialakítása, fejlesztése a Dél-dunántúli és a Közép-dunántúli Régió területén.
- A projekt keretén belül fejlesztendő épület, eszköz energia-hatékony működését javító beruházások, illetve megújuló energiaforrások felhasználása
- Képzés
- Állami tulajdonban lévő műtárgyak restaurálása – a 100%-ban állami tulajdonban lévő, kizárólagos állami tulajdonban tartandó műemlék, műemlék együttes vagy kezelője által indított fejlesztések esetén, a műemlék berendezéséhez szükséges, állami tulajdonban lévő műtárgyak, eszközök szakszerű restaurálása; illetve épületekhez kötött műtárgyak, épülettartozékok, díszítőelemek restaurálása.

C.1.3 Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek

A kiírás keretében önállóan nem, csak a C1.1. pontban felsorolt tevékenységekkel együtt támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

- Nyilvánosság biztosítása a Pályázati Útmutató c. dokumentum C1.2 pontjának megfelelően

A kommunikációs tevékenység megkezdése előtt kérjük, vegye fel a kapcsolatot a közreműködő szervezet kommunikációs kollégájával.

A nyilvánosság biztosításával kapcsolatos költségek az elszámolható költségek részét képezik.

- A turisztikai attrakció illetve szolgáltatás piacra viteléhez kapcsolódó üzleti marketing-tevékenység, promóció támogatása (pl. tájékoztató anyagok, brosúrák, vásárokon való megjelenés, honlap, tájékoztató táblák, arcuatterv, branding). A marketing tevékenységet, amennyiben működik helyi TDM szervezet, annak marketing munkájával összhangban, ahhoz illeszkedve, kapcsolódva kell elvégezni. (Lásd C5.3. Egyéb speciális feltételek **b**) pontot)
- Projektszintű könyvvizsgálat a Pályázati Útmutató c. dokumentum C1.2 pontjának megfelelően
- Gyermekbarát és kerékpárosbarát projektelemek megvalósítása a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területéről benyújtott projektek esetében, a C5.3. Egyéb speciális feltételekben foglaltak szerint.
- Gyermekbarát projektelemek megvalósítása a Közép-dunántúli régió területéről benyújtott projektek esetében, a C5.3. Egyéb speciális feltételekben foglaltak szerint.
- Kerékpárosbarát projektelemek megvalósítása bármely régió területéről benyújtott, kerékpárforgalmi létesítmény és/vagy kerékpáros turisztikai szolgáltatás fejlesztését tartalmazó projektek esetében, a C5.3. Egyéb speciális feltételekben foglaltak szerint.
- Akadálymentesítés a Pályázati Útmutató c. dokumentum C1.2 pontjának megfelelően.

Az akadálymentesítés elmaradása a pályázat értékelése során kizárólag akkor fogadható el, ha rehabilitációs szakmérnök/rehabilitációs szakértő írásbeli nyilatkozatát csatolja a pályázó arról, hogy a projektben támogatandó tevékenységek részben vagy egészben nem, illetve csak aránytalanul nagy költségek mellett akadály-mentesíthetők.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Pályázati Útmutató mellékletét képező Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez c. útmutató a nevével ellentétben nem csak a közszolgáltatásokra, hanem minden pályázóra vonatkozik! Tovább kiemeljük, hogy nem csak építésre vonatkozóan kötelező a használata, hanem eszközbeszerzés egy részére és egyéb szolgáltatások akadálymentesítésére is tartalmaz megvalósítandó útmutatásokat!

- Azbesztmentesítés (amennyiben releváns)

C2. Nem támogatható tevékenységek

Kizárólag a jelen dokumentum C1.1-C1.3 pontjában felsorolt tevékenységek minősülnek támogatható tevékenységnek. Nem támogatható tevékenységek **különösen**:

- Szálláshely (és szolgáltatásainak) bármilyen fejlesztése, létesítése, kialakítása, kivétel
  - a BKÜ nyugat-dunántúli településein, ahol szálláshelyek szolgáltatásainak és meglévő férőhelyeinek fejlesztése támogatható (*de szálláshely férőhelyeinek kapacitás-bővítése, szálláshely létesítése, kialakítása, szálláshelyen vendéglátó egységek kialakítása, továbbfejlesztése itt sem támogatható tevékenység*),
  - Vallási turizmus célú szálláshelyek esetében (feltételeket ld. a C5.3. Egyéb speciális feltételek pontban).
  - Kerékpáros turisztikai fejlesztés esetén a Segédlet kerékpáros turisztikai fejlesztésekhez melléklet alapján kötelezően elvárt szolgáltatások fejlesztése és kialakítása a szálláshelyeken.
- Éjszakai, illetve felnőtt tematikájú (kizárólag 18 év feletti vendégekért kiszolgáló) szórakozóhely.
- Rendezvények szervezése, megrendezése, lebonyolítása
- Kizárólag kulturális célú felújítás, rekonstrukció, amennyiben reális turisztikai funkciókat és célokat nem tartalmaz.
- Főtevékenységként kereskedelmi (beleértve saját termék kereskedelmét is) tevékenység célját szolgáló fejlesztés (TEÁOR'08 45-47).
- Élő állat vásárlása
- A bor- és pálinka készítés folyamatának bemutatásához szükséges bor- és pálinkakészítő eszköz vásárlása
- Egészségügyi turisztikai szolgáltatások kialakítása (meglévő orvosi és egészségügyi kapacitások bővítése, minőségének javítása, valamint új egészségügyi szolgáltatások létrehozása).

Kivételt képez ez alól meglévő, jelenleg is működő termál- és gyógyfürdők fejlesztése.

Nem értendő az egészségügyi turisztikai szolgáltatások közé a fizikai aktivitást ösztönző, szabadidősport célú turisztikai szolgáltatás kialakítása, feltéve ha az egyértelműen a szabadidő mozgásgazdag eltöltéséhez kapcsolódó szolgáltatás nyújtásával jár, és annak közvetlen célja elsősorban turisták számára nyújtandó rekreáció, körükben az egészséges életmód szemléletének terjesztése, a fizikai és mentális egészség megőrzése.

Fizikai aktivitást ösztönző, szabadidősport célú turisztikai szolgáltatás meghatározását lásd az „F.4 Fogalomjegyzék” pontban.

- Fürdők (pl. élményfürdők, strandfürdők) fejlesztése nem támogatható, kivételt képeznek a C.5.2 pontban felsorolt településeken lévő termál- és gyógyfürdők.
- Azon tevékenységek, amelyek megvalósítása elsősorban a Turisztikai Desztináció Menedzsment Szervezetek feladata, amennyiben azok a jelen felhívásra benyújtott projekt tényleges fő célját képezik. (Amennyiben az ilyen tervezett tevékenységek a turisztikai attrakcióhoz illetve szolgáltatáshoz kiegészítő jelleggel kapcsolódnak és szükségességük a megvalósíthatósági tanulmányban reálisan alátámasztásra kerül, akkor támogathatóknak minősülhetnek.) Ezek a nem támogatható tevékenységek elsősorban az alábbiak:

- Turisztikai információs rendszerek (beleértve információs irodák és pontok, táblarendszerek, informatikai eszközök) kialakítása és működtetése, amelynek markáns célja más, a projektgazdán kívüli piaci szereplők érdekeinek képviselése.
  - Turisztikai információgyűjtő tevékenység (vonzeróeltár, kutatások), melynek markáns célja más, a projektgazdán kívüli piaci szereplők érdekeinek képviselése.
  - Marketing tevékenység, melynek markáns célja más, a projektgazdán kívüli piaci szereplők marketingjének megvalósítása.
- Továbbá, nem nyújtható támogatás olyan pályázat részére, mely az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program **(ÚMVP) támogatási hatálya alá eső tevékenységhez kér támogatást, így (taxatív felsorolás):**
- Falusi szálláshely (239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet szerint) és kapcsolódó szolgáltatások (azaz falusi turizmus) fejlesztésére,
  - agroturisztikai szolgáltatások fejlesztésére. (Agroturizmus fogalmát lásd a fogalomjegyzékben.)

C3. Elszámolható költségek

Jelen fejezet C3.1 pontjában kerülnek meghatározásra a felhívás keretében elszámolható költségek típusai. A pályázatok tervezése során kizárólag a jelen dokumentumban meghatározott költségtípusok tervezhetők elszámolható költségként.

Az egyes költségtípusokra, valamint az elszámolhatóságukra vonatkozó általános szabályok a Pályázati Útmutató c. dokumentum C2 pontjában kerültek meghatározásra.

Jelen felhívás keretében a C.4 pont szerint regionális beruházási támogatási jogcímen támogatott fejlesztések esetén kizárólag a beruházás bekerülési értékének részét képező költségek elszámolhatók.

C3.1. Elszámolható költségek típusai

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek számolhatók el, melyek részletesebben a Pályázati Útmutató c. dokumentum C2.3 pontjában kerülnek meghatározásra:

- I Előkészítési költségek
1. Projekt-előkészítés költségei (beleértve a kulturális örökséget érintő kutatási-feltérési munkák, beleértve a régészeti feltérést, épületkutatást is)
  2. Terület- és ingatlanvásárlás költsége (kizárólag Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása, valamint kerékpárforgalmi létesítmény fejlesztése esetén elszámolható)
  3. Tervellenőr költsége, amennyiben alkalmazása jogszabály⁵ alapján kötelező.
- II Megvalósítási költségek
1. Projektmenedzsment költségek
  2. Szolgáltatások igénybevételének költsége (például jogi, nyilvánosság,)
    - A projekt beruházásainak megvalósításához szükséges szakmai szolgáltatások (beleértve a megvalósítás során igénybe vett turisztikai szakértői szolgáltatásokat)
    - Képzési szolgáltatás
    - Egyéb szolgáltatások
  3. Építési (új építés, továbbá meglévő esetében, átalakítási, bővítési, beleértve a műemlékek épített tartozékainak költségét) költségek

⁵ Az építőipari kivitelezési tevékenységről 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 10. § szerint.

4. Eszközbeszerzések költségei
5. Immateriális javak beszerzése

III Egyéb elszámolható költségek

1. ÁFA, valamint más adók, és közterhek (amennyiben azok jogszabály alapján a pályázók esetén nem levonhatóak), hatósági díjak
2. Tartalék (kizárólag építés költségekre, amennyiben a Kormányhivatalok Kulturális Örökségvédelmi Irodája az elsőfokú építési hatóság)
A tartalék a Pályázati Útmutató vonatkozó rendelkezései szerint a projektmegvalósítás során csak a Közreműködő Szervezet előzetes írásbeli engedélyével használható fel.

Eszközbeszerzésen belül gépjármű vásárlása a Pályázati Útmutatóban foglaltaktól eltérően megengedett és elszámolható, jelen pályázati felhívás C3.2 Nem elszámolható költségek és C5.3. Egyéb speciális feltételek pontjaiban levő feltételek figyelembe vételével.

C3.2 Nem elszámolható költségek

Jelen felhívás keretében nem számolható el semmilyen, a C3.1 pontban fel nem sorolt költségtípus.

A Pályázati Útmutató C2.4 pontjában foglaltakon túl a pályázati felhívás keretében nem elszámolható költség különösen:

- személygépkocsi beszerzése;
- rendezvények szervezése, megrendezése, lebonyolítása (bele nem értve a rendezvény infrastruktúrát, ami támogatható, valamint a nyilvánossághoz kapcsolódó rendezvények költségeit, ami szintén támogatható);
- a bor- és pálinka készítés folyamatának bemutatásához szükséges eszköz beszerzése;
- a projekt megvalósításának helyén, a pályázat benyújtásának időpontjában munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók és a projektben vállalt új munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók számát együttesen meghaladó szoftverlicenck díja, munkahelyek (teljes számítógép konfiguráció vagy laptop), szoftverek költsége. Kivétel: amennyiben a számítógép konfiguráció vagy laptop a turisztikai szolgáltatás nyújtásában részt vesz, tehát azt bizonyíthatóan a turista és nem munkavállaló fogja használni.

C3.3 A projekt költségvetés belső korlátai

Jelen felhívás keretében a projekt elszámolható költségei vonatkozásában a következő belső korlátok kerülnek érvényesítésre:

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított maximális %-os korlát	Maximális elszámolható összeg
I. Előkészítési Költségek		
1. Projekt-előkészítés költsége	8 %	
Projekt-előkészítés költségén belül:		
Megvalósíthatósági tanulmány készítés költsége		5 millió forint; 1 Mrd Ft

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított maximális %-os korlát	Maximális elszámolható összeg
		elszámolható összes költség felett 7 millió Ft
Közbeszerzés költsége (kizárólag Kbt. hatálya alá tartozó pályázó esetén)	1 %	
2. Terület- és ingatlanvásárlás költsége (kizárólag Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása, valamint kerékpárforgalmi létesítmény fejlesztése esetén elszámolható)	10 %	
II. Megvalósítási költségek		
Projekt menedzsment költségek	2 %	
A projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő szolgáltatások költsége, ezen belül:		
Építési műszaki ellenőr költsége	Építési költségek legfeljebb 1 %-a	
Jogi szolgáltatások igénybevételének költsége (ide nem értve a közbeszerzési jogi szolgáltatási költségeket)	0,5 %	
Nyilvánosság biztosításának költsége	1 %	
<i>Könyvvizsgálat költsége</i>	0,5 %	
Tartalék	Legfeljebb az építés elszámolható költségeinek 8%-áig, amennyiben a Kormányhivatalok Kulturális Örökségvédelmi Irodája az elsőfokú építési hatóság	
Vendéglátó egységek fejlesztése, kialakítása.	20 %	
Képzési költségek	3 %	5 millió forint (legfeljebb 500.000 forint / fő)
Gépjármű beszerzése		7 millió forint
Hajón kívül egyéb vízi jármű, valamint légi jármű beszerzése		50 millió forint
Önállóan nem támogatható, választható kapcsolódó tevékenységek (a projekt egészére vonatkozó előkészítési, menedzsment, nyilvánosság stb. költségeket ide nem értve), ezen belül:		
Üzleti marketingtevékenység költsége	8 %	
A beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó, a megközelítést, pihenést, köztisztaságot szolgáló környezetterhelést csökkentő infrastruktúra <i>Kifejezetten kerékpáros turisztikai projekt esetén a kerékpáros elemekre nem vonatkozik a korlát!</i>	20 %	
Kerékpáros turisztikai projekt esetében, közforgalmú gépjárműforgalom részére	20 %	

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított maximális %-os korlát	Maximális elszámolható összeg
megnyitott, kijelölt kerékpáros útvonal kiépítése és vagy felújítása (például kisforgalmú utca, egyirányú utca, széles forgalmi sáv)		
Vallási turizmus célú szálláshely fejlesztésének költsége	50 %	60 millió forint
Parti sétányok kialakítása, fejlesztése a Közép-dunántúli Régió területén.	50 %	
Parti sétányok kialakítása, fejlesztése a Dél-dunántúli Régió területén.	35 %	
A projekt keretén belül fejlesztendő épület, eszköz energia-hatékony működését javító beruházások, illetve megújuló energiaforrások felhasználása	20 %	60 millió forint
Állami tulajdonban lévő műtárgyak restaurálása – a 100%-ban állami tulajdonban lévő, kizárólagos állami tulajdonban tartandó műemlék, műemlék együttes vagyonkezelője által indított fejlesztések esetén, a műemlék berendezéséhez szükséges, állami tulajdonban lévő műtárgyak, eszközök szakszerű restaurálása, illetve épületekhez kötött műtárgyak, épülettartozékok, díszítőelemek restaurálása.	10 %	50 millió forint

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a belső arányok vizsgálata során az előírt korlátok megtartásának ellenőrzése két tizedes jegy pontosságig történik.

Konzorciumi pályázók esetében a meghatározott belső korlátokat projekt szinten szükséges vizsgálni.

A projekt költségvetése tekintetében megkülönböztetjük a projekt összköltségét és a projekt elszámolható összköltségét. A projektgazda tehát tervezheti a projektjét oly módon, hogy bizonyos tevékenységeket eleve nem kíván elszámolni.

A projektre igényelt elszámolható költség csökkentésre kerülhet, amennyiben a projekt építési költségéből számított fajlagos költségek meghaladják az alábbi mértékeket:

- műemléki épület esetén 400.000 Ft/m² + áfa (mind építés, mind átalakítás esetén)
- nem műemléki épület esetén: 280.000 Ft/m² + áfa (építés esetén)
- nem műemléki épület esetén: 200.000 Ft/m² + áfa (átalakítás esetén)
- fürdők infrastrukturális és szolgáltatásfejlesztése esetén: 350.000 Ft/m² + áfa (építés esetén)
- fürdők infrastrukturális és szolgáltatásfejlesztése esetén: 280.000 Ft/m² + áfa (átalakítás esetén)

Az építési költségeket a fejlesztés bruttó területére (m²) kell vetíteni. (Bruttó területbe az épület belső alapterülete, belső falai és a külső falak is beleértendők. Többszintes épület fejlesztése esetén az egyes szintek bruttó alapterületeinek összege értendő. Amennyiben a fejlesztés az épületnek csak egyes helyiségeit érinti, fejlesztéssel érintett bruttó m² alatt az érintett helyiségek bruttó alapterületeinek összege értendő, szintenként összeadva.)

A fajlagos költség számításakor az építési költségekbe a projekt szakmai tartalmát szolgáló speciális gépészet nem számítandó bele, így tehát például *(nem kizárólagos felsorolás!)*

vízforogató és egyéb speciális fürdőgépészet, wellness részlegek gépei, energiatakarékos és megújuló energia használatát szolgáló gépészet (napkollektor, napelem, hőszivattyú, stb.), akadálymentesítés céljából beépített felvonó nem számít bele a bruttó m²-re vetítendő építési költségekbe.

A pályázat kiírója ennél magasabb fajlagos költségszintet nem támogat, amennyiben a megvalósítandó fejlesztés előre láthatóan ennél magasabb fajlagos költségszinten valósítható meg, úgy a fenti értékeket meghaladó költségeket célszerű a nem elszámolható költségek közé tervezni.

A fajlagos költségek vizsgálata tevékenységenként, illetve elkülöníthető projektelemenként történik, amelyeket a dokumentáció mellékletét képező költségvetési excel táblázatban megfelelő részletezettséggel be kell mutatni. Továbbá a Pályázati Útmutató C2.2 pontja alapján a tervezőnek ki kell mutatnia az egyes épületekre/létesítményekre/vonalas infrastruktúrára/projektelemre stb. vonatkozóan a költségbecslés alapján számított fajlagos költségeket.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy amennyiben a pályázó tartalék felhasználását is tervezi és erre a megvalósítás folyamatában sor kerül, akkor a tartalékból az építésre fordított összeggel együtt sem léphetők túl a fenti fajlagos költségek!

Ha a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a pályázat részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy ha a pályázat tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a pályázó meg kíván valósítani a projekttel együtt azonban a pályázaton kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen – elkülönített költségbecsléssel – a megvalósíthatósági tanulmányban be kell mutatni.

A nem elszámolható költségek, vagy nem támogatható tevékenységek költségei részét képezik a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségeinek.

C.4 Támogatható tevékenységek állami támogatási jogcímek és kategóriák szerinti besorolása

Jelen felhívás keretében támogatható tevékenységek az Új Magyarország Fejlesztési Tervben szereplő Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásnak állami támogatási szempontú szabályairól szóló 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
<p>Kerékpáros turisztikai szolgáltatások kialakítása és fejlesztése</p> <p>Meglévő, az Országos Egészségturizmus stratégia alapján nemzetközi, illetve országos/regionális jelentőségű gyógy- és termálfürdők, illetve egyéb gyógytényezőkön alapuló egészségturisztikai helyszínek technológiai és szolgáltatásfejlesztése</p> <p>Meglévő és új állatkertek, meglévő vadasparkok turisztikai célú fejlesztése</p> <p>Természetes fürdőhelyek turisztikai célú fejlesztése</p> <p>Személyhajó kikötők, vitorlaskikötők,</p>	<p>19/2007. (VII.30.) MeHVM rendelet 4. § 1-4., 8., 9., 13., 15., 16., 23. pontjai</p>	<p>Regionális beruházási támogatás</p> <p>Vagy</p> <p>De minimis támogatás (A két jogcím közül a D2. pontban meghatározottak szerint kell a megfelelőt kiválasztani.)</p>

<p>csónakkikötők és kapcsolódó szolgáltató létesítmények és szolgáltatások turisztikai célú fejlesztése és kiépítése</p> <p>Bármilyen turisztikai célú vállalkozási tevékenység (akár a fent részletezett témákban, akár más témában), amely megfeleltethető a Pályázati Felhívás „A” pontjában szereplő támogatás célja és háttere c. pontban meghatározottaknak és nem tartozik a felhívás által meghatározott egyéb kizáró feltételek alá.</p>		
<p>Üzleti marketing tevékenység</p> <p>Nyilvánosság (amennyiben nem képezi részét a beruházás bekerülési értékének.)</p>	<p>19/2007. (VII.30.) MeHVM rendelet 4. § 22. pontja</p>	<p>De minimis támogatás</p>
<p>Megvalósíthatóságához kötődő dokumentáció elkészítése, beruházás előkészítése (amennyiben nem aktiválható a fejlesztésre) (amennyiben aktiválható, akkor regionális beruházási támogatás, lásd feljebb a táblázat első sorát)</p>	<p>19/2007. (VII.30.) MeHVM rendelet 4. § 23. pontja</p>	<p>De minimis támogatás</p>
<p>Képzés</p>	<p>19/2007. (VII.30.) MeHVM rendelet 4. § 12. pontja</p>	<p>Általános képzési célú támogatás Vagy De minimis támogatás</p>
<p>Természeti és környezeti értékek ökoturisztikai célú fejlesztése (nem vállalkozási tevékenység),</p> <p>Turisztikai célú kerékpárforgalmi létesítmények kialakítása és fejlesztése (nem vállalkozási tevékenység)</p> <p>Parti sétányok kialakítása, fejlesztése: Balaton-part közvetlen parti sávján belül található közterületek turisztikai célú fejlesztése, sétányok kialakítása, fejlesztése (nem vállalkozási tevékenység)</p>	<p>n.r.</p>	<p>Állami támogatásnak nem minősülő támogatás</p>
<p>Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása (nem vállalkozási tevékenység)</p> <p>Vallási turizmus fejlesztése (beleértve az egyház tulajdonában és/vagy kezelésében levő épített kulturális örökség hasznosítása, fejlesztése), beleértve zarándokutak és vallási turizmus célú szálláshelyek fejlesztése</p> <p>Állami tulajdonban lévő műtárgyak restaurálása – a 100%-ban állami tulajdonban lévő, kizárólagos állami tulajdonban tartandó műemlék, műemlék együttes vagyonkezelője által indított fejlesztések esetén, a műemlék berendezéséhez szükséges, állami tulajdonban lévő műtárgyak, eszközök szakszerű restaurálása; illetve épületekhez kötött műtárgyak, épülettartozékok, díszítőelemek restaurálása.</p>	<p>19/2007. (VII.30.) MeHVM rendelet 4. § 1-3. pontjai</p>	<p>Kulturális célú támogatás</p>

<p>A beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó, a megközelítést, pihenést, köztisztaságot szolgáló környezetterhelést csökkentő infrastruktúra kiépítése (pl.: kiszolgáló utak, parkok, parkolók, kerékpártárolók, kerékpár parkolók és támaszok)</p>	<p>n.r.</p>	<p>Állami támogatásnak nem minősülő támogatás</p>
<p>A projekt keretén belül fejlesztendő épület, eszköz energia-hatékony működését javító beruházások, illetve megújuló energiaforrások felhasználása</p> <p>Projektszintű könyvvizsgálat a Pályázati Útmutató c. dokumentum C1.2 pontjának megfelelően</p> <p>Gyermekbarát és kerékpárosbarát projektek megvalósítása a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területéről benyújtott projektek esetében, a C5.3. Egyéb speciális feltételekben foglaltak szerint.</p> <p>Gyermekbarát projektek megvalósítása a Közép-dunántúli régió területéről benyújtott projektek esetében, a C5.3. Egyéb speciális feltételekben foglaltak szerint.</p> <p>Kerékpárosbarát projektek megvalósítása bármely régió területéről benyújtott, kerékpárgalmi létesítmény és/vagy kerékpáros turisztikai szolgáltatás fejlesztését tartalmazó projektek esetében, a C5.3. Egyéb speciális feltételekben foglaltak szerint.</p> <p>Akadálymentesítés a Pályázati Útmutató c. dokumentum C1.2 pontjának megfelelően.</p> <p>Az akadálymentesítés elmaradása a pályázat értékelése során kizárólag akkor fogadható el, ha rehabilitációs szakmémők/rehabilitációs szakértő írásbeli nyilatkozatát csatolja a pályázó arról, hogy a projektben támogatandó tevékenységek részben vagy egészben nem, illetve csak aránytalanul nagy költségek mellett akadály-mentesíthetők.</p> <p>Azbesztmentesítés (amennyiben releváns)</p>	<p>Azon önállóan támogatott tevékenység jogcíme és kategóriája szerint, amelyhez kapcsolódik, amennyiben ráaktiválható, illetve megfelel az adott támogatási kategóriára vonatkozó előírásoknak.</p>	

Az egyes támogatási kategóriákra vonatkozó szabályokat a Pályázati Útmutató c. dokumentum D4 pontja tartalmazza.

C5. A projekt tartalmára vonatkozó speciális előírások

C5.1 Projekt területi korlátozása

a)

Jelen pályázati felhívás keretében **főszabályként olyan pályázatok támogathatóak, amelyek teljes egészében azon régió területén valósulnak meg, ahol – helyesen – benyújtásra kerülnek.**

Ez alól csak különösen indokolt esetben, az **Irányító Hatóság egyedi engedélye alapján van lehetőség** kivételre (az engedélyt az esetleges támogató döntés jelenti). Az

engedélyezés szükséges feltétele, hogy a projekt keretében természeténél fogva **fizikailag oszthatatlan fejlesztés valósuljon meg.**

Kizárólag olyan projekt támogatható a fentiek alapján, melynek hasznossága egyetlen régió területén történő megvalósítás esetén nem vagy csak csökkent mértékben állhat elő. **Ha a fejlesztés tárgya a megvalósítás szempontjából két részre osztható, régióhatáron átnyúló projekt támogatása nem lehetséges.**

Kizárólag olyan régióhatáron átnyúló projekt támogatható, melynek **régióhatáron átnyúló része is közvetlen és kimutatható haszonnal bír a támogató régió vonatkozásában.** Ennek kimutatása a projektgazda feladata.

A pályázatot azon régióban kell benyújtani, amelyben a költségek több mint 50%-a felmerül.

A Közép-magyarországi régió területén jelen felhívás keretében pályázat megvalósítása nem támogatható.

b)

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) fejlesztésére elkülönített forrásokra csak a BKÜ településeiről lehet pályázni, melyek listája megtalálható jelen felhívás mellékleteként.

c)

Fürdőfejlesztés esetén kizárólag az alábbi két táblázatban felsorolt településeken támogatható fejlesztés

- Az Országos Egészségturizmus Fejlesztési Stratégia alapján nemzetközi, illetve országos/regionális jelentőségű gyógyfürdők:

Nemzetközi jelentőségű fürdőhelyek, történelmi, műemléki fürdők, gyógyhelyek

DA	DD	ÉA	ÉM	KD	NYD
Gyula	Harkány	Debrecen-Nagyerdő	Eger-Egerszalók	Balatonfüred	Hévíz
		Hajdúszoboszló	Miskolctapolca		Zalakaros
		Nyíregyháza - Sóstó			

Országos és regionális jelentőségű turisztikai szolgáltatók

DA	DD	ÉA	ÉM	KD
Békéscsaba	Barcs	Berekfürdő	Bogács	Esztergom
Békés	Csokonyavisonta	Cserkeszlő	Mezőkövesd	Gárdony
Csongrád	Dombóvár - Gunaras	Kisvárd	Sárospatak	Komárom
Füzesgyarmat	Hőgyész	Martfű	Tiszaújváros	Pápa
Gyomaendrőd	Igal	Szolnok		Tapolca
Hódmezővásárhely	Kaposvár	Tiszavasvári		Velence
Kecskemét	Marcali	Túrkeve		
Kiskőrös	Nagyatád	Vásárosnamény		
Kiskunhalas	Sellye			
Kiskunmajsa	Sikonda			
Makó				
Mórahalom				
Orosháza-Gyopáros				
Szarvas				

Szeged				
Szentes				
Tiszkécske				

- **További települések**, amelyeken támogatható fürdőfejlesztés
  - Az **Észak-alföldi régióban**: Abádszalók, Tiszafüred. Ezekben a településeken olyan fejlesztés részesülhet támogatásban, amely nem eredményez vízfelület bővítést, hanem kizárólag a szolgáltatási színvonal emelését, a gazdaságos üzemeltetés feltételeinek megteremtését és a termásvíz többcélú hasznosítását célozza.
  - A **Dél-dunántúli régióban**: Abaliget, Dunaföldvár, Mohács, Szigetvár, Tamási
  - Az **Észak-magyarországi régióban**: Parád-Parádsasvár, Bükkszék, Pásztó, Mezőcsát, Demjén, Hatvan. Ezekben a településeken olyan fejlesztés részesülhet támogatásban mely nem eredményez vízfelület bővítést, hanem kizárólag a szolgáltatási színvonal emelését, a gazdaságos üzemeltetés feltételeinek megteremtését és a termásvíz többcélú hasznosítását célozza.

d)

Kerékpárforgalmi létesítmények fejlesztése az alábbi területeken nem támogatható, tekintettel arra, hogy a későbbiek során az ÚSZT keretében célzottan nyílik fejlesztési lehetőség ezen útvonalak fejlesztésére:

- Rajka – Budapest (az Eurovelo 6 részeként)
- Budapest – Balaton
- Balatoni Bringakörút⁶

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy amennyiben nem egyértelmű számukra, hogy a tervezett fejlesztés a fenti területi szűkítés alapján jogosult-e pályázni, kérjük, forduljon az adott régióban működő Regionális Fejlesztési Ügynökséghez, ahol rövid átfutási idővel megválaszolják a kérdését!

e)

Új állatkertek támogatása kizárólag a Közép-dunántúli Régió Balaton Kiemelt Üdülőkörzetre eső területén lehetséges.

C5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek:

A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek tekintetében a Pályázati Útmutató C7. pontjában foglaltak az irányadóak.

C5.3. Egyéb speciális feltételek

a) Bíráltnál előnyt jelentő feltételek

A bíráltnál előnyt jelentő feltételeket az értékelési kritérium rendszer tartalmazza az „E.2.2 Tartalmi értékelés” pontban

- b) Egyéb kötelező feltételek – *nem* teljesülésük elutasítást von maga után. (*Részben* teljesülést az értékelési kritérium nem tartalmaz, mert *részben* teljesülés sem fogadható el.)
- Éves átlagos statisztikai létszám alapján legalább két, teljes munkaidős foglalkoztatásnak megfelelő új munkahelyet hoznak létre (akár részmunkaidős

⁶ Bővebb információkat a kerékpárutak nyomvonaláról a www.kenyi.hu-n talál

foglalkoztatás megvalósításával is) és tartanak fenn legalább a projekt fenntartási időszakának végéig.

Kivétel: kerékpáros turisztikai célú fejlesztések esetén a közvetlenül teremtett munkahelyek éves átlagos statisztikai létszáma 51-100 millió Ft támogatási összeg esetén 1 fő, 100 millió Ft támogatási összeg fölött 2 teljes munkaidős foglalkoztatásnak megfelelő új munkahelyet hoznak létre

- A projektnek reális piaci igényre vagy lehetőségre kell megoldást, javaslatot nyújtania, reális tervezésen kell alapulnia, reális, megvalósítható célokat és terveket kell tartalmaznia, amelyek a piac és a pályázó lehetőségeivel összhangban vannak.
- Egységes módszertan alapján megvalósíthatósági tanulmány (reális, piackutatáson alapuló kereslet-kínálatelemzés, reális üzleti modell és működési feltételek, valós együttműködések bemutatása) készítése szükséges minden projekt esetén.
- A projekthez szükséges együttműködések tartalmazzák a megvalósíthatósági tanulmányban meghatározott szakmai tartalmat, és együttműködési megállapodás (vagy ennél is szorosabb együttműködés) formájában valósulnak meg. (Minden projekt esetében kötelező valamilyen szakmai együttműködést megvalósítani, szakmailag nem indokolható, hogy egy adott projektgazda senkivel, semmilyen más turisztikai szereplővel nem működik együtt. A dokumentáció részeként be kell nyújtani – szkennelve – a minden fél részéről aláírt együttműködési megállapodásokat.)
- Részletes marketingstratégia készítése szükséges a megvalósíthatósági tanulmány részeként. A marketing tevékenységet, amennyiben létezik helyi TDM szervezet, annak marketing munkájával összhangban, ahhoz illeszkedve, kapcsolódva kell elvégezni. A TDM szervezettel a marketingtervről egyeztetni szükséges, ennek igazolására a TDM szervezet vezetője által kiállított, a marketingstratégiára vonatkozó nyilatkozat benyújtása szükséges. Nyilatkozat kizárólag regisztrált TDM szervezettől fogadható el, a regisztrált szervezetek listája a Nemzetgazdasági Minisztérium honlapján található meg. *(Amennyiben az adott desztinációban regisztrált TDM szervezet még nem működik, a nyilatkozat benyújtása nem releváns!)*
- A projekt közvetlenül munkahelyet teremt, éves átlagos statisztikai létszám alapján legalább két, teljes munkaidős foglalkoztatásnak megfelelő új munkahelyet hoz létre, amely megvalósítható teljes vagy részmunkaidős foglalkoztatással is.
- A pályázónak vállalnia kell, hogy a desztinációban működő TDM szervezet teljes jogú tagjává válik a Támogatási Szerződés megkötéséig. (Igazolás módja: az NGM-nél regisztrált TDM szervezet nyilatkozata arról, hogy a pályázó kérvényezte a teljes jogú tagságot.) Amennyiben nem működik az érintett desztinációban az NGM-nél regisztrált TDM szervezet, akkor a pályázó szándéknyilatkozatban vállalja a belépést a majdani megalakulás esetére. Ebben az esetben nem regisztrált TDM szervezeti tagság igazolása a pályázó együttműködési szándékának alátámasztását segíti elő, de a regisztrált TDM tagság igazolását és a szándéknyilatkozatot nem helyettesíti.
- **Termál és gyógyfürdőfejlesztésre** (továbbiakban: fürdőfejlesztés), **egészségturizmusra vonatkozó feltételek**
  - Fürdőfejlesztés csak meglévő, jelenleg is működő fürdő esetén valósulhat meg, amennyiben a fürdő az Országos Egészségturizmus stratégia alapján nemzetközi, illetve országos/regionális jelentőségűnek minősül, illetve szerepel a C5.1 Projekt területi korlátozása pontban.
Kiegészítés az Észak-alföldi régióra vonatkozóan: Abádszalók, Tiszafüred. Ezekben a településeken olyan fejlesztés részesülhet támogatásban, amely nem

eredményez vízfelület bővítést, hanem kizárólag a szolgáltatási színvonal emelését, a gazdaságos üzemeltetés feltételeinek megteremtését és a termásvíz többcélú hasznosítását célozza.

Kiegészítés az Észak-magyarországi régióra vonatkozóan: Parád-Parádsasvár, Bükkszék, Pásztó, Mezőcsát, Demjén, Hatvan. Ezekben a településeken olyan fejlesztés részesülhet támogatásban mely nem eredményez vízfelület bővítést, hanem kizárólag a szolgáltatási színvonal emelését, a gazdaságos üzemeltetés feltételeinek megteremtését és a termásvíz többcélú hasznosítását célozza.

- Fürdőfejlesztés csak akkor támogatható, amelynek eredményeképpen a fürdő jövedelmezősége javul; amennyiben jelenleg veszteséges, akkor legkésőbb a fenntartási időszak végére pozitív eredményt produkál a teljes fürdő (nem csak a fejlesztéssel érintett rész). A jövedelmezőséget a költségvetési excel táblázatban kell bemutatni, szövegesen pedig a megvalósíthatósági tanulmányban kell elsősorban alátámasztani.
  - Fürdőfejlesztés csak akkor támogatható, ha a fejlesztés eredményeképpen, legalább a regionális versenytársaktól eltérő fókuszú, egyértelmű versenylőnyt biztosító egyedi kínálat és arculat jön létre. Egyedi profil alatt a versenytársakéhoz képest eltérő kínálati elemeket felvonultató, eltérő és egyértelmű célcsoportot megcélzó fejlesztést értünk.
  - Fürdőfejlesztés csak akkor támogatható, ha a fürdő környezetében a fürdő kapacitásainak megfelelő szálláshely-kapacitás is megjelenik a fenntartási időszak kezdetére. Ennek meglétét a megvalósíthatósági tanulmányban kell bemutatni, továbbá az együttműködési megállapodásnak is ki kell terjedniük erre a szolgáltatói körre, azaz létező, valós együttműködésekkel kell bemutatni szálláshelyekkel, amelyek elegendő szálláshely kapacitást nyújtanak a projektben megvalósítandó látogatószám növekmény elszállásolásához.
- **Történelmi és kulturális örökség hasznosítása**
    - A tervezett tevékenységeknek a történelmi, az épített, szellemi és kulturális örökség, kulturális világörökségek értékeinek kibontakoztatásával kell azokat turisztikai attrakcióvá fejleszteniük, és ezen értékekhez illeszkedő látogatóbarát-, valamint élményelemekkel való bővítést kell tartalmazniuk.
    - Tematikus utak fejlesztése ezen tevékenység keretében támogatható (amennyiben nem vállalkozási tevékenységet takar a fejlesztés).
    - Amennyiben a pályázó 100%-ban állami tulajdonban lévő, kizárólagos állami tulajdonban tartandó műemléket, műemlék együttest vagy kezelő vállalkozás, akkor erről a jogállásáról külön nyilatkozatot kell benyújtania, amely tartalmazza legalább a vállalkozás adatait, tulajdonosát, az érintett műemlék, műemlék együttes adatait, és cégszerű aláírást.

- **Parti sétányok kialakítása, fejlesztésére vonatkozó feltételek**

A Balaton törvény előírása alapján elkészült vízpart-rehabilitációs tanulmányterv hatálya alá tartozó közterületek turisztikai célú fejlesztése, sétányok kialakítása, fejlesztése, továbbá a Tisza-tó közvetlen parti sávján belül található közterületek és közhasználatban álló illetve közcélt szolgáló területek turisztikai célú fejlesztése, sétányok kialakítása, fejlesztése. Köztulajdonban lévő természeti, épített értékek értékmegőrző megújítása, fejlesztése, védelme, közterületek, terek megújítása, forgalomcsillapított övezetek, sétálóutca kialakítása, az épületek, építmények közvetlen környezetének rendezése, minőségi utcabútorok és tájékoztató táblák kihelyezése lehetséges.

A Balaton törvény előírása alapján elkészült vízpart-rehabilitációs tanulmányterv hatálya alá tartozó közterület, valamint a Tisza-tó közvetlen parti sávján belül támogatható közterületek és közhasználatban álló illetve közcélt szolgáló területek *turisztikai célú fejlesztésének* kötelező minimum feltételei az alábbiak:

- a terület a település turisztikai szempontból fontos pontjait (attrakciók/szolgáltató létesítmények) érintse/kösse össze,

- o turisztikai információs eszközök (pl. táblák) kihelyezése,
  - o padok kihelyezése,
  - o játszó- és/vagy pihenőhelyek és/vagy sportos aktivitást lehetővé tevő rekreációs tér kialakítása
  - o a kialakítandó sétány teljes hossza el kell, hogy érje az 500 m-t
  - o parti sétányok kialakítása, fejlesztése nem célozhatja kizárólag vállalkozási típusú szolgáltatások és attrakciók összekötését, elérhetőségét
- Felhívjuk a figyelmet arra, hogy **amennyiben a pályázat állami tulajdonú vagy kezelésű országos közúthoz csatlakozik vagy érinti azt**, a pályázat előkészítésekor, a pályázat benyújtását megelőzően egyeztetni szükséges a vagyonkezelő Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal a beruházás megvalósításáról.

Állami tulajdonú közút, vagy országos közúthálózatba tartozó és 1, 2, 3, 4 vagy 5 számjeggyel jelölt út területén a pályázók kizárólag az 1988. I. tv. 29.§ (11)-ben számukra engedélyezett tevékenységekre pályázhatnak, az országos közút területén kizárólag ezen tevékenységeikre igényelhetnek támogatást.⁷

A Magyar Közút NZrt. vagy Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. szervezetek önállóan nem nyújthatnak be pályázatot és konzorcium vezetőként sem vehetnek részt a pályázat megvalósításában, kizárólag konzorciumi partnerként csatlakozhatnak a pályázathoz.

Azon tevékenységek, amelyek a jelen felhívás szerint pályázat benyújtására jogosultak által nem valósíthatóak meg, jelen felhívás keretében nem támogathatóak.

- A **Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területéről benyújtott projektek esetében kötelező, gyermekbarát és kerékpárosbarát** projektelemek megvalósítására vonatkozó feltételek (a gyermekbarát projektelemek megvalósítására vonatkozó feltételek a C.1.3. Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek pont szerint a Közép-dunántúli régió területéről benyújtott projektekre is vonatkoznak):

A **gyermekbarát** projektelem keretében az alábbi listából a pályázónak minimum 3 db fejlesztés megvalósítását kell vállalnia.

- o Belső gyermekjátszó helyiség, helyiségrész kialakítása
- o Szabadtéri gyermekjátszótér kialakítása (homokozó, favár, játszótéri eszközök, stb.),
- o Gyermekgondozási helyiség (pl.: pelenkázó) biztosítása,
- o Célrányosan gyermeknek szánt higiéniai felszereltség biztosítása (toalett, zuhanyzó, fürdető helyiség),
- o Szélesített családi parkolóhelyek biztosítása,
- o Vendéglátó egységek esetén gyermekétkező szék.

A **kerékpárosbarát** projektelem keretében az alábbi fejlesztés, szolgáltatások biztosítása kötelező:

- o kerékpártároló, kerékpár támasz vagy kerékpáros parkoló (amelyek az ÚT 2-1.203:2010 Útügyi Műszaki Előírásnak megfelelnek),

---

⁷ (11) A helyi önkormányzat - az országos közút tulajdonosának és vagyonkezelőjének előzetes hozzájárulásával és a közút kezelőjének szakfelügyelete mellett - építtetőnek minősül az országos közutat vagy annak területét érintő autóbusszöböl-építés, útsatlakozás kiépítése, kerékpárút-építés, csapadékelvezető rendszer, parkolósáv és járda kiépítése esetében. A nem állami költségvetésből vagy nem uniós forrásból megvalósuló utak beruházója - az országos közút tulajdonosának és vagyonkezelőjének előzetes hozzájárulásával és a közút kezelőjének szakfelügyelete mellett - építtetőnek minősül az országos közutat vagy annak területét érintő autóbusszöböl-építés, útsatlakozás kiépítése, kerékpárút-építés, csapadékelvezető rendszer, parkolósáv és járda kiépítése vonatkozásában.

- kerékpárosoknak szóló információ szolgáltatás,
- alapvető szerviz egységcsomag, melynek tartalma:
  - fék, váltó, gumi szereléséhez szükséges szerszámok, gumijavító szett
  - kerékpár pumpa.
- együttműködési megállapodás a közelben lévő kerékpár szervizzel a szerviz jellegű szolgáltatások biztosítására, vagy helyszínre kiszálló, szabadnapokon is működő szervizszolgáltatás biztosítása.

Gyermekbarát és kerékpárosbarát projektelemek megvalósítása nem kötelező, amennyiben a megvalósítandó tevékenység konferenciaturizmus fejlesztése, valamint történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása, ha a vonzerő fajtája nem indokolja, vagy a műemlék építészeti lehetőségei, a történelmi hűség biztosítása nem teszik lehetővé.

- **Bármely régió területéről benyújtott, kerékpáros turisztikai projekt esetében kerékpárosbarát projektelemek** megvalósítása, az alábbi fejlesztések, szolgáltatások biztosításával kötelező:
    - kerékpártároló, kerékpár támasz vagy kerékpáros parkoló (amelyek az ÚT 2-1.203:2010 Útügyi Műszaki Előírásnak megfelelnek),
    - kerékpárosoknak szóló információ szolgáltatás,
    - alapvető szerviz egységcsomag, melynek tartalma:
      - fék, váltó, gumi szereléséhez szükséges szerszámok, gumijavító szett
      - kerékpár pumpa.
    - együttműködési megállapodás a közelben lévő kerékpár szervizzel a szerviz jellegű szolgáltatások biztosítására, vagy helyszínre kiszálló, szabadnapokon is működő szervizszolgáltatás biztosítása.
  - Meglevő **állatkertek és vadasparkok** továbbfejlesztése, **valamint új állatkertek** fejlesztése támogatható. Meglevő létesítmény új helyszínre való átköltöztetése akkor támogatható, ha az turisztikai szakmai szempontból indokolt (ezt a megvalósíthatósági tanulmányban illetve üzleti tervben alá kell támasztani) és nem minősül szintentartó beruházásnak.
  - **Gyalogos útvonalfejlesztés** (turistaút, zöldút, tanösvény, zarándokút, stb.)
    - Tervezésnél – a műszaki tartalom szakszerűsége mellett – a nyomvonalak és az útjelzések megválasztásánál a meglévő és fejlesztés alatt álló térségi valamint térségeken átívelő infrastruktúrához való szinergikus kapcsolatokat figyelembe kell venni: illeszkedni ill. kapcsolódni kell az adott tájegységi jelzett gyalogos útvonalhálózathoz, az országos ill. nemzetközi hosszú távú útvonalakhoz, valamint az országosan egységes útjelzési rendszerhez. A tervezésnél kötelező figyelembe venni a Magyar Természetbarát Szövetség Gyalogtúra Bizottság Turistaút Albizottsága által 2011-ben aktualizált, Turistaútjelzés-festési általános útmutatót. Zarándokút fejlesztése esetén az adott zarándokútra vonatkozó további feltételek figyelembe vétele szükséges, valamint be kell mutatni az érintett zarándokút egyesülettel való együttműködést is!
- Mindezek teljesítését a megvalósíthatósági tanulmányban kell bemutatni a tervezett tevékenységek leírásánál.
- Építéssel nem járó gyalogos útvonalfejlesztés esetén, amikor eszközök (tájékoztató pontok, útvonaljelzések, pihenő padok) kerülnek elhelyezésre a gyalogos turisták részére, az elhelyezést biztosító helyszín tulajdonviszonya nem kerül ellenőrzésre, az eszközök elhelyezéshez és fenntartásához tulajdonosi vagy üzemeltetői hozzájárulás szükséges.
  - **Természetes fürdőhelyek** fejlesztésére vonatkozó feltételek: természetes fürdőhely meghatározását ld. a fogalomjegyzékben.
  - **Vallási turizmus** fejlesztésére vonatkozó feltételek

- A fejlesztendő helyszín már működő zarándokút vagy már létező vallási turizmus célú tematikus út része, vagy
- a fejlesztéssel a pályázói körbe tartozó egyházakhoz kapcsolódó / kötődő vallási turizmus célú tematikus út jön létre, vagy
- önmagában fontos, magyar történelmi örökséget bemutató turisztikai célpont jelenleg is. Ennek igazolására a vonzerőt jelentő örökségi elemek (például az épületek) bemutatása mellett szükséges a hitéleti eseményen kívüli, turisztikai vonzerővel rendelkező, régió kívülről is jelentős számú turistát vonzó események bemutatása is a becsült látogatószámmal.

A fejlesztéssel létrejövő vallási turizmus célú tematikus út esetén szükséges benyújtani a pályázói körbe tartozó azon egyház főhatóságának (például egyházmegye, egyházkerület) nyilatkozatát, amelyhez a létrejövő tematikus út kapcsolódik. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a fejlesztéssel létrejövő út valóban szerepel a hivatalos, az egyház által a híveknek javasolt utak között.

- **Szálláshelyek szolgáltatásfejlesztése** csak a NYD régió BKÜ-re eső részén, a pályázat beadásakor is üzemszerűen működő szálláshelyen támogatható.
- A pályázó köteles HR (humán erőforrás) tervet készíteni a megadott sablon szerint, a megvalósíthatósági tanulmány részeként.
- Azbesztmentesítés: amennyiben a beruházással érintett épület szórt azbesztet tartalmaz, úgy a pályázónak jelen projekt keretében, vagy a projekt befejezéséig, projekten kívüli saját forrás terhére a teljes körű azbesztmentesítés elvégzéséről gondoskodnia szükséges.
- Az „Útikalauz a klímabarát turizmushoz” c. kiadvány „2. A turistáknak szolgáltatásokat nyújtó különféle szervezetek” c. fejezetéből megvalósítható, a pályázatban elfogadott tevékenységek listája (az alábbi négy témában felsorolt alpontok közül összesen két darab megvalósítása szükséges, amennyiben a pályázó ezen jellemző teljesítését vállalja; lásd A1.1 Részcélok c) pont ötödik bekezdés):

1. ÜHG Kibocsátás csökkentés

Energiatakarékosság, energiahatékonyság javítása érdekében tett intézkedések:

- Külső térhatároló elemek (falak, pince, földszint, tető) szigetelése. Műemlék épületek esetében, vagy ha a környezeti tényezők nem engedik belső szigetelés is alkalmazható.
- Nyílászárók felújítása, üvegek cseréje.
- Termosztátos radiátorszelepek.
- A használati és fűtési melegvíz előállításának korszerűsítése megújuló energiaforrások felhasználásával.
- Mozgás által vezérelt LED-es belső világítás.
- Étél és ital automaták időzített takarékos-üzemmódú használata
- Különböző energiatakarékos, ill. alacsony energiafogyasztású (A+energiaosztály) eszközök használata (hűtő, mosógép, mosogatógép)
- Szolgáltatáshoz kapcsolódó közlekedési vonatkozású fejlesztések, mint pl. kerékpártároló, kerékpárút, sétautak építése,
- Megújuló energiaforrások felhasználása, pl. napelem, napkollektor párosítás, fotovoltaiikus elemek, hőszivattyú használata, fűtés biomasszával stb.

2. Új alacsony ÜHG kibocsátású turisztikai termékek fejlesztése

3. Alkalmazkodás

- Hőszigetelés, vagy hőszigetelő esetében az alacsony hőmérsékletű fedett helyszínek, árnyékolók, hűtők biztosítása a látogatók számára.

4. Egyéb tevékenységek a klímatudatosság elterjesztése érdekében:

- tájékoztató táblák, nyomtatványok, felületek, stb. környezetbarát alapanyagokból történő előállítása

- o étlapon jellemzően helyi termékek (borok, sajtok, pékáru stb.) felhasználásával készült különlegességek, táji jellegzetességek szerepelnek
- o a szállodák, vendéglátóhelyek környezetbarát termékekkel történő üzemeltetése

A fent felsorolt javaslatok, tevékenységek megvalósításához szükséges figyelembe venni az Útikalauz a klímabarát turizmushoz c. kiadványban bővebben leírtakat!

c) Egyéb kötelező feltételek – *nem* vagy *részben* teljesülés esetén a feltételtől függően az értékelés folyamatában elutasítás, a költségek csökkentése vagy Támogatási Szerződés megkötéséig teljesítendő feltételek írhatók elő.(E.2.2.1 Tartalmi – szakmai megfeleléségi kritériumok pontban foglaltak szerint.)

• **Kerékpáros turisztikai szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó feltételek**

- o Amennyiben a projekt kerékpáros turisztikai tevékenységet tartalmaz, a fejlesztett kerékpáros nyomvonalnak (önálló kerékpárútnak, kijelölt kerékpárforgalmi létesítménynek, vagy egyéb ÚT 2-1.203.2010 műszaki előírás 7. fejezetében felsorolt létesítménytípusnak) **meglévő hálózathoz⁸ és meglévő turisztikai attrakcióhoz kell csatlakoznia.**
- o A kerékpáros turisztikai útvonalhálózat **minimálisan 80 km összefüggő úttal kell rendelkezzen**, amely az UME létesítménytípusaiból épülhet fel. Az útvonalhálózat elágazásokat, kisebb köröket tartalmazhat. A minimális kerékpárútvonal hosszúságot a projekt végéig szükséges elérni. Az egész útvonalat a célcsoportnak megfelelő útminőség, valamint jól követhető, többnyelvű információs és orientációs kitáblázás kell, hogy jellemezze, továbbá legalább 10 km-ként pihenőhelyeknek kell rendelkezésre állnia. Pályázatok területi kapcsolódása esetén, ha a kerékpáros útvonalak hossza átfedésbe kerül, és azok, vagy azok egy része több pályázatban is bemutatásra kerül, a 80 km hálózat teljesülése valamennyi kapcsolódó pályázatot jogosulttá teszi.
- o Kerékpárforgalmi **létesítmény építése, felújítása, kijelölése és a kijelölt útvonalak rendezése – a kapcsolódó turisztikai szolgáltatások nélkül – önállóan nem támogatható.**
- o Közforgalmú gépjárműforgalom részére megnyitott, kijelölt kerékpáros útvonal kiépítése és vagy felújítása legfeljebb a projekt összes elszámolható költségének a 20%-nak a mértékéig támogatható (például: kifizetendő utca, egyirányú utca, széles forgalmi sáv). Meglévő burkolt út szélesítése a felújítás során nem támogatható!
- o Közforgalom elől elzárt nyomvonalon kijelölt kerékpáros útvonal például: sorompóval zárt mezőgazdasági üzemi vagy mezőgazdasági magánút kiépítése, felújítása vagy környezetének a rendezése korlátozás nélkül támogatható.
- o Meglévő kerékpárforgalmi létesítmény felújítása abban az esetben támogatható, ha annak jelenlegi burkolatszélessége elmarad az UME-ban rögzített értékektől, vagy a burkolatminősége fényképekkel és kerékpáros civil szervezet nyilatkozatával igazolhatóan a kerékpáros közlekedés számára nem megfelelő minőségű.
Létesítmény építése vagy kijelölése esetében az **ÚT-2.1.203:2010 Ütügyi műszaki előírásban rögzített műszaki feltételek betartása kötelező**, kizárólag a műszaki előírásnak megfelelő tevékenységek támogathatók.

⁸ Meglévő kerékpárhálózat alatt azon kerékpározásra alkalmas útvonala(ka)t értjük, amely szakaszai az ÚT 2.1.203:2010 Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése létesítménytípusainak megfelelőek, azaz önálló, kerékpározás céljából épített kerékpárutakból, létesítményekből vagy forgalomtechnikai eszközökkel kijelölt vegyes forgalmú szakaszokból áll össze. Amennyiben természeti akadály miatt a csatlakozás közvetlenül nem megoldható az egyes szakaszok között, az összefüggő hálózat meglétét biztosíthatja kerékpárszállításra alkalmas közösségi közlekedési lehetőség is (pl.: vasút, komp, stb.), ebben az esetben kérjük igazolni, hogy a közösségi közlekedési jármű (pl.: a viszonylaton közlekedő vonat) kerékpárok szállítására alkalmas.

- Turisztikai fejlesztéseknél az ÚT-2.1.203:2010 Útügyi műszaki előírás 6. A létesítmények kiválasztásának és elhelyezésének szempontjai fejezetének 6.2.1 Vegyes forgalom tartománya és 6.2.2 Átmeneti tartomány eseteiben egyaránt létesíthető önálló, gépjármű- és közúti-forgalomtól elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény, azonban **ha a közút forgalma a vegyes forgalom tartományába esik, indoklást szükséges benyújtani az elválasztott létesítmény választásának az alátámasztásához. Az indoklást kerékpáros civil szervezet nyilatkozatával is alá kell támasztani.**
- A kerékpárforgalmi létesítmény típusának és szélességének a meghatározásakor figyelemmel kell lenni a gyalogos forgalom nagyságára, ezért az **Útügyi Műszaki Előírás 6.3 Elválasztás a gyalogosforgalomtól** pontjának szükséges megfelelni. A feltétel teljesítéséhez előzetesen a kerékpáros és a gyalogos forgalom nagyságának a felmérése szükséges a gyalogos- és kerékpáros forgalom elválasztott vagy elválasztás nélküli vezetési módjának a kiválasztásához.
- A kijelölt turisztikai célú kerékpáros útvonal mentén támogatandó szolgáltatásokat (például: (automata) kerékpártárolók- és kölcsönzők, pihenők, információs pontok, szervizpontok, stb.) a „9. Segédlet kerékpáros turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások kialakításához” c. mellékletben szereplő elveknek megfelelően lehet megvalósítani.
- Az OTRT elsőrendű hálózati elemekre 20 km/h óra feletti forgalomra szükséges a létesítménytípust és annak burkolatszélességét tervezni.
- Kerékpár támaszok, kerékpár parkolók kialakítása esetén az ÚT 2.1.203:2010 ÚME 11. fejezetének a betartása kötelező.
- A kerékpárosturisztikai projekteknek minden esetben kell térségi attrakciókra, kerékpárosbarát vállalkozói szolgáltatási kínálatra alapozott promóciós, marketingelemeket és – amennyiben jelenleg nem megoldott, és a fejlesztés kerékpárforgalmi létesítmény fejlesztését is tartalmazza – a kerékpárutak kitéblázását tartalmaznia. (Kitéblázás: kerékpárút kialakítása, fejlesztése esetén közlekedési és turisztikai jelzések, kisléptékű fejlesztés esetén turisztikai jelzések kihelyezése szükséges.)
- A pályázó a projekt fenntartási időszakában köteles az adott térségben is működő kerékpáros turisztikai szervezetekkel együttműködni, amelyet a fenntartási időszakban a Közreműködő Szervezet felé dokumentálni szükséges.
- A projektek előkészítése során javasolt nemzetközi példák megismerése, honosítása, erre példák találhatóak a következő linkeken:
  - EUROVELO: <http://www.eurovelo.org/downloads/best-practices/>
  - EUROVELO VI.: http://www.eurovelo6.org/?set_language=en
  - Svájc:
    - <http://www.veloland.ch/en/welcome.cfm>
    - <http://www.schweizmobil.ch/de/welcome.cfm>
  - Németország, ADCF:
    - <http://www.adfc.de/metanavigation/experten/tourismus>
    - http://www.zweiplus.de/spektrum/referenzen/adfc_touribooklet_de.pdf
  - Sustrans, kerékpárosturizmus értékelés: <http://www.sustrans.org.uk/assets/files/Info%20sheets/ff28.pdf>
- Létesítmény építéskor, vagy felújításakor a beruházással érintett területek tulajdonviszonyai rendezendőek és igazolásuk szükséges, a forgalomtechnikai eszközzel kijelölt létesítmények tulajdonviszonyai nem kerülnek ellenőrzésre, mindössze a közútkezelői hozzájárulás bemutatása szükséges a kijelölés megvalósításához, fenntartásához.
- Építéssel nem járó kerékpáros turisztikai vagy kerékpárosbarát fejlesztés esetén, amikor eszközök (pl.: szervizcsomag, vagy wi-fi pont) kerülnek elhelyezésre a kerékpárosok részére, az elhelyezést biztosító helyszín

tulajdonviszonya nem kerül ellenőrzésre, az eszközök elhelyezéshez és fenntartásához tulajdonosi vagy üzemeltetői hozzájárulás szükséges.

- Amennyiben a pályázó a szervizeszközök és információs és szerviz szolgáltatások biztosítását de minimis támogatásból valósítja meg, akkor valamennyi kerékpáros részére szabad hozzáférést kell biztosítani, a pótalkatrészeket (például: kerékbelső) pótlási áron, nyereség nélkül kell minden kerékpáros részére biztosítani.
- Kerékpárforgalmi létesítmény építését, felújítását vagy kijelölését tartalmazó, támogatást elnyert projekt záró projekt előrehaladási jelentéséhez csatolni szükséges a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszerhez (KeNyi) szükséges adatszolgáltatás megtörténtének az igazolását. Az adatszolgáltatás összeállításához és benyújtásához szükséges formanyomtatványok a www.kenyi.hu valamint <http://www.kertam.hu/?oldal=kenyi> Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ (KKK) által üzemeltetett honlapokról tölthetőek le. Az adatszolgáltatás költsége az igénybe vett szolgáltatások költségei között tervezhető.

Amennyiben a projekt kerékpáros turisztikai szolgáltatás fejlesztését, kialakítását tartalmazza, a fenti feltételek teljesülését a megvalósíthatósági tanulmány 4.1. fejezetében kell részletesen bemutatni.

- **Vendéglátó egységek** fejlesztése (kialakítása, továbbfejlesztése) csak abban az esetben támogatható, amennyiben turisztikai attrakció területén, vagy ahhoz kapcsolódóan valósul meg oly módon, hogy csak az attrakcióba jegyet váltó látogatók fogyasztását szolgálja ki.
- **Vallási turizmus célú szálláshelyek** fejlesztésére vonatkozó feltételek
  - Vallási turizmus célú szálláshelyek fejlesztése csak vagy már működő, vagy a fejlesztéssel létrejövő vallási indíttatású – zarándok vagy tematikus – úthoz kapcsolódóan támogatható. Benyújtandó a pályázói körbe tartozó azon egyház főhatóságának (például egyházmegye, egyházkerület) nyilatkozata, amelyhez a létrejövő tematikus út kapcsolódik. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy az érintett helyszín valóban része (meglevő vagy új) zarándokútnak / tematikus útnak, és valóban szerepel a hivatalos, az egyház által a híveknek javasolt utak között.
  - Támogatható meglévő épület fejlesztése, átalakítása és bővítése, valamint új szálláshely építése. Új épület építése esetén a megvalósíthatósági tanulmányban be kell mutatni és megfelelően alá kell támasztani az új épület építésének szükségességét. Ebben ki kell térni a meglévő, elérhető épületekkel kapcsolatos problémákra, hogy azokban miért nem megvalósítható a fejlesztés.
  - A vallási turizmushoz kapcsolódóan az nevezhető közösségi szálláshelynek, amely a zarándokok, vallási és hitéleti tevékenységet gyakorlók részére rövid tartózkodási időre, időszakosan vagy egész éves nyitva tartás mellett szállást nyújt, önköltségihez közeli díjazásért. (Táborok, üdültetési célú – hosszabb, például egyhetes tartózkodást lehetővé tevő – szálláshelyek jelen felhívás keretében nem támogathatók!)
  - A szálláshelynek nem kötelező, de lehetősége van ellátás nyújtására. (Azonban összhangban jelen felhívás rendelkezéseivel, vendéglátó egység a szálláshely fejlesztés keretében nem támogatható tevékenységnek minősül!)
  - A szálláshelynek lehetőséget kell biztosítania az egyéni lelkigyakorlatra.
  - A szálláshelynek rendelkeznie kell egyéni (1 fő), páros (2 fő), valamint csoportos (minimum 15 fő) elszállásolási lehetőséggel is.
  - A felújítandó, kialakítandó szálláshelyen legalább 20 fő részére szálláshelyet kell létrehozni a támogatásból.
  - A szállás kialakításához kapcsolódóan egyéb szolgáltatások nem támogathatóak, például wellness, uszoda, sportlétesítmény.

Jelen felhívás vonatkozásában vallási turizmus célú szálláshelynek a fenti szakmai feltételeken túl a 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet szerinti közösségi szálláshelyre vonatkozó feltételeket kell teljesítenie.

Amennyiben a projekt ezen típusú szálláshelyek fejlesztését, kialakítását tartalmazza, a fenti feltételek teljesülését a megvalósíthatósági tanulmány 4.1. fejezetében kell részletesen bemutatni.

- **Gépjármű, hajó és egyéb vízi jármű, légi jármű** beszerzése abban az esetben lehetséges, amennyiben
  - a beszerzendő gépjármű nem személygépkocsi,
  - a pályázó a megvalósíthatósági tanulmányban részletesen kifejti a beszerzendő gépjármű, hajó, egyéb vízi jármű, légi jármű felhasználási jellegét és közvetlen kapcsolatát a Pályázati felhívás A1. és A2. pontjában megfogalmazott célokkal
  - az a turisták igényeit szolgálja, az igényeknek megfelelő gépjármű, hajó, egyéb vízi jármű, légi jármű kerül beszerzésre és ez részletesen kifejtésre kerül a megvalósíthatósági tanulmányban,
  - továbbá a projektgazda a projekt fenntartási időszakban a monitoring jelentésekben dokumentálható módon bemutatja a projekt keretén belül beszerzett gépjármű, hajó, egyéb vízi jármű, légi jármű használatát (menetlevél, illetve szükség esetén további dokumentumok benyújtásával).
- **Képzés támogatása** abban az esetben lehetséges, amennyiben
  - a fejlesztés által érintett szolgáltatást üzemeltető dolgozók részesülnek képzésben,
  - a projekt megvalósításának befejezéséig (legkésőbb a záró elszámolási csomag részeként) a résztvevők által a képzés eredményeként megszerzett vizsgabizonyítvány, vagy a képzés elvégzését igazoló tanúsítvány bemutatásra kerül.
  - a képzés a projekt eredményeként megvalósuló turisztikai szolgáltatás végzéséhez, üzemeltetéséhez turisztikai szakmai szempontból szükséges
  - a képzést akkreditált képző intézmény nyújtja, vagy a megvalósítandó képzést az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) tartalmazza
- Terület- és ingatlanvásárlás költsége kizárólag Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása, valamint kerékpárforgalmi létesítmény fejlesztése esetén elszámolható.

d) Speciális nyilatkozatok

Az alábbi feltételek elfogadásáról a pályázó a papír alapon a pályázati adatlappal együtt benyújtandó Nyilatkozat megfelelő módon történő aláírásával nyilatkozik.

- A pályázó kijelenti, hogy a pályázat benyújtását megelőző 2 naptári éven belül államigazgatási szerv határozatában, illetve annak bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság, munkavállaló bejelentés nélküli vagy munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatása miatt jogerősen bírság megfizetésére az általa képviselt szervezet nem kötelezett.
- A pályázó tudomásul veszi, hogy a projekthez kapcsolódóan a regionális beruházási tevékenységek tekintetében igénybe vehető maximális támogatás nem haladhatja meg a 37/2011. (III. 22) Korm. rendelet 25. §-ában meghatározott, vonatkozó támogatási intenzitási mértéket. A maximális támogatás igénybe vételekor figyelembe kell venni, hogy a jelen felhívás keretében igényelt támogatást egybe kell számítani az azonos elszámolható költségekre más forrásból kapott támogatással, továbbá kedvezményes hitelfelvételkor a kamat támogatást tartalmával. Az egybeszámítás csökkentheti a jelen pályázat keretében elnyerhető maximális támogatási intenzitást.
- A pályázó kijelenti, hogy az általa képviselt szervezet belföldinek minősül, Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon telephellyel, fiókteleppel rendelkezik.
- A pályázó kijelenti, hogy sem a pályázó, sem a projekt nem tartozik a Pályázati Útmutató c. dokumentum D.4.1 (amennyiben releváns), F1. és F2. pontjában,

valamint a jelen Pályázati Felhívás C6. Speciális kizáró okok pontjában meghatározott kizáró okok alá.

- A pályázó vállalja a Pályázati Útmutató F3. pontjában meghatározott általános feltételeket.
- A pályázó tudomásul veszi, hogy a kerékpárforgalmi létesítmény építését, felújítását vagy kijelölését tartalmazó, támogatást elnyert projekt záró projekt előrehaladási jelentéséhez csatolnia szükséges a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszerhez (KeNyi) szükséges adatszolgáltatás megtörténtének az igazolását.

C6. Speciális kizáró okok

C6.1. A pályázó személyére vonatkozó speciális kizáró okok

A pályázó személyére vonatkozó kizáró okok vonatkozásában a Pályázati Útmutató c. dokumentum F1 pontjában foglaltakon **túlmenően** az alábbi kizáró okok érvényesek:

Alapítványok, egyesületek, egyéni vállalkozók és egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezetek csak abban az esetben nyújthatnak be pályázatot, amennyiben kettős könyvvitelt vezetnek!

Nem ítéltető meg, továbbá nem nyújtható támogatás azon pályázó részére,

- Szövetkezet pályázó esetén, amely szövetkezet a pályázat benyújtását megelőző lezárt üzleti évben nem végzett üzletszerűen, legalább évi 15 millió forint árbevételű produkáló turisztikai tevékenységet. Ezt a tevékenységet és a hozzá kapcsolódó árbevétel részletesen kifejtve a megvalósíthatósági tanulmány 2. fejezetében (*A projektgazda tevékenységei és korábbi fejlesztései*) kell bemutatni.

Jelen felhívás keretében egy projektgazda önállóan illetve konzorciumi vezetőként ugyanazon településen csak egy projekt keretében részesülhet támogatásban. Amennyiben önállóan illetve konzorciumi vezetőként kíván pályázatot benyújtani és emellett konzorciumi tagként másik pályázatban is részt kíván venni, a Megvalósíthatósági Tanulmányban részletesen be kell mutatni a projektek tevékenységének teljes elkülönítését.

C6.2. A projektre vonatkozó speciális kizáró okok

A projektre vonatkozó kizáró okok vonatkozásában az Pályázati Útmutató c. dokumentum F2 pontjában **túlmenően** az alábbi kizáró okok érvényesek:

Nem ítéltető meg, továbbá nem nyújtható támogatás olyan pályázat megvalósítására, amely nem minősül induló beruházásnak.

D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

D1. Támogatás formája

A pályázó működési támogatásának nem minősülő visszafizetési kötelezettség nélküli végleges juttatásban (vissza nem térítendő támogatás) részesül.

D2. Támogatás mértéke

Az igényelhető támogatás mértéke az alábbiak szerint alakul (A regionális beruházás elérhető mértékét lásd a b) táblázatban!):

a)

Pályázók köre	Tevékenység (az alábbi támogatási mértékek a C1.1. – C1.3. pontban szereplő tevékenységekkel együttesen értelmezendők)	
a)	Közcélú vagy kulturális célú	Vállalkozási célú
Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek: GFO 32, 35, 36, 37	100%	100% de minimis
Önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozás	100%	A közcélú tevékenység mellett megjelenő, vállalkozási tevékenység esetén de minimis keret erejéig 100% Regionális beruházás (D2 b) pont szerint) Önállóan megvalósított kerékpáros turisztikai szolgáltatások esetén regionális beruházás (D2 b) pont szerint), vagy 100% de minimis
Központi költségvetési szerv: GFO 31	100%	100% de minimis
Állami többségi tulajdonú vállalkozás	100%	A közcélú tevékenység mellett megjelenő, vállalkozási tevékenység esetén de minimis keret erejéig 100% Regionális beruházás (D2 b) pont szerint)
Magánvállalkozás, szövetkezet, egyéni vállalkozók	-	Regionális beruházás (D2 b) pont szerint) Kerékpáros turisztikai szolgáltatások esetén regionális beruházás (D2 b) pont szerint), vagy 95% de minimis
Egyesület, alapítvány, egyéb jogi személyiségű non-profit szervezet, EGTC	95%	Regionális beruházás (D2 b) pont szerint) Önállóan megvalósított kerékpárforgalmi létesítmények fejlesztése és kerékpáros turisztikai szolgáltatások esetén regionális beruházás (D2 b) pont szerint), vagy 95% de minimis
Egyházak, szervezeti egységeik, illetve intézményeik	95%	Regionális beruházás (D2 b) pont szerint)

Közszféra pályázó esetén a 100%-os támogatási mértékkel támogatható közcélú tevékenységek mellett de minimis támogatás erejéig igényelhető 100%-os támogatási mértékkel vállalkozási tevékenységre is támogatás. Kizárólag abban az esetben, amennyiben a de minimis keret kimerült, regionális beruházási jogcímen is tervezhet vállalkozási tevékenységet. **Jellemző példák** (tehát nem kizárólagos a felsorolás!):

- kerékpárút kialakítása mellett kerékpáros szolgáltatások megvalósítása
- múzeum, vagy egyéb, kulturális funkciókkal működő műemlék turisztikai hasznosítása során vendéglátó egységek, ajándékbolt kialakítása.

Figyelem! Közszféra szervezet pályázók kizárólag az adott tevékenység vonatkozásában meghatározott maximális támogatási intenzitással (százalékos mértékkel) igényelhetnek támogatást, azaz az igényelt támogatásnak meg kell egyeznie a lehetséges maximális támogatási intenzitással (százalékos mértékkel).

Figyelem! Képzési tevékenységre – általános képzési célú támogatás keretében – legfeljebb 60%-os támogatás igényelhető! De minimis jogcímen ennél magasabb mértékű támogatás is igényelhető, a fenti táblázat szerint.

b) Ahol a fenti táblázatban regionális beruházás szerepel, ott az alábbi támogatási mértékek vonatkoznak:

Tevékenység	Maximális támogatási mérték							
	BKÜ							
	DD	KD	NYD	DA	DD	ÉA	ÉM	KD
Amennyiben a pályázó egyéni-, mikro- és kisvállalkozás	70%	60%	50%	70%	70%	70%	70%	60%
Amennyiben a pályázó közép vállalkozás	60%	50%	40%	60%	60%	60%	60%	50%
Amennyiben a pályázó nem KKV	50%	40%	30%	50%	50%	50%	50%	40%

Profitorientált gazdasági társaságok által végzett tevékenység (akár vállalkozási típusú, akár közcélú vagy kulturális jellegű), legfeljebb a regionális támogatási térkép (a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet) alapján, jelen pályázatban meghatározott támogatási mértékkel támogatható! Ez alól – közcélú vagy kulturális jellegű tevékenység esetén – kivételt képez

- a C1.1 pontban meghatározott tevékenységek (kerékpáros szolgáltatások) esetén a 95 %-os mértékben de minimis jogcímen nyújtott támogatás, valamint
- a 100%-ban állami tulajdonban lévő, kizárólagos állami tulajdonban tartandó műemléket, műemlék együttest vagy kezelő vállalkozás, mely kulturális jogcímen részesíthető legfeljebb 95%-os támogatásban.

Jelen útmutató vonatkozásában vállalkozási tevékenységnek a piacon más piaci szereplőkkel ténylegesen vagy potenciálisan versenyezve kifejtett tényleges gazdasági tevékenységet tekintjük, függetlenül az azt végző szervezet jogi státuszától.

Vállalkozási célú tevékenység a regionális támogatási térkép (37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet) alapján, jelen pályázatban meghatározott támogatási mértékkel támogatható, függetlenül a projektgazda személyétől! Ez alól kivételt jelent, amennyiben a vonatkozó vállalkozási típusú tevékenységnél a C4 és D2 pontokban külön feltüntetésre került de minimis támogatás, meghatározott támogatási mértékkel.

Egy projekthez igénybe vett összes támogatás – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása közösségi, országos, regionális vagy helyi forrásból történik, tehát beleértve az 1998/2006/EK rendelet alapján nyújtott csekély összegű támogatásokat is – támogatási intenzitása nem haladhatja meg az irányadó közösségi szabályban – regionális beruházás esetén a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 30. §-ában – vagy az Európai Bizottság határozatában meghatározott támogatási intenzitást. Az adott projektre vonatkozó támogatás mértékét a táblázatban jelzett mértékek és a fenti feltételek együttesen határozzák meg!

D3. Támogatás összege

A jelen pályázat keretében **igényelhető minimális támogatás összege: 51 millió forint**
A **maximálisan igényelhető** támogatás összegét az alábbi táblázat tartalmazza:

Maximális támogatási összeg, millió forint								
Tevékenység	BKÜ							
	DD	KD	NYD	DA	DD	ÉA	ÉM	KD
Meglévő, az Országos Egészségturizmus stratégia alapján nemzetközi, illetve országos/regionális jelentőségű gyógy- és termálfürdők , illetve egyéb gyógytényezőknél alapuló egészségturisztikai helyszínek technológiai és szolgáltatásfejlesztése	500	500	500	500	500	500	500	500
Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása (Nem vállalkozási tevékenység)	500	500	500	500	500	500	500	500
Természeti és környezeti értékek ökoturisztikai célú fejlesztése (Nem vállalkozási tevékenység)	300	300	300	300	300	300	300	300
Parti sétányok kialakítása, fejlesztése: Balaton-part közvetlen parti sávján belül található közterületek turisztikai célú fejlesztése, sétányok kialakítása, fejlesztése DD és KD régiók esetében az igényelhető támogatás maximuma a teljes projekt méretétől és az egyéb, jelen felhívásban megfogalmazott feltételektől függ, de a jelzett összeget semmiképpen nem lépheti túl.	450	450	350	-	-	350	350	-
Kerékpáros turisztikai fejlesztés (turisztikai célú kerékpárforgalmi létesítmények kialakítása és fejlesztése, kerékpáros turisztikai szolgáltatások kialakítása és fejlesztése)	300	300	300	300	300	500	500	300
Meglévő állatkertek, vadasparkok turisztikai célú fejlesztése	200	200	200	500	500	500	500	500
Új állatkertek turisztikai célú fejlesztése	-	150	-	-	-	-	-	-
Természetes fürdőhelyek turisztikai célú fejlesztése	300	300	300	300	300	300	300	300
Személyhajó kikötők, vitorlaskikötők, csónakkikötők és kapcsolódó szolgáltató létesítmények és szolgáltatások turisztikai célú fejlesztése és kiépítése	400	400	400	400	400	400	400	400
Vallási turizmus fejlesztése (beleértve az egyház tulajdonában és/vagy kezelésében levő épített kulturális örökség hasznosítása, fejlesztése), beleértve zarándokutak és vallási turizmus célú szálláshelyek* fejlesztése	500	500	500	500	500	500	500	500
Bármilyen (turisztikai célú) vállalkozási tevékenység, amely megfeleltethető a Pályázati Felhívás „A” pontjában szereplő támogatás célja és háttere c. pontban meghatározottnak, és amely nem tartozik a fentebb kiemelt tevékenységek közé, amelyekre részben eltérő maximális összegek kerültek meghatározásra.	500	500	500	500	500	500	500	500

Támogatás összegének számítása olyan esetben, amikor a projektgazda a projekt keretében többféle tevékenységet kíván egyszerre megvalósítani: a projekt keretében igényelhető maximális támogatási összeg megegyezik az egyes (a projektben szereplő) tevékenységekre igényelhető támogatási összegek közül a legmagasabbal.

Példa: ha egy projekt DA régióban kombinálja a történelmi és kulturális örökség hasznosítását (max. 500 millió Ft) ökoturisztikai fejlesztéssel (max. 300 millió Ft) és kerékpáros turisztikai szolgáltatásokkal (max. 300 millió Ft), akkor a projekt keretében igényelhető maximális támogatási összeg 500 millió Ft.

A projekten belül az egyes tevékenységekre nem igényelhető magasabb összeg, mint ami a táblázatban szerepel. (Az előző példa esetén tehát a maximális támogatási összeg 500 millió Ft, de ezen belül a kerékpáros turisztikai szolgáltatások elemre legfeljebb 300 millió Ft, az ökoturizmus elemre legfeljebb 300 millió Ft fordítható.)

Egy projekt legfeljebb három tématerületről tartalmazhat támogatható tevékenységet!

D4. Az önerő mértéke

Pályázati Útmutató c. dokumentum D1 pontjától eltérően az önerész rendelkezésre állása nem igazolható *névre szóló értékpapírral*. Az önerész összetételével kapcsolatos részletes előírásokat az Pályázati Útmutató c. dokumentum D1 pontja tartalmazza.

D5. Előleg mértéke

Jelen felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású projektelemekre igénybe vehető maximális előleg mértéke a megítélt támogatás 25%-a, mikro-, kis- és középvállalkozások esetén 50%-a, és maximum 300 millió forint. Az előlegigényléssel kapcsolatos általános előírásokat az Pályázati Útmutató c. dokumentum D2. pontja tartalmazza.

A jelen felhívásban és a Pályázati Útmutatóban foglaltaktól eltérően nem vehet igénybe utófinanszírozású projektelemre előleget az a projektgazda, akinek vagy amelynek jelen felhívásra benyújtott projektje a 2007-2009. évi ROP turisztikai konstrukciók eredményeképpen támogatásban részesült projekt újabb ütemének, illetve a projekthez kapcsolódó újabb projekt megvalósítását célozza, és a korábban (2007-2009 évi pályázat keretében) támogatott projekt pénzügyi elszámolása az előlegre vonatkozó kifizetési kérelem benyújtásáig még nem történt meg. A projektgazda az előző projekt záró kifizetési igénylésének jóváhagyását követően jelen Felhívásra benyújtott projekt tekintetében utófinanszírozású projektelemekre igénybe vehető előleg igénylésére jogosulttá válik.

D6. Biztosítékadási kötelezettség

A Pályázati Útmutatóban foglaltaktól eltérően vállalkozások és nonprofit szervezetek esetében biztosítékként nem fogadható el a támogatást igénylő szervezet vezetőjének vagy tulajdonosának kezességvállalása, illetve biztosítási szerződés alapján kiállított kötelezvény. A támogatás visszafizetésének biztosítékára vonatkozó részletes előírásokat az Pályázati Útmutató c. dokumentum pontja tartalmazza.

E KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

A feltételnek való megfelelés ellenőrzése az alábbi kritériumok alapján történik.

Ha a küldemény sérülten érkezik (törött vagy nem olvasható adathordozó) és a pályázati anyagok emiatt hiányosak, a pályázót legfeljebb 8 napos határidő kitűzésével a Közreműködő Szervezet felhívja a sérült részek pótlására. **Pótlásra kizárólag a pályázat beadási határidejének lejártát megelőzően van lehetőség.**

Ha a projektgazda nem vagy nem határidőben pótolja a sérült, illetve hiányos részeket, és emiatt a pályázat befogadási kritériumainak ellenőrzése lehetetlenné válik, a pályázat további elbírálására nem kerül sor, erről a pályázót a Közreműködő Szervezet a befogadásról történő értesítésre rendelkezésre álló határidőig értesíti.

Pótlásra a pályázat beadási határidejének lejártát követően nincs lehetőség.

Ha a projektadatlapot a felhívásban foglaltaknak megfelelően kizárólag CD-n nyújtották be és a CD-hez kötelezően csatolandó cégszerűen aláírt nyilatkozat hiányzik, a küldemény nem minősül pályázatnak, és a befogadási kritériumok ellenőrzése nélkül a CD visszaküldésre kerül a pályázó részére.

E1. A pályázat nem hiánypótolható befogadási és jogosultsági kritériumai

	Szempont	<i>A pályázó megfelel a kritériumnak</i>	<i>A pályázó nem felel meg a kritériumnak</i>
1.	A pályázat a benyújtási határidőn belül került benyújtásra. Benyújtásnak a pályázatot tartalmazó postai küldeményen, szereplő postai bélyegző dátuma tekintendő, mely nem lehet későbbi a benyújtási határidőnél.		
2.	Az igényelt támogatás összege nem haladja meg a maximálisan igényelhető támogatási összeget, és eléri a minimálisan igényelhető támogatást, és az igényelt támogatási arány nem haladja meg a kiírásban megjelölt maximális támogatási intenzitást.		
3.	A támogatást igénylő a jelen pályázati felhívásban meghatározott lehetséges pályázói körbe tartozik.		
4.	A közzétett kitöltő programmal készült projekt adatlap az elektronikus adathordozón a kért formában (.xzip) került benyújtásra. Az xzip file-ban csatolt projekt adatlap nem üres, a jogosultsági vizsgálat szempontjából szükséges részek releváns információkkal kitöltésre kerültek.		
5.	Benyújtásra került <ul style="list-style-type: none"> - a kitöltött pályázati adatlap, - az elkészített Megvalósíthatósági Tanulmány (kizárólag fedőlap és tartalomjegyzék önmagában nem elegendő), - és a minden releváns munkalapján kitöltött költségvetési excel tábla.		

Amennyiben a benyújtott pályázat nem felel meg a fenti feltételeknek, a pályázat hiánypótlás nélkül elutasításra kerül!

Amennyiben a benyújtott pályázat megfelel a fenti feltételeknek, a közreműködő szervezet azt befogadja, és az NFÜ által meghatározott módon tartalmilag értékeli.

E.2. Támogathatósági kritériumok

E.2.1 Teljességi kritériumok

Ha a benyújtott pályázat nem felel meg az alábbi (teljességi kritériumok) feltételeknek, legalább 7 napos, legfeljebb 15 napos határidő kitűzésével – az összes hiány, vagy hiba egyidejű megjelölése mellett – a KSZ felszólítja a pályázót a pályázat kijavítására. Hiánypótlásra egyszer lehet felhívni a pályázót.

Ha a pályázó a hiánypótlást hibásan, hiányosan nyújtja be, úgy a hibás, hiányos pályázatot a rendelkezésre álló adatok alapján kell elbírálni. A hiánypótlási határidőn túl benyújtott hiánypótlást a támogatási kérelem elbírálásánál nem lehet figyelembe venni.

A pályázónak a jelen pontban szereplő kritériumoknak a pályázat benyújtásakor kell megfelelnie, amelyet a fent kifejtettek szerint hiánypótlás során is teljesíthet.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a hiánypótlás során a hiánypótlási felhívásban előírt módosításoktól eltérő módosítás, valamint a pályázat tartalmi elemeinek változtatása nem lehetséges. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a hiánypótlást követően a projekt támogathatóságának megítéléséhez szükséges információk nem állnak teljes körűen rendelkezésre, a projekt elutasításra kerülhet!

	Szempont	Igazolás módja
1.	A pályázó a pályázat befogadásának feltételeként meghatározott valamennyi nyilatkozatot megfelelően megtette, az abban foglaltakat vállalta. A papír alapon benyújtandó Nyilatkozat a megfelelő módon aláírásra került. Konzorcium esetén a releváns nyilatkozatokat valamennyi konzorciumi tag megfelelően megtette.	Pályázati csomag
2.	A pályázatot és mellékleteit magyar nyelven nyújtották be.	Projekt adatlap
3.	Az adatlap és a Nyilatkozat vonalkódja megegyezik.	Projekt adatlap
4.	A Projekt adatlap valamennyi rovata jelen Pályázati Felhívás, illetve az „Útmutató a projekt adatlap kitöltéséhez” c dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.	Projekt adatlap
5.	A pályázati dokumentációban szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők (a pályázati adatlapon, a megvalósíthatósági tanulmányban, a költségvetési excel táblában)	Pályázati csomag
6.	A csatolt mellékletek köre teljes és megfelel az előírt alaki-formai követelményeknek. Ezen belül: A megvalósíthatósági tanulmány .doc vagy (nem szkennelt!) pdf formátumban benyújtásra került és az egyes fejezetek kitöltésre kerültek.	Pályázati csomag Megvalósíthatósági tanulmány, adatlap kiegészítő fájl

7.	Elszámolható költségek köre A költség-alátámasztó dokumentumok az előírt alaki-formai követelményeknek megfelelnek. A költségek alátámasztása elsődlegesen a Pályázati Útmutató c. dokumentum C2.2. pontjának, valamint az 1. számú mellékletében előírtaknak megfelelően, a jelen Felhívás mellékletét képező részletes költségvetési táblázat megfelelő kitöltésével és benyújtásával történik. Amennyiben a költségvetést tartalmazó táblázaton kívül egyéb költség alátámasztó dokumentum is benyújtandó, az egyértelműen megfeleltethető a költségvetés egyes tételeinek. Adott költségtételt alátámasztó dokumentumokban feltüntetett összeg megegyezik a tervezett költségtétel összegével, vagy annál magasabb. (Amennyiben a hiánypótlást követően a pályázó/pályázat ezen kritériumnak nem felel meg, úgy a Pályázati Útmutató G1. pontjában foglaltaknak megfelelően költségcsökkentés történik.)	Projekt adatlap, költség-alátámasztás dokumentumai
8.	A megvalósítás helyszíne, fejlesztéssel érintett ingatlan tulajdoni viszonyai megfelelnek a Pályázati Útmutató c. dokumentum C7 pontjában, valamint a jelen Felhívás C5.1 Projekt területi korlátozása pontjában előírtaknak.	Pályázati csomag
9.	A Pályázó a Projekt adatlap vonatkozó pontjában (Esélyegyenlőség érvényesítése) legalább két szempontot megjelölt.	Projekt adatlap
10.	A Pályázó a Projekt adatlap vonatkozó pontjában (Fenntarthatóság érvényesítése) legalább két szempontot megjelölt.	Projekt adatlap
11.	A Pályázó a Projekt adatlap vonatkozó pontjában a pályázati útmutatóban meghatározott kulcsindikátorokat megadta.	Projekt adatlap
12.	A projekt maximum 24 hónap alatt megvalósul és a projekt kezdési időpontja nem korábbi, mint a pályázat benyújtásának időpontja.	Projekt adatlap
13.	Tervező nyilatkozat alapján az akadálymentesítés megfelel a hatályos OTÉK-nak, valamint a „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. mellékletben foglalt követelmények. A nyilatkozatot projektelemenként kell megtenni, amennyiben releváns.	Pályázati csomag / Tervezői nyilatkozat

E.2.2 Tartalmi értékelés

E.2.2.1 Tartalmi – szakmai megfelelési kritériumok

A tartalmi értékelés a tartalmi-szakmai megfelelési szempontok esetében igen/nem/részben/nem releváns válasszal történik, amelyet „nem” vagy „részben” válasz esetén a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania. Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a projektgazdának.

A tisztázó kérdés megválaszolása során a pályázat tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség.

Amennyiben a projektgazda a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempontra vonatkozóan nemleges vagy részben értékelést von maga után.

Amennyiben az 1-17. pontokban az értékelés „nem”, a szakmai értékelő pontozásos értékelés nélkül, 0 ponttal terjeszti elutasításra a pályázatot (a „részben” értékelés nem von maga után elutasítást). A 18-23. pontok esetében nemleges vagy „részben” értékelés esetén a projekt nem kerül elutasításra, hanem költségcsökkentésre kerülhet sor.

Amennyiben a pályázat elszámolható költségekre vonatkozó költségvetése nem támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, vagy nem elszámolható költségeket tartalmaz, úgy a projekt elszámolható költsége a szakmai értékelés során csökkenésre kerül.

	Tartalmi – szakmai alkalmassági kritériumok	Értékelés
Amennyiben az alábbi pontokban az értékelés „nem”, a szakmai értékelő pontozásos értékelés nélkül, 0 ponttal terjeszti elutasításra a pályázatot.		
1.	A hiánypótlást követően a projekt támogathatóságának megítéléséhez szükséges információk teljes körűen rendelkezésre állnak.	Igen/nem
2.	A projekt tartalmaz minimum egy önállóan támogatható tevékenységet a Felhívás C1.1 pontja szerint, valamint tartalmazza a kötelezően megvalósítandó tevékenységeket a Felhívás C.1.3. pontjának megfelelően; valamint legfeljebb 3 tématerületről tartalmaz tevékenységet. Továbbá a projekt illeszkedik a pályázati felhívás céljához, és reális célkitűzéseket tartalmaz, és az A1.1 Részcélok c) pontjában megfogalmazott jellemzők közül legalább kettővel rendelkeznek.	Igen/Nem
3.	A projekt teljesíti a Pályázati Felhívás „C5.3. Egyéb speciális feltételek” b) pontjában szereplő feltételeket	Igen/nem
4.	A projekt teljesíti a Pályázati Felhívás „C5.3. Egyéb speciális feltételek” c) pontjában szereplő feltételeket	Igen/nem/részben
5.	Reálisan alátámasztásra került-e a projektben megvalósítandó tevékenység iránti kereslet? a) piackutatás megtörtént, b) készült-e alapos és releváns versenytárselemzés, c) a várható tendenciák bemutatásra kerültek-e, d) a célcsoportok reálisan kerültek-e meghatározásra? Amennyiben az alszempontokból bármelyik csak részben teljesül, a kritérium értékelése legfeljebb részben lehet.)	Igen/Nem/Részben
6.	A megvalósítandó tevékenységek a projekt valós célcsoportjai igényeinek megfelelőek-e? (Amennyiben a tevékenységek illeszkednek ugyan a célcsoportokhoz, de a célcsoportok nem reálisan kerültek meghatározásra, akkor a kritérium értékelése legfeljebb részben lehet.)	Igen/Nem/Részben
7.	A pénzügyi elemzés reálisan került megtervezésre, tartalmában összhangban van a megvalósíthatósági tanulmány azon fejezetével, amelyek megalapozzák a bevételeket és kiadásokat (azaz a pénzügyi elemzés szakmai tartalmát). (Különösen a megvalósíthatósági tanulmány részeként készített üzleti tervben bemutatott üzemeltetés technikai és személyi feltételeivel, a kereslet-kínálat elemzéssel. Például a megcélzott célcsoport hajlandó-e a szolgáltatásért a pénzügyi elemzésben tervezett díjakat megfizetni, piacképes szolgáltatás kerül kialakításra, stb.)	Igen/Nem/Részben

8.	<p>A projekt a turisták tartózkodási idejének növeléséhez hozzájárul. Akkor tekinthető reális hozzájárulásnak, ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - 100 millió Ft igényelt támogatásig legalább 2, legfeljebb 4 órás (<i>részben</i>), illetve legalább 4 órás programot biztosít (<i>igen</i>) (2 órásnál rövidebb program esetén az értékelés <i>nem</i>) - 100 millió Ft igényelt támogatás felett legalább 4, legfeljebb 6 órás (<i>részben</i>), illetve legalább egy teljes nap eltöltésére alkalmas programot biztosít (<i>igen</i>) <p>A szolgáltatások igénybevételnek átlagos időtartamát a Megvalósíthatósági Tanulmányban kell bemutatni.</p> <p>Részben értékelés esetén az értékelő a programkínálat átalakítására, bővítésére tehet javaslatot.</p> <p>A program időtartamába beleértendő a turista helyszínre (az attrakció / szolgáltatás helyszínére) érkezésétől a helyszín elhagyásáig eltöltött idő, amennyiben az a Megvalósíthatósági Tanulmányban reálisan bemutatásra kerül. (Példa: közvetlenül a turisztikai szolgáltatás igénybevételén / turisztikai attrakció meglátogatásán, programok igénybe vételén túl beleérthető a vendéglátó egységben, a boltban vagy akár a helyszínen egyéb módon – akár gyerekek játszóterezését megvárva – eltöltött idő is.</p>	Igen/Nem/Részben
9.	<p>A fejlesztés illeszkedik az adott tájegység, település, illetve az adott kultúrkör, hagyományok arculatához</p> <p>(A helyi táji adottságokra és nem mesterségesen kialakított vonzerőkre épülő turisztikai fejlesztés egyedi, de a környezetébe illeszkedő karaktert kapjon és így vonzóbbá váljon.)</p>	Igen/Nem/Részben/ Nem releváns
10.	<p>A marketingstratégia megfelelően kidolgozásra került, így elsősorban: a célcsoport szegmensekre irányított marketing-eszközök és -akciók megfelelők-e, ezek használata kigondolt-e, alátámasztott-e.</p>	Igen/Nem/Részben
11.	<p>A projekt eredményeként létrehozandó fejlesztés megvalósításához / működtetéséhez szükséges, megfelelő képzettséggel rendelkező humánerőforrás megléte / biztosításának vállalása.</p>	Igen/Nem/Részben
12.	<p>A kockázati tényezők és azok lehetséges kezelése megfelelően bemutatásra került.</p> <p>Vállalkozások esetében, a pénzügyi kockázatok értékelése során az értékelők többek között figyelmet fordítanak arra, hogy a pályázó vállalkozás utolsó lezárt teljes üzleti évében az üzemi üzleti tevékenység eredménye negatív-e, és ha igen, milyen okból.</p>	Igen/Nem/Részben
13.	<p>A megadott monitoring mutatók reálisak, a bázis és célértékek megalapozottak, adatokkal, felmérésekkel alátámasztottak</p> <p>(a monitoring mutató nem reálisnak minősül, ha akár a bázis, akár a célérték nem megfelelő, vagy nem az indikátor monitoring módszertani segédlet alapján került kitöltésre)</p>	Igen/Nem/Részben
14.	<p>A pályázó a releváns TDM szervezet teljes jogú tagjává válik a Támogatási szerződés megkötéséig.</p> <p>(Igazolás módja: NGM-nél regisztrált TDM szervezet nyilatkozata)</p> <p>Amennyiben nem működik az érintett desztinációban regisztrált TDM szervezet, akkor szándéknyilatkozatban vállalja a belépést a majdani megalakulás vagy sikeres regisztráció esetére.</p>	Igen/Nem Igen/Nem

15.	Amennyiben a projektgazda a 2007-2009 évi ROP turisztikai forrásokból támogatást nyert és támogatási szerződést kötött, és a projekt megvalósítását megkezdte, de a támogatott projekt(ek) záró pénzügyi elszámolásának a pályázat benyújtásáig nem történt meg: akkor a korábbi és az új fejlesztést az MT-ben elkülönítetten (cél, tevékenységek, monitoring mutatók segítségével) bemutatta.	Igen/Nem/Részben/ Nem releváns
16.	Amennyiben a beruházással érintett épület szórt azbesztet tartalmaz, úgy a pályázó jelen projekt keretében, vagy a projekt befejezéséig, projekten kívüli saját forrás terhére a teljes körű azbeszmentesítés elvégzéséről gondoskodik.	Igen/Nem/Nem releváns
17.	Amennyiben a beruházással érintett épület, országos műemlékvédelem hatálya alá eső terület/épület, az érintett építési/szakhatósággal való egyeztetés a projekt előkészítési szakaszában megtörtént/megtörténik (igen/nem/nem releváns)	Igen/Nem/Nem releváns
Amennyiben az alábbi pontokban az értékelés „nem” vagy „részben”, a projekt nem kerül elutasításra, hanem költségcsökkentésre kerül sor.		
18.	A projekt csak a jelen felhívásban meghatározott, a pályázati kiírás céljához illeszkedő támogatható tevékenységekhez igényel támogatást, valamint a projektjavaslat tartalma megfelel az ott foglalt kritériumoknak. Nem támogatható tevékenységhez (C2. fejezet alapján) nem igényel támogatást.	Igen/Nem/Részben
19.	A projekt javaslat minden elszámolni kívánt költsége besorolható a jelen felhívás C3. pontjában meghatározott elszámolható költségek körébe.	Igen/Nem/Részben
20.	A pályázati felhívásban előírt, a költségvetésre vonatkozó belső arányokat / fajlagos költségkorlátokat betartották.	Igen/Nem
21.	A költségvetés megalapozott, részletezett, indokolt, reális, a költségvetés alátámasztása teljes körű.	Igen/nem/Részben
22.	A költségvetés terve a projekt adatlapban nyilatkozott ÁFA státuszának megfelelően készült.	Igen/Nem
23.	A megítélhető támogatás nagysága megfelelő módon került kiszámításra. Közszféra szervezet pályázók kizárólag az adott tevékenység vonatkozásában meghatározott maximális támogatási intenzitással (százalékos mértékkel) igényelhetnek támogatást, azaz az igényelt támogatásnak meg kell egyeznie a lehetséges maximális támogatási intenzitással (százalékos mértékkel).	Igen/Nem

E.2.2.2 Pontozással értékelt tartalmi szakmai szempontok

A pontozásos értékelési szempontok eredménye: amennyiben a pontozásos értékelés során a projektjavaslat nem ér el **legalább 20 pontot**, a projektjavaslat támogatásra nem javasolható.

Szempont – objektív tartalmi kritériumok		Pontszám												
1.	<p>Munkahelyteremtés</p> <p>A fejlesztés által közvetlenül teremtett új munkahelyek száma a kötelező fenntartási időszak alatt (éves átlagos statisztikai létszám alapján legalább két darab, teljes munkaidős foglalkoztatásnak megfelelő új munkahely létrehozása kötelező!)</p> <p>A pontozás az alábbi támogatási sávok szerint eltérően alakul. Az igényelt támogatás összegét „X” jelöli.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Támogatási összeg</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>50 <= x <150 mFt</td> <td>Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ=<3, akkor 6 pont Ha TMSZ>3, akkor 10 pont</td> </tr> <tr> <td>150<=x <225 mFt</td> <td>Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ TMSZ <= 3,5, akkor 2 pont Ha 3,5<TMSZ=<4, akkor 4 pont Ha 4<TMSZ=<4,5, akkor 6 pont Ha 4,5<TMSZ=<5, akkor 8 pont Ha 5<TMSZ, akkor 10 pont</td> </tr> <tr> <td>225<=x<300 mFt</td> <td>Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 4,5, akkor 2 pont Ha 4,5<TMSZ=<5, akkor 4 pont Ha 5<TMSZ=<5,5, akkor 6 pont Ha 5,5<TMSZ=<6, akkor 8 pont Ha 6<TMSZ, akkor 10 pont</td> </tr> <tr> <td>300<=x<375 mFt</td> <td>Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 5,5, akkor 2 pont Ha 5,5<TMSZ=<6, akkor 4 pont Ha 6<TMSZ=<6,5, akkor 6 pont Ha 6,5<TMSZ=<7, akkor 8 pont Ha 7<TMSZ, akkor 10 pont</td> </tr> <tr> <td>x>=375 mFt</td> <td>Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 6,5, akkor 2 pont Ha 6,5<TMSZ=<7, akkor 4 pont Ha 7<TMSZ=<7,5, akkor 6 pont Ha 7,5<TMSZ=<8, akkor 8 pont Ha 8<TMSZ, akkor 10 pont</td> </tr> </tbody> </table>	Támogatási összeg		50 <= x <150 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ=<3, akkor 6 pont Ha TMSZ>3, akkor 10 pont	150<=x <225 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ TMSZ <= 3,5, akkor 2 pont Ha 3,5<TMSZ=<4, akkor 4 pont Ha 4<TMSZ=<4,5, akkor 6 pont Ha 4,5<TMSZ=<5, akkor 8 pont Ha 5<TMSZ, akkor 10 pont	225<=x<300 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 4,5, akkor 2 pont Ha 4,5<TMSZ=<5, akkor 4 pont Ha 5<TMSZ=<5,5, akkor 6 pont Ha 5,5<TMSZ=<6, akkor 8 pont Ha 6<TMSZ, akkor 10 pont	300<=x<375 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 5,5, akkor 2 pont Ha 5,5<TMSZ=<6, akkor 4 pont Ha 6<TMSZ=<6,5, akkor 6 pont Ha 6,5<TMSZ=<7, akkor 8 pont Ha 7<TMSZ, akkor 10 pont	x>=375 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 6,5, akkor 2 pont Ha 6,5<TMSZ=<7, akkor 4 pont Ha 7<TMSZ=<7,5, akkor 6 pont Ha 7,5<TMSZ=<8, akkor 8 pont Ha 8<TMSZ, akkor 10 pont	0-10
	Támogatási összeg													
	50 <= x <150 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ=<3, akkor 6 pont Ha TMSZ>3, akkor 10 pont												
	150<=x <225 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ TMSZ <= 3,5, akkor 2 pont Ha 3,5<TMSZ=<4, akkor 4 pont Ha 4<TMSZ=<4,5, akkor 6 pont Ha 4,5<TMSZ=<5, akkor 8 pont Ha 5<TMSZ, akkor 10 pont												
	225<=x<300 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 4,5, akkor 2 pont Ha 4,5<TMSZ=<5, akkor 4 pont Ha 5<TMSZ=<5,5, akkor 6 pont Ha 5,5<TMSZ=<6, akkor 8 pont Ha 6<TMSZ, akkor 10 pont												
	300<=x<375 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 5,5, akkor 2 pont Ha 5,5<TMSZ=<6, akkor 4 pont Ha 6<TMSZ=<6,5, akkor 6 pont Ha 6,5<TMSZ=<7, akkor 8 pont Ha 7<TMSZ, akkor 10 pont												
	x>=375 mFt	Ha TMSZ = 2, akkor 0 pont Ha 2<TMSZ Ha TMSZ <= 6,5, akkor 2 pont Ha 6,5<TMSZ=<7, akkor 4 pont Ha 7<TMSZ=<7,5, akkor 6 pont Ha 7,5<TMSZ=<8, akkor 8 pont Ha 8<TMSZ, akkor 10 pont												

	<p>A teremtett munkahely száma (TMSZ) az alábbiak szerint kerül megállapításra:</p> $TMSZ \equiv \frac{3*(TMSZ_{tm1} + TMSZ_{tm2} + TMSZ_{tf1}) + 2*TMSZ_{tf2} + TMSZ_{tf3}}{3}$ <p>ahol</p> <p>tm1, tm2 =a megvalósítási időszak első és második éve tf1,tf2,tf3=a fenntartási időszak első, második illetve harmadik éve</p> <p>A fenti képlet a támogató preferenciáját jeleníti meg: a munkahelyteremtéssel kapható pontszámot növeli az, ha a felveendő munkaerőt minél hamarabb, tehát a projekt megkezdésétől vagy a fenntartás első évében alkalmazza a pályázó.</p>	
2.	<p>A turisztikai szezonon kívül (április 1. előtt és október 31. után) is igénybe vehető a szolgáltatás</p> <p><i>A nyitva tartási vagy rendelkezésre állási idő hosszával arányos a pontozás</i></p> <p>A fejlesztés tárgya igénybe vehető, látogatható</p> <p>kevesebb, mint 8 (BKÜ esetén 6) hónapon keresztül – 0 pont legalább 8 hónapon keresztül folyamatosan – 5 pont, legalább 10 hónapon keresztül folyamatosan – 8 pont, 12 hónapon keresztül folyamatosan – 10 pont</p> <p><i>Továbbá kizárólag a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településeiről érkező pályázatok esetében a legalább 6 hónapon keresztül igénybe vehető szolgáltatás is pontozásra kerül:</i></p> <p>legalább 6 hónapon keresztül folyamatosan igénybe vehető – 2 pont,</p> <p>Központi költségvetési szervek (GFO 31) és egyházak (GFO 55) esetében jelen kritérium 1,5-szeres súllyal kerül figyelembe vételre!</p>	<p>0/2/5/8/10</p> <p>0/3/7,5/12/15</p>
3.	<p>Kooperációs fok (a projekt eredményeként attrakcióval, egyéb turisztikai szolgáltatókkal való együttműködés, helyi beszállítói rendszer alkalmazása, civil szervezetekkel való együttműködés)</p> <p>/Helyi beszállítói rendszernek a pályázat szempontjából olyan, legalább két szolgáltató közötti együttműködés tekinthető, amely sajátos, az adott térségre illetve helyiségre jellemző termékek értékesítésére jött létre./</p> <p>Az alábbi pontszámok összeadódnak:</p> <p>A pályázó együttműködik attrakcióval vagy turisztikai szolgáltatóval (összesen legalább három attrakcióval és/vagy szolgáltatással, ennél kevesebb együttműködésért nem jár pont): 6 pont</p> <p>A pályázó együttműködik civilekkel/önkormányzattal: 1 pont</p> <p>A pályázó kapcsolódik helyi beszállítói rendszerhez: 3 pont</p> <p>Amennyiben egyik sem: 0 pont</p> <p>A pont a projekt szakmai tartalmának megfelelő együttműködés(ek)re adható akkor, ha a megvalósíthatósági tanulmányban meghatározott szakmai tartalommal készül, aláírt együttműködési megállapodás áll rendelkezésre a partnerrel / partnerekkel és ez a pályázati dokumentációban bemutatásra kerül.</p> <p>Központi költségvetési szervek (GFO 31) és egyházak (GFO 55) esetében jelen kritérium 1,5-szeres súllyal kerül figyelembe vételre!</p>	<p>0/1/3/4/7/9/10</p> <p>0/1,5/4,5/6/10,5/13,5/15</p>

4.	<p>Innovatív, újszerű megoldások, illetve korszerű technológiai megoldások valósulnak meg a projektben</p> <p>(Példák: statikus weboldal üzemeltetése nem minősül annak, foglalási rendszer alkalmazása igen; internet és mobil alapú hozzáférést és használatot is lehetővé tevő rendszerek megvalósítása, támogató multimédiás tartalomfejlesztés és annak digitális megosztásához szükséges környezet kialakítása igen; modern víztisztító eljárás medencében igen; különleges vagy ritkán használt, a turista számára vonzerőt jelentő megoldások igen; műemlékek esetében restaurátor szemléleten alapuló technológiák alkalmazása igen.)</p> <p><i>Az újszerűséget a versenytárselemzés alá kell, hogy támassza!</i></p> <p>A projektben innovatív, újszerű megoldások, illetve korszerű technológiai megoldások nem kerültek betervezésre: 0 pont</p> <p>A projektben innovatív, újszerű megoldás(ok), illetve korszerű technológiai megoldás(ok) betervezésre került(ek): 5 pont</p> <p>Energiahatékonyságot segítő tevékenység, megújuló energia használata nem itt, hanem a következő kritériumnál pontozandó!</p>	0/5
5.	<p>Energiahatékonyság, megújuló energia</p> <p>/Az egyes pontszámok összeadódnak, de legfeljebb 5 pont adható a kritériumra!/ </p> <p>Amennyiben a projekt jellegénél fogva (bizonyíthatóan) közvetlenül csak kismértékben terheli a környezetet (például állati vagy emberi erő felhasználása a szolgáltatás igénybe vételénél és nyújtásánál – ide tartozik a kerékpárút fejlesztése is.) – 3 pont</p> <p>A projekt keretén belül energia-hatékony működést elősegítő, ill. javító beruházás valósul meg, műemlék esetében kizárólag történelmi szerkezet megtartása mellett, annak megfelelő műszaki felújításával – 3 pont</p> <p>A projektben megújuló energiaforrások felhasználása valósul meg – 5 pont</p> <p>Egyik sem – 0 pont</p>	0/3/5
6.	<p>A pályázó eladósodottsága (legutolsó lezárt teljes üzleti évre vonatkozó mérleg alapján): 0-10 pont</p> <p>Eladósodottság foka (%): (kötelezettségek/összes forrás)* 100 = x</p> <p>(szükséges információk: a kötelezettségekre és az összes forrásra vonatkozó 2011-es adatok)</p> <p>Vállalkozások, szövetkezet, egyéni vállalkozók, alapítványok, egyesületek, egyéb jogi személyiségű non-profit szervezetek esetében</p> <p>100 < x 0 pont</p> <p>75 < x ≤ 100 2 pont</p> <p>50 < x ≤ 75 4 pont</p> <p>30 < x ≤ 50 6 pont</p> <p>20 < x ≤ 30 8 pont</p> <p>0 ≤ x ≤ 20 10 pont</p> <p>Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek (GFO 32, 35, 36, 37) esetében</p> <p>110 < x 0 pont</p> <p>95 < x ≤ 110 2 pont</p> <p>80 < x ≤ 95 4 pont</p> <p>65 < x ≤ 80 6 pont</p> <p>50 < x ≤ 65 8 pont</p> <p>0 ≤ x ≤ 50 10 pont</p> <p>Központi költségvetési szervek (GFO 31) és egyházak (GFO 55) esetében jelen, 6. kritérium nem releváns. Ezen pályázók esetében a 2. és a 3. pontozással értékelt tartalmi szakmai kritérium 1,5-szeres súllyal kerül figyelembe vételre!</p>	0-10

7.	<p>A projekt előkészítettsége A projekt előkészítettsége előrehaladott állapotban van, azaz: A projekt megvalósulási helyéül szolgáló ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai rendezettek, és a pályázó a Pályázati útmutató C7 pontjában levő, a Támogatási szerződés megkötésének feltételeként meghatározott feltételeket a C7 pontban foglaltakkal ellentétben már a pályázat beadásakor teljesíti – 5 pont Amennyiben a pályázó rendelkezik jogerős építési engedéllyel, és azt eredeti, vagy engedélyező hatóság, illetve közjegyző által hitelesített másolatban benyújtotta a pályázati dokumentáció részeként – 5 pont Amennyiben a fejlesztés nem építési engedély köteles – 5 pont A fentiek közül egyik sem teljesül - 0 pont</p> <p>(A dokumentumokat a mellékletekben foglaltak szerint elektronikus formában kötelező benyújtani.)</p>	0/5/10
	Összesen:	60 pont

Speciális értékelési szempontok, amelyekkel a fentiekén túl további pontok érhetőek el (de összesen 60 pontnál több nem szerezhető)

+1.	<p>Műemlékek esetén: A létrehozott kínálat veszélyeztetett, illetve használaton kívüli örökségi értéket hasznosít, vagy lényeges új örökségi elem bemutatását, restaurálását teszi lehetővé (például a feltáráson előkerült megtartandó régészeti emlék vagy a régészeti leletanyag kiállításon történő bemutatása, falkutatás során felfedezett freskó restaurálása) – 3 pont Amennyiben a feltétel nem teljesül - 0 pont</p>	0/3																							
+2.	<p>A projekt illeszkedik a Duna Makro Regionális Stratégiához, azaz szerepel a stratégia keretében megvalósítandó projektek listáján. (lásd 1272/2011. (VIII. 10.) Korm. határozat az Európai Unió Duna Makro Regionális Stratégia keretében első ütemben indítandó magyar projektekről) Amennyiben a feltétel nem teljesül - 0 pont</p>	0/3																							
+3.	<p>Tisza-tó Amennyiben a fejlesztés az alábbi települések valamelyikén valósul meg.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Megye</th> <th>Kistérség</th> <th>Települések</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Borsod- Zemplén megye</td> <td>Mezőkövesdi kistérség</td> <td>Borsodivánka, Négyes</td> </tr> <tr> <td>Mezőcsáti kistérség</td> <td>Ároktő, Tiszabábolna, Tiszadorogma, Tiszavalk, Mezőcsát</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Heves megye</td> <td>Hevesi kistérség</td> <td>Kisköre, Kömlő, Pély, Tarnaszentmiklós, Tiszanána</td> </tr> <tr> <td>Füzesabonyi kistérség</td> <td>Poroszló, Sarud, Újlőrincfalva</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Jász- Szolnok megye</td> <td>Tiszafüredi kistérség</td> <td>Abádszalók, Kunhegyes, Nagyiván, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaroff, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tomajmonostora, Tiszagyenda</td> </tr> <tr> <td>Karcagi kistérség</td> <td>Karcag, Kunmadaras, Berekfürdő</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Hajdú- megye</td> <td>Polgári kistérség</td> <td>Folyás, Polgár, Újszentmargita</td> </tr> <tr> <td>Balmazújvárosi kistérség</td> <td>Egyek, Tiszacsege, Hortobágy</td> </tr> </tbody> </table> <p>Amennyiben a feltétel nem teljesül - 0 pont</p>	Megye	Kistérség	Települések	Borsod- Zemplén megye	Mezőkövesdi kistérség	Borsodivánka, Négyes	Mezőcsáti kistérség	Ároktő, Tiszabábolna, Tiszadorogma, Tiszavalk, Mezőcsát	Heves megye	Hevesi kistérség	Kisköre, Kömlő, Pély, Tarnaszentmiklós, Tiszanána	Füzesabonyi kistérség	Poroszló, Sarud, Újlőrincfalva	Jász- Szolnok megye	Tiszafüredi kistérség	Abádszalók, Kunhegyes, Nagyiván, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaroff, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tomajmonostora, Tiszagyenda	Karcagi kistérség	Karcag, Kunmadaras, Berekfürdő	Hajdú- megye	Polgári kistérség	Folyás, Polgár, Újszentmargita	Balmazújvárosi kistérség	Egyek, Tiszacsege, Hortobágy	0/3
Megye	Kistérség	Települések																							
Borsod- Zemplén megye	Mezőkövesdi kistérség	Borsodivánka, Négyes																							
	Mezőcsáti kistérség	Ároktő, Tiszabábolna, Tiszadorogma, Tiszavalk, Mezőcsát																							
Heves megye	Hevesi kistérség	Kisköre, Kömlő, Pély, Tarnaszentmiklós, Tiszanána																							
	Füzesabonyi kistérség	Poroszló, Sarud, Újlőrincfalva																							
Jász- Szolnok megye	Tiszafüredi kistérség	Abádszalók, Kunhegyes, Nagyiván, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaroff, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tomajmonostora, Tiszagyenda																							
	Karcagi kistérség	Karcag, Kunmadaras, Berekfürdő																							
Hajdú- megye	Polgári kistérség	Folyás, Polgár, Újszentmargita																							
	Balmazújvárosi kistérség	Egyek, Tiszacsege, Hortobágy																							

E3. Projekt-kiválasztási folyamat

A projekt-kiválasztás folyamata a Pályázati Útmutató c. dokumentum H.4 pontjában meghatározottak szerint zajlik.

Jelen felhívásra benyújtott pályázatokról a Közreműködő Szervezet által előterjesztett szakmai értékelés alapján az NFÜ hoz döntést.

A döntés-előkészítési folyamat dokumentációja tartalmazza

- a) a támogatást igénylő és a projektjavaslat azonosításához szükséges adatokat,
- b) a projektkiválasztási szempontok szerinti szöveges értékelést, továbbá a pontozást,
- c) indokolással ellátott javaslatot a projektjavaslat változatlan tartalommal történő támogatására, csökkentett összköltséggel, illetve feltétellel történő támogatására vagy elutasítására,
- d) támogatási javaslat esetén a támogatást igénylő által teljesítendő előfeltételek meghatározását.

Az NFÜ előzetesen meghatározott értékelési szempontok alapján a rendelkezésre álló pénzügyi keretösszeg erejéig, a meghatározott szakmai minimumot elért pályázatok támogatásáról dönt.

A döntés-előkészítési folyamat eredményeképp javaslat születik

- a) a projektjavaslat támogatására,
- b) a projektjavaslat feltételekkel és/vagy csökkentett összköltséggel történő támogatására, vagy
- c) a projektjavaslat elutasítására.

A döntési javaslat alapján a pályázatról az NFÜ hoz döntést.

Az első szakaszban támogatásban nem részesülő, de szakmailag megfelelő projektekből az értékelések alapján az NFÜ tartaléklistát képez.

A második szakaszra, az indikatívan elkülönített keretre beérkező projektek a befogadást követően értékelésre kerülnek. A második szakaszra beérkezett projektekről az első értékelési szakaszt követően képzett tartaléklistán szereplő projektekkel együtt, az értékelések alapján dönt az NFÜ.

A döntésről a Közreműködő Szervezet írásban értesíti a pályázót a 4/2011. (I.28.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően.

Támogatás odaítélése esetén a Közreműködő Szervezet gondoskodik a támogatási szerződés megkötésének előkészítéséről.

Támogatott pályázat esetén az NFÜ a támogatási konstrukció címét, a projekt gazda nevét, a projekt tárgyát, a projekt megvalósulásának helyszínét, a támogatás összegét és arányát, a döntés időpontját (év, hónap), a projekt javaslat összpontszámát az NFÜ honlapján (www.nfu.hu), a pályázó projekt adatlapon tett általános nyilatkozata mellett külön hozzájárulása nélkül közzéteszi.

E4. Csatolandó mellékletek

Ebben a pontban ellenőrzési lista formájában kerül felsorolásra a pályázathoz és/vagy támogatási szerződés megkötéséhez benyújtandó mellékletek köre és az ezekre vonatkozó kötelező formai-tartalmi előírások.

A táblázatban felsoroltakon túlmenően a támogatási szerződés megkötéséhez további feltételek is megfogalmazásra kerülhetnek. A táblázat kizárólag azokat a feltételeket

rögzíti, amelyek kapcsán a pályázat benyújtásához kötődően is megfogalmazásra kerül valamilyen előírás.

A melléletek benyújtása minden konzorciumi tag esetében kötelező, amennyiben releváns.

Valamely melléklet ismételt csatolása akkor szükséges, ha a benyújtását követően annak tartalmát érintő változás következik be. Ekkor a megfelelően módosított dokumentum ismételt becsatolása szükséges.

A pályázati dokumentáció összeállítása javasolt az alábbi tartalomjegyzék minta szerint, mely egyben a pályázók számára ellenőrzési listaként is szolgál a csatolandó melléletek körére. Ahol az alábbi táblázatban eredeti dokumentum benyújtása került előírásra, ott elfogadható a közjegyző által hitelesített másolat is.

Figyelem, valamennyi melléklet elektronikus formában (kizárólag az alábbi formátumokban: doc, docx, xls, xlsx, pdf, tiff, tif, jpg, bmp, illetve az alábbi táblázatban meghatározott formátumban) nyújtandó be! Harmadik fél által kiállított, aláírt nyilatkozatokat szkennelést követően, legalább fekete-fehér, olvasható, dátumot és aláírást tartalmazó dokumentumként elektronikus formában szükséges benyújtani, az eredeti példányt a pályázónál meg kell őrizni.

Dokumentum sorszáma	Dokumentum megnevezése
1. számú melléklet	A pályázó jogi státuszának és a képviseleti jogosultság igazolása a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.1. melléklet)
2. számú melléklet	Pénzügyi alkalmasság igazolása a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.2. melléklet), az alábbi kiegészítéssel: önkormányzat pályázó esetében a pénzügyi alkalmasság igazolása a mérleg benyújtásával szükséges (a pályázat benyújtásával egyidejűleg).
3. számú melléklet	Tulajdonviszonyok, per- és igénymentesség igazolása a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.3. melléklet), kerékpáros turisztikai projekt esetén a C.5.3 pontban leírtakat is figyelembe véve
4. számú melléklet	Engedély és tervdokumentáció a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.4. melléklet)
5. számú melléklet	Szakmai megalapozó tanulmány (<i>megvalósíthatósági tanulmány</i>) jelen Felhívásban és a mellékletét képező <i>megvalósíthatósági tanulmány készítési útmutatóban</i> meghatározott szerkezetben és tartalommal. (A.5. melléklet) <i>A megvalósíthatósági tanulmányt .doc vagy (nem szkennelt!) pdf formátumban kötelező benyújtani!</i>
6. számú melléklet	Részletes költségvetés a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.6. számú melléklet), a jelen Felhívás mellékletét képező költségvetési táblázat alkalmazásával. <i>A költségvetési táblázatot .xls formátumban kötelező benyújtani!</i>
7. számú melléklet	<i>Amennyiben releváns:</i> KKV minősítési nyilatkozat jelen Felhívás B pontja alapján, a Pályázati Útmutató 1. számú mellékletében foglaltak szerint (A.7. melléklet)
8. számú melléklet	Szakmai nyilatkozatok, megállapodások 8/a Konzorciumi együttműködési megállapodás (amennyiben releváns) a Pályázati Útmutató 5. számú mellékletben foglaltak szerint <i>(Eredeti példány szkennelve)</i> 8/b A projekt szakmai tartalmának megfelelő együttműködési megállapodások (a megvalósíthatósági tanulmány készítési útmutatóban meghatározott szakmai tartalommal).

Dokumentum sorszáma	Dokumentum megnevezése
	<p>A minden fél részéről aláírt együttműködési megállapodások <i>eredeti példányát szkennelve</i> kell benyújtani</p> <p>8/c Az NGM-nél regisztrált TDM szervezet vezetője által kiállított nyilatkozatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - arról, hogy a projektgazda és a TDM szervezet a marketingstratégiáról egyeztettek, - arról, hogy a pályázó a TDM szervezet teljes jogú tagjává válik <p>Nyilatkozat kizárólag az NGM-nél regisztrált TDM szervezettől fogadható el, a regisztrált szervezetek listája a minisztérium honlapján található meg.</p> <p>A két nyilatkozat összevonható, együtt kiállítható!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amennyiben a desztinációban nem működik regisztrált TDM szervezet, úgy a pályázó szervezet szándéknyilatkozata nyújtandó be arra vonatkozóan, hogy TDM szervezet megalakulása vagy sikeres regisztrációja esetén vállalja a TDM tagságot. <p><i>(Eredeti példány szkennelve)</i></p> <p>8/d Nyilatkozat a Duna Makro Regionális Stratégiához való illeszkedéséről. <i>(Eredeti példány szkennelve)</i></p> <p>8/e Amennyiben a pályázó 100%-ban állami tulajdonban lévő, kizárólagos állami tulajdonban tartandó műemléket, műemlék együttest vagy kezelő vállalkozás, akkor erről a jogállásáról külön nyilatkozatot kell benyújtania, amely tartalmazza legalább a vállalkozás adatait, tulajdonosát, az érintett műemlék, műemlék együttes adatait, és cégszerű aláírást. <i>(Eredeti példány szkennelve)</i></p> <p>8/f Kerékpáros turisztikai tevékenység esetén, a tevékenységtől függően a C5.3. Egyéb speciális feltételek pontban meghatározottak szerinti nyilatkozat(ok). <i>(Eredeti példány szkennelve)</i></p>
9. számú melléklet	<p>Tervezői nyilatkozat az akadálymentesítés megfelelőségéről a jelen Felhívás mellékletét képező minta alapján. (Amennyiben releváns, projektelemenként.) <i>(Eredeti példány szkennelve)</i></p>

E5. Monitoring mutatók

Az indikátor célértékeket éves bontásban, mind a megvalósítási, mind a fenntartási időre kimutatva kérjük. Lásd az „indikátorok számításához használandó kötelező módszertan” c. mellékletet.

Mutató neve	Típus	Mértékegység	Bázisérték	Megvalósítási és fenntartási időszak						Mutató forrása
				Megvalósítás 1.	Megvalósítás 2.	Fenntartás 1. éve	Fenntartás 2. éve	Fenntartás 3.	Fenntartás 4.	
Támogatott turisztikai attrakciók látogatottsága	Eredmény	Fő								
Látogatószám (szolgáltatást igénybe vevők száma) <i>Önálló szolgáltatás, illetve szálláshely szolgáltatásának fejlesztése esetén töltendő ki</i>	Eredmény	Fő								
Teremtett új munkahelyek száma* FTE-ben számítva; ld. Indikátorok számításához használandó kötelező módszertan	Eredmény	Fő	0							
Teremtett munkahelyek száma – nők	Eredmény	Fő	0							
A program hatására teremtett főállású új munkahelyeken foglalkoztatott hátrányos helyzetűek száma	Eredmény	Fő	0							
Támogatott turisztikai attrakció / szolgáltatás árbevétele (Ft-ban)	Eredmény	Ezer Ft								
Megépített kerékpáros utak hossza	output	km	0							

A kijelölt egyéb kerékpárforgalmi létesítmények hossza	output	km	0									
---	--------	----	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Minimálisan elvárt célérték: 2 fő

Kivétel kerékpáros turisztikai fejlesztések esetén: 51-100 millió Ft támogatási összeg esetén 1 fő, 100 millió Ft támogatási összeg fölött 2 teljes munkaidős foglalkoztatásnak megfelelő új munkahelyet hoznak létre

Az indikátorok csak akkor fogadhatók el, ha az 7. Indikátorok számításához használandó kötelező módszertan c. melléklet alapján kerültek kitöltésre.

Minden indikátor szerepeltetése kötelező a pályázatban, kivételt képez:

- A „Támogatott turisztikai attrakciók látogatottsága” indikátor és a „Látogatószám (szolgáltatást igénybe vevők száma)” közül attrakció fejlesztése esetén csak az első, szolgáltatás fejlesztése esetén csak a második töltendő ki
- A kerékpárforgalmi létesítményekre vonatkozó output indikátorok értelemszerűen csak kerékpárforgalmi létesítmények fejlesztése esetén töltendők ki.

Valamennyi a benyújtott pályázatban szereplő indikátor vonatkozásában az indikátor tényértékének alakulásáról az adatszolgáltatás kötelező.

A **félkövér betűtípussal szedett** indikátorok esetében a célértékek nem teljesítése szankciót von maga után.

F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK

Az általános adminisztratív információkat a Pályázati Útmutató c. dokumentum H. pontja tartalmazza. Az alábbiakban kizárólag a jelen felhívásra vonatkozó speciális feltételek kerülnek rögzítésre.

Jelen felhívásban egyfordulós, eljárásrendben, kétszakaszos bírálati folyamat keretében történik a pályázatok elbírálása. A felhívásra benyújtott, és befogadott pályázatokról a szakmai értékelés alapján **két időpontban születik döntés.**

F1. A pályázatok benyújtásának helye és határideje

A pályázat magyar nyelven, kizárólag .xzip formátumban készült projekt adatlapon nyújtható be, mind a papír, mind elektronikus formában. A projekt adatlap sem tartalmában, sem alakjában nem változtatható. Kézzel írott projektjavaslatok feldolgozására nincs lehetőség.

A pályázatot (kitöltött projekt adatlapot és a felhívásban, valamint a jelen útmutatóban előírt mellékleteket) **kizárólag elektronikus adathordozón (kizárólag egyszer írható, írásvédett CD lemezen) a pályázati kiírás részét képező, nyomtatott, megfelelően aláírt nyilatkozattal együtt** zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai/futárposta (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) szállítás igénybevételével kell beküldeni a Pályázati Felhívásban megjelölt címre és határidőben.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha a projektadatlapot a felhívásban foglaltaknak megfelelően kizárólag CD-n nyújtották be és a CD-hez kötelezően, papír alapon

csatolandó cégszerűen aláírt nyilatkozat hiányzik, a küldemény nem minősül pályázatnak.

Régió	Benyújtás helye
Dél-Alföld	DARFÜ Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. 6726, Szeged, Középfasor 1-3.
Dél-Dunántúl	Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. 7621 Pécs, Mária u. 3.
Észak-Alföld	Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. 4025 Debrecen, Széchenyi u. 31. KSZ levelezési címe a következő: ÉARFÜ Nonprofit Kft. ROP Közreműködő Szervezet 4002 Debrecen 2. postafiók 501
Észak-Magyarország	NORDA Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. 3525 Miskolc, Széchenyi u. 107.
Közép-Dunántúl	Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. 8000 Székesfehérvár, Rákóczi u. 1. III. em.
Nyugat-Dunántúl (BKÜ vonatkozásában)	Nyugat-dunántúli Operatív Program Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. 9700 Szombathely, Kőszegi u. 23.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektjavaslat benyújtását követően az ellenőrzésre feljogosított szervek megkezdhetik a projektjavaslat ellenőrzését!

Felhívjuk a figyelmet, hogy a pályázatok személyes benyújtására nincs lehetőség!

Kérjük, hogy a borítékon, csomagoláson és CD lemezen és tokján jól láthatóan tüntesse fel a Pályázati Felhívás kódszámát és nevét, a pályázó nevét és címét. Kérjük, ellenőrizze a kitöltött adatokat, illetve győződjön meg a kitöltés sikerességéről, az adathordozó megfelelő tartalmáról!

Régió	Pályázat kódszáma	Felhívás neve
BKÜ	DDOP-2.1.1/D-12 <i>vagy</i> KDOP-2.1.1/D-12 <i>vagy</i> NYDOP-2.1.1/F-12	Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése
Dél-Alföld	DAOP-2.1.1/J-12	
Dél-Dunántúl	DDOP-2.1.1/A.B-12	
Észak-Alföld	ÉAOP-2.1.1/A.I-12	
Észak-Magyarország	ÉMOP-2.1.1/B-12	
Közép-Dunántúl	KDOP-2.1.1/B-12	

A pályázatok benyújtása az alábbi időpontok között lehetséges:

1. szakasz	2. szakasz
	Kizárólag „Turisztikai célú kerékpárforgalmi létesítmények kialakítása és fejlesztése” tevékenységet tartalmazó projektek esetén
2012. július 1-től 2012. augusztus 31-ig	2012. július 1-től 2012. október 31-ig

A benyújtás napja az a nap, amikor a postai bélyegző szerint a pályázatot postára adták. A benyújtást követően a pályázat tartalmi elemeinek változtatására nincs lehetőség. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

F2. További információ

A pályázati feltételekkel, tudnivalókkal kapcsolatban további általános, valamint kiírás specifikus információkat az NFÜ honlapján (www.ujszechenyiterv.gov.hu) talál, felvilágosítást pedig az alábbi elérhetőségeken keresztül kérhet:

Telefonon: +36-40-638-638.

Személyesen: 1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.

E-mailen: <http://www.nfu.hu/eugyfelszolgalat>

F3. Vonatkozó speciális jogszabályok listája

Az általános jogszabályi listát az Pályázati Útmutató c. dokumentum H13. pontja tartalmazza.

1. Törvények

1997. LXXXIII. 18.§ (3) törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól
2000. évi CXII. Törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról
2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről

2. Kormányrendeletek

96/2003. (VII.15.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról
239/2009 (X. 20.) Korm. rendelet a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről
43/1999 (III. 3.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól
93/2012. (V. 10.) Korm. rendelet az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről

3. Miniszteri rendeletek

37/2007 (XII. 13.) ÖTM rendelet az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról

18/1996 (VI. 13.) KHVM rendelet a vízjogi engedélyezési eljárásról szükséges kérelemről és mellékleteiről
74/1999. (XII. 25.) EüM rendelet a természetes gyógytényezőkről
127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről
14/2008. (XII.20.) számú a lovas szolgáltató tevékenységről szóló ÖM rendelet

4. Egyéb előírások

Vonatkozó Útügyi Műszaki Előírások:
ÚT 2-1.201:2008 - Közutak tervezése (KTSZ) útügyi műszaki előírás
ÚT 2-1.203:2010 – Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése (A KTSZ kiegészítése)
ÚT 2-1.226:2006 – Úttervezési rajzok tartalmi és formai követelményei (A KTSZ kiegészítése)
TÚ. 12. - Mozgáskorlátozottak közlekedését segítő közúti létesítmények kialakítása

F4. Fogalomjegyzék

Az általános fogalmakat az Pályázati Útmutató H14. pontja tartalmazza.

A felhíváshoz kapcsolódó speciális fogalmak az alábbiak.

Induló beruházás	<p>Induló beruházásnak minősül a tárgyi eszközbe vagy immateriális javakba történő beruházás, amely új létesítmény felállításával, meglévő létesítmény bővítésével, egy létesítmény termelésének további, új termékkel történő diverzifikációjával, egy meglévő létesítmény teljes termelési folyamatának alapvető megváltoztatásával kapcsolatos, vagy egy létesítményhez közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszközök megvásárlása, amennyiben a létesítmény bezárásra került vagy – amennyiben nem vásárolják fel – bezárásra került volna, és az eszközöket egy független beruházó veszi meg.</p> <p>(A <i>tárgyi eszköz</i> jelen meghatározás szerint számviteli kategóriaként értendő, így az eszközbeszerzés és az infrastruktúra fejlesztés is beleértendő.)</p> <p>Például, amennyiben egy vállalkozás turisztikai szolgáltató tevékenységet folytat jelenleg is, és ehhez a meglévő eszközei mellé további, akár ugyanolyan eszközöket szerez be, de ezzel több turistát tud egy időben kiszolgálni, akkor ez is induló beruházásnak minősül.</p>
Magánvállalkozás	<p>Gazdálkodási formától függetlenül minden olyan vállalkozás (gazdasági társaság), amelyben a tőke vagy a szavazati jogok kevesebb, mint 25%-át irányítja közvetlenül vagy közvetve, egyénileg vagy közösen, egy vagy több önkormányzat, költségvetési szerv vagy intézménye, illetve önkormányzati vagy állami tulajdonú vállalkozás, vagy az állam.</p>
Turisztikai attrakció	<p>Az a természeti vagy kulturális örökség, amely a látogatót egy bizonyos helyszín meglátogatására ösztönzi, vagy konkrét, tudatos emberi tevékenység eredményeképpen létrejött létesítmény, amelyet kifejezetten turisztikai céllal, a látogatók szükségleteinek kielégítésére hoztak létre. A turisztikai attrakció lényeges ismérve, hogy a helyi gazdaságra és társadalomra érdemi hatást gyakorló turistaérkezést vált ki, és olyan szolgáltatásokat is nyújt, amelyek hozzájárulnak a turisztikai munkahelyteremtéshez.</p>
Egészségügyi turizmus	<p>Nem sürgősségi esetben (elektív, azaz tervezhető, ütemezhető ellátások) végzett orvosi, egészségügyi szolgáltatások, illetve olyan veleszületett rendellenességek, betegség vagy sérülés utáni állapot kezelésének,</p>

	kezelés-sorozatának az igénybe vétele, amelyhez üzleti célú szálláshely és egyéb turisztikai szolgáltatások igénybevétele kapcsolódik.
Vallási turizmus	Olyan piacképes turisztikai termék, amely vallási indíttatású, vagy egyházi intézmények szolgáltatásának igénybevételével valósul meg.
Vallási turizmus célú szálláshely	<p>Vallási turizmus célú szálláshelyek fejlesztése csak vagy már működő, vagy a fejlesztéssel létrejövő vallási indíttatású – zárandok vagy tematikus – úthoz kapcsolódóan támogatható. Benyújtandó a pályázói körbe tartozó azon egyház főhatóságának (például egyházmegye, egyházkerület) nyilatkozata, amelyhez a létrejövő tematikus út kapcsolódik. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy az érintett helyszín valóban része (meglevő vagy új) zárandokútnak / tematikus útnak, és valóban szerepel a hivatalos, az egyház által a híveknek javasolt utak között.</p> <p>Támogatható meglévő épület fejlesztése, átalakítása és bővítése, valamint új szálláshely építése. Új épület építése esetén a megvalósíthatósági tanulmányban be kell mutatni és megfelelően alá kell támasztani az új épület építésének szükségességét. Ebben ki kell térni a meglévő, elérhető épületekkel kapcsolatos problémákra, hogy azokban miért nem megvalósítható a fejlesztés.</p> <p>A vallási turizmushoz kapcsolódóan az nevezhető közösségi szálláshelynek, amely a zárandokok, vallási és hitéleti tevékenységet gyakorlók részére rövid tartózkodási időre, időszakosan vagy egész éves nyitva tartás mellett szállást nyújt, önköltségihez közeli díjazásért. (Táborok, üdültetési célú – hosszabb, például egyhetes tartózkodást lehetővé tevő – szálláshelyek jelen felhívás keretében nem támogathatók!)</p> <p>A szálláshelynek nem kötelező, de lehetősége van ellátás nyújtására. (Azonban összhangban jelen felhívás rendelkezéseivel, vendéglátó egység a projekt keretében nem támogatható tevékenységnek minősül!)</p> <p>A szálláshelynek lehetőséget kell biztosítani az egyéni lelkigyakorlatra.</p> <p>A szálláshelynek rendelkeznie kell egyéni (1 fő), páros (2 fő), valamint csoportos (minimum 15 fő) elszállásolási lehetőséggel is.</p> <p>A felújítandó, kialakítandó szálláshelyen legalább 20 fő részére szálláshelyet kell létrehozni a támogatásból.</p> <p>A szállás kialakításához kapcsolódóan egyéb szolgáltatások nem támogathatóak, például wellness, uszoda, sportlétesítmény.</p>
Tematikus út	A tematikus utak olyan turisztikai termékek, amelyek különböző természeti és mesterséges attrakciókat fűznek fel egy kiválasztott téma köré (Puczkó & Rátz 2000, nyomán). Az útvonalak a fenntarthatóság elveinek figyelembevételével egyszerre kínálnak ismeretszerzési és szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget. A kulturális utak olyan tematikus utak, amelyek központi témája valamilyen kulturális érték, örökség, s amelyekben domináns szerepe van a kulturális attrakciónak.
Országos kulturális örökségi védelemmel érintett objektumok	Egyedi műemléki/régészeti védelem vagy ideiglenes védelem alatt álló, továbbá műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő objektum.
Természetes fürdőhely	78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet szerint, fürdési célra engedélyezett víz és a hozzá tartozó vízparti terület
Agroturizmus, agroturisztikai szolgáltató tevékenység:	<p>Agroturizmus: mezőgazdasági területhez vagy mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó falusi turizmus,</p> <p>Agroturisztikai szolgáltató tevékenység: szálláshely-szolgáltatáshoz nem kötődő</p> <p>a) a helyi, vagy saját népművészeti, néprajzi, kézműves, építészeti és kulturális értékek, örökségek, termékek bemutatása,</p> <p>b) a falusi élethez, környezethez és munkakultúrához kapcsolódó hagyományok, tevékenységek bemutatása,</p>

	<p>c) falusias, tanyasias vagy vidéki környezetben a házi élelmiszerekhez és gasztronómiai hagyományokhoz kapcsolódó tevékenységek bemutatása, és az elkészített élelmiszerek felkínálása helyben fogyasztásra, valamint értékesítésre turisztikai és vendéglátói céllal a gazdaság területén,</p> <p>d) a helyi gazdálkodási módok, termelési szokások bemutatása,</p>
<p>Fizikai aktivitást ösztönző, szabadidősport célú turisztikai szolgáltatásnak minősül különösen (a definíció nem kizáró jellegű!)</p>	<p>1. Rekreációhoz kapcsolódó szabadidősport-szolgáltatás (például: mozgásprogramok szervezésével, rekreációs-egészségfejlesztő, animátor-tevékenységgel kapcsolatos szolgáltatások nyújtása), tekintet nélkül azok outdoor, vagy indoor jellegére</p> <p>2. Aktív sportturizmushoz kapcsolódó outdoor - vagyis a természetes környezetben üzhető tevékenységhez kapcsolódó - szolgáltatás, így:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lovas turisztikai szolgáltatás (például: lovas-oktatás) - kerékpáros turizmushoz kapcsolódó szolgáltatás (például: kerékpárkölcsönzés) - vízi, vízparti turizmushoz kapcsolódó szolgáltatás, (például: csónak-kölcsönzés, vízi-túra vezetés, vízi-sportoktatás) - öko és aktív turizmushoz, természetjáráshoz kapcsolódó szolgáltatás (például: sporteszköz-kölcsönzés, programszervezés) - a tánchoz és fitnesszhez mint outdoor mozgásformához kapcsolódó szolgáltatás (például: fitness-szaktanácsadás, fitness-instruktor szolgáltatás) <p>3. Aktív sportturizmushoz kapcsolódó indoor - vagyis a sportlétesítményekben üzhető mozgásformákhoz kapcsolódó - szolgáltatás, így</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tánchoz és fitnesszhez mint indoor mozgásformához kapcsolódó szolgáltatás (például: fitness-szaktanácsadás, fitness-instruktor, orientális táncoktató szolgáltatás) - a vízhez, mint indoor sportolási környezethez kapcsolódó szolgáltatás (például: aqua-fitness, aqua-tréner szolgáltatás)
<p>Személygépkocsi</p>	<p>A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. Törvény 4.§. 31/c. pont szerint</p>
<p>Hajó és egyéb vízi jármű</p>	<p>Géphajó - saját gépi berendezéssel hajtott hajó;</p> <p>Vitorlás hajó - vitorlával haladó hajó. A vitorlával haladó és egyidejűleg saját gépi hajtó berendezését is használó hajót géphajónak kell tekinteni;</p> <p>d) kishajó - bármely hajó, amelynek hajótesten mért hossza 20 méternél kisebb, kivéve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - azt a kishajót, amely kishajónak nem tekinthető hajót vontat, tol, vagy mellévett alakzatban továbbít, - a kompot, - azt a hajót, amelyen 12 főnél több utas szállítását engedélyezték; <p>(http://www.mek.iif.hu/porta/szint/human/turizmus/vizitura/html/kresz/)</p>
<p>Légi jármű:</p>	<p>A légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény szerinti polgári légi járművek közül az a helikopter, hőlégballon, léghajó, sárkányrepülő, vitorlázó repülőgép, repülőgép, amelynek legnagyobb felszálló tömege a 100 kg-ot meghaladja</p>
<p>Restaurátor szemléleten technológiák alkalmazása</p> <p>alapuló</p>	<p>Meglévő alkotó elemek (pl. nyílászárók, vakolatok, gerenda szerkezetek, stb.) cseréje helyett a meglévők megtartása és javítása. Ennek megvalósítása során hagyományos szakipari technológia mellett korszerű anyag- és eszközhasználat is megjelenhet, ha a végeredmény formájában a megtartott eredetihez illeszkedik.</p>

Látogatószám	Meglevő attrakció területén, illetve ahhoz kapcsolódóan létrehozott szolgáltatás esetén a szolgáltatás által vonzott többlet látogatószám (amely vélhetően alacsonyabb, mint ahányan igénybe veszik az új szolgáltatásokat). Attrakciótól független szolgáltatás kialakítása esetén a látogatószám megegyezik a szolgáltatást igénybe vevők számával.
Teremtett munkahelyek száma	A támogatás hatására a kedvezményezettekénél / szolgáltatás üzemeltetőjénél létrejött (teremtett) új munkahelyek száma.
Teremtett munkahelyek száma - nők	A támogatás hatására a kedvezményezettekénél / szolgáltatás üzemeltetőjénél létrejött (teremtett) új munkahelyeken foglalkoztatott nők száma.
Teremtett munkahelyek száma - hátrányos helyzetűek	A támogatás hatására a kedvezményezettekénél / szolgáltatás üzemeltetőjénél létrejött (teremtett) új munkahelyeken foglalkoztatott hátrányos helyzetűek száma, kivéve a nők hátrányos helyzetű csoportba tartozókat. Hátrányos helyzetű csoportok (kivéve nők): 1. megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő ember, 2. roma, 3. hajléktalan, 4. Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatásban (FHT) részesülők, 5. a gyermekét egyedül nevelő, 6. alacsony iskolai végzettséggel rendelkező (max. 8 általános), 7. gyermekvédelmi intézményekben felnőtt fiatal, 8. börtönből szabaduló, 9. szenvedélybeteg
Indukált beruházás a turisztikai ágazatban a program hatására	A magánberuházás a projekt összköltség és az összes állami támogatás különbsége, beleértve a tartós forgóeszköz beruházást is. Az indikátor a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás ágazatban tevékenykedő és a program keretében támogatásban részesülő vállalkozásokra vonatkozik.

F5. Mellékletek

1. Pályázati Útmutató a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében megjelent Pályázati Felhívásokhoz – 2012-01. számú verzió, és ennek mellékletei
2. Projekt adatlap
3. Projekt adatlap kitöltési útmutató
4. Segédlet a megvalósíthatósági tanulmány elkészítéséhez
5. Kötelezően kitöltendő költségvetési táblázat sablon (excel dokumentum)
6. Indikátor mérési és célérték számítási útmutató.
7. Akadálymentesítés szakértői nyilatkozat
8. Segédlet kerékpáros turisztikai fejlesztésekhez
9. -
10. A Balaton kiemelt üdülőkörzethez tartozó települések listája
11. -
12. Útikalauz a klímabarát turizmushoz
13. Turistaútjelzés-festési általános útmutató
14. Útmutató látogató- és családbarát ökoturisztikai bemutatóhelyek tervezéséhez, kialakításához
15. Nyilatkozat-minta a Duna Makro Regionális Stratégiához való illeszkedésről